

EUROPOS PARLAMENTO IR ES NACIONALINIŲ PARLAMENTŲ RYŠIAI

LT

2020 M. METINĖ ATASKAITA

Europos Parlamentas

EUROPOS SĄJUNGOS PARLAMENTAI

Europos Sąjungos veikla pagrįsta atstovaujama demokratija.

705 vietos*

Valstybėms narėms Europos Vadovų Taryboje atstovauja jų valstybių arba vyriausybių vadovai, o Taryboje – jų vyriausybės, pačios būdamos demokratiškai atskaitingos savo nacionaliniams parlamentams arba savo piliečiams.

Piliečiams Sąjungos lygiu yra tiesiogiai atstovaujama Europos Parlamente.

Nacionaliniai parlamentai aktyviai prisideda užtikrinant gerą Sąjungos veikimą:

...iš ES institucijų gaudami informaciją ir jiems persiunčiamus ES teisės aktų projektus;

...užtikrindami, kad būtų laikomasi subsidiarumo principo;

...dalyvaujant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sritys vertinimo mechanizmuose, Europolo veiklos politinėje kontrolėje ir Eurojusto veiklos vertinime;

...dalyvaujant ES sutarčių peržiūros procedūrose;

...gaudami pranešimus apie prašymus dėl stojimo į ES;

...dalyvaujant nacionalinių parlamentų tarpparlamentiniame bendradarbiavime ir bendradarbiavime su Europos Parlamentu.

Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai kartu nustato, kaip ES viduje veiksmingai ir reguliariai organizuoti bei skatinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą.

Europos Sąjungos parlamentų Sąjungos reikalų komitetų konferencija (COSAC) gali pateikti bet kokią, jos nuomone, tinkamą pasiūlymą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Ši konferencija taip pat skatina nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą keistis informacija ir geriausia praktika.

*Po JK išstojimo iš Europos Sąjungos 2020 m. sausio 31 d. Europos Parlamentas turi 705 vietas.

Šaltiniai: Europos Sąjungos sutarties 12 straipsnis ir prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 9 ir 10 straipsniai.

RYŠIŲ SU NACIONALINIAIS PARLAMENTAIS DIREKTORATAS

METINĖ ATASKAITA (2020)

Ryšiai tarp Europos Parlamento ir ES nacionalinių parlamentų

Šioje Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorato metinėje veiklos ataskaitoje pateikiama visos tarpparlamentinio bendradarbiavimo su nacionaliniais parlamentais 2020 m. veiklos ir pokyčių apžvalga. Šis bendradarbiavimas apėmė 39 nacionalinių parlamentų ir jų rūmų 27 valstybėse narėse ir Europos Parlamento veiklą.

Tai yra Europos Parlamento Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorato, kuris sudaro Vadovybės generalinio direktorato dalį, leidinys.

Katrin RUHRMANN

Direktorė

katrin.ruhrmann@europarl.europa.eu

Pekka NURMINEN

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo skyriaus vadovas

pekka.nurminen@europarl.europa.eu

Jesús GÓMEZ

Teisėkūros dialogo skyriaus vadovas

jesus.gomez@europarl.europa.eu

Rankraštį parengė:

Paraskevi CHAVAKI

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo skyriaus administratorius

paraskevi.chavaki@europarl.europa.eu

Rankraštis užbaigtas 2021 m. kovo 18 d.

relnatparl@europarl.europa.eu

<https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/news>

Visų nuotraukų ir iliustracijų © Europos Sąjunga, jei nenurodyta kitaip.

2020 M. METINĖ ATASKAITA

Už ryšius su ES nacionaliniais parlamentais atsakingų Europos Parlamento pirmininko pavaduotojų įžanginis žodis	8
I. COVID-19 pandemijos poveikis tarpparlamentiniam bendradarbiavimui	10
II. Svarbiausi 2020 m. tarpparlamentinės darbotvarkės laimėjimai ir pagrindinės temos	13
a. Politinis kontekstas _____	13
b. Kompleksinės temos _____	14
1. TARPPARLAMENTINIAI INSTITUCINIAI ORGANAI	18
1.1 Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija (COSAC) _____	18
1.2 ES valstybių narių parlamentų pirmininkų konferencija (EUSC) _____	21
2. TARPPARLAMENTINĖS KONFERENCIJOS	23
2.1 Europos parlamentų savaitė, Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais bei Europos semestro konferencija __	23
2.2 Tarpparlamentinė konferencija bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) klausimais _____	26
3. TARPPARLAMENTINĖ LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖS PRIEŽIŪRA	29
3.1 Jungtinė parlamentinės kontrolės grupė dėl Europolo _____	29
3.2 Tarpparlamentinis komitetų susitikimas Eurojusto vertinimo klausimu _____	32
3.3 Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos (EBCG) _____	34
4. TARPPARLAMENTINIAI KOMITETŲ SUSITIKIMAI IR KITAS TARPPTARLAMENTINIS BENDRADARBIAVIMAS	35
4.1 Tarpparlamentiniai komitetų susitikimai _____	35
4.2 Aukšto lygio konferencija migracijos ir prieglobsčio klausimais _____	38
4.3 Tarpparlamentinis bendradarbiavimas ES išorės veiksmų srityje ir daugiašalėse parlamentinėse asamblėjose _____	40
4.4 Dvišaliai ES nacionalinių parlamentų atstovų vizitai į Europos Parlamentą ir kiti dvišaliai mainai _____	42
5. BENDRADARBIAVIMAS TEISĖKŪROS SRITYJE SU ES NACIONALINIAIS PARLAMENTAIS	43
5.1 Išankstinio įspėjimo dėl subsidiarumo principo nesilaikymo mechanizmas ir Sutarčių Protokolas Nr. 2 _____	43
5.1.1 Išankstinio įspėjimo dėl subsidiarumo principo nesilaikymo mechanizmas _____	43
5.1.2 ES nacionalinių parlamentų pateikti dokumentai _____	44
5.1.3 Mėnesinis leidinys „State of Play Note“ _____	47
5.2 Neformalus politinis dialogas ir Sutarčių Protokolas Nr. 1 _____	48

6. TINKLAI IR INFORMACIJOS MAINAI	50
6.1 Tarpparlamentinių ES informacijos mainų sistema (IPEX)	50
6.2 Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras (ECPRD)	52
6.3 Paramos pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui programa	55
6.4 ES nacionalinių parlamentų atstovų Briuselyje tinklas	56
6.5 Darbuotojams skirti seminarai	57
7. PRIEMONĖS IR PAGALBINĖ VEIKLA	59
7.1 Nuotolinių posėdžių ir vaizdo konferencijų organizavimas	59
7.2 CONNECT – Europos Parlamento duomenų bazė, kurioje saugomi nacionalinių parlamentų pateikti dokumentai	61
7.3 Komitetų atitikties katalogas („CorCom“)	62
7.4 Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorato publikacijos	63
8. RYŠIŲ SU NACIONALINIAIS PARLAMENTAIS DIREKTORATAS	64
PRIEDAS	66
I PRIEDAS. COSAC posėdžiai. Temos ir pagrindiniai pranešėjai 2020 m.	66
II PRIEDAS. 2020 m. Europos Parlamento Briuselyje surengti tarpparlamentiniai komitetų susitikimai ir tarpparlamentinės konferencijos	68
III PRIEDAS. ES nacionalinių parlamentų 2020 m. vizitai į Europos Parlamentą (įskaitant direktorato rengiamas vaizdo konferencijas)	69
IV PRIEDAS. Išankstinio įspėjimo mechanizmo duomenys	71
V PRIEDAS. Pagal Protokolą Nr. 1 pateikti dokumentai. Neformalus politinis dialogas	73
VI PRIEDAS. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras (ECPRD)	74
Terminų ir santrumpų žodynis	77

Už ryšius su ES nacionaliniais parlamentais atsakingų Europos Parlamento pirmininko pavaduotojų įžanginis žodis

2020 m. sausio mėn. Europos Parlamentas nekantravo pradėti pirmuosius naujos kadencijos metus po 2019 m. Europos Parlamento rinkimų. Jis žvelgė į ateitį ir buvo pasirengęs išspręsti daugybę uždavinių – nuo biudžeto planavimo ateinantiems septyneriems metams ir būsimų ES santykių su JK po „Brexit’o“ formavimo iki tvarios aplinkos politikos plėtojimo ir ryšių su partneriais visame pasaulyje kūrimo.

EP pirmininko pavaduotoja Dita Charanzová ir EP pirmininko pirmoji pavaduotoja Roberta Metsola Europos Parlamento patalpose Briuselyje. © Europos Sąjunga 2021 m. – EP / Alain ROLLAND

Tuo metu niekas negalėjo įsivaizduoti, kas laukė ateityje: COVID-19 sukelta pandemija, kuri paveikė visas pasaulio šalis, duos smūgį žmonių sveikatai, nusineš daug gyvybių ir dėl izoliavimo priemonių sukels ekonominę ir socialinę krizę; sanitarijos ir sveikatos apsaugos priemonės, būtinos kovojant su virusu. Negalėjome įsivaizduoti, koku mastu mūsų kasdienis gyvenimas, laisvė ir elgesys pasikeis per vos kelias savaites.

Nuo 2020 m. kovo mėn. kiekvienas parlamentas turėjo greitai reaguoti į naują pandemijos apibrėžtą realybę. Jie turėjo užtikrinti savo narių bei darbuotojų sveikatą ir saugą, taip pat pagrindinių funkcijų, pavyzdžiui, teisėkūros ir su biudžetu susijusių sprendimų, tęstinumą. Tarpparlamentinė tinklaveika ir keitimasis patirtimi, kaip dorotis su nauja padėtimi parlamentinių ir administracinių procedūrų atžvilgiu, buvo veiksmingos ir vertingos parlamentų krizės valdymo priemonės.

Tarpparlamentinė veikla buvo sustabdyta tik pačioje pandemijos pradžioje. Pirmininkų konferencija buvo atšaukta ir pirmininkaujanti Kroatija susidūrė su precedento neturinčiais iššūkiais, tačiau netrukus ji grąžino veiklą į savo vėžes ir tarpparlamentiniai susitikimai vėl vyko: 2020 m. birželio mėn. įvyko pirmasis nuotoliniu būdu surengtas COSAC pirmininkų susitikimas ir papildomas pirmininkų susitikimas su ES ir JK prekybos susitarimo vyriausioju derybininku Micheliu Barnier. Vokietijos pirmininkavimo laikotarpiu tarpparlamentinė veikla vėl įgijo pagreitį: visi įprasti posėdžiai vyko nuotoliniu būdu, o papildomi COSAC pirmininkų susitikimai vyko net su Komisijos nariais.

Europos Parlamentas taip pat turėjo labai greitai prisitaikyti prie naujų darbo metodų ir panaudojo daug logistinių išteklių, kad būtų užtikrintas parlamentinės (ir tarpparlamentinės) veiklos tęstinumas. Europos Parlamentas atnaujino tarpparlamentinę veiklą su Europolo jungtine parlamentinės kontrolės grupe, kuri šį kartą buvo organizuojama nuotoliniu būdu. Po šio renginio įvyko keli nuotoliniai tarpparlamentinių komitetų susitikimai, įskaitant pačius pirmuosius posėdžius dėl Eurojusto vertinimo ir aukšto lygio konferenciją migracijos ir prieglobsčio klausimais, kurią surengė Europos Parlamentas kartu su pirmininkaujančios valstybės narės parlamentu, bendradarbiaudami

su kitais dviem trijų (pirmininkavusios, pirmininkaujančios ir pirmininkausiančios) valstybių narių grupės parlamentais.

Europos Parlamentas dar artimiau bendradarbiavo su pirmininkavusios, pirmininkaujančios ir pirmininkausiančios valstybių parlamentais siekdamas pritaikyti posėdžių formatus ir darbotvarkes prie nuotolinių posėdžių poreikių. Pirmininkaujančios Kroatijos ir pirmininkausiančios Vokietijos bei Europos Parlamento, įskaitant visus darbuotojus, atkaklumas ir ryžtas leido grįžti prie, kaip įprasta, kokybiškos ir plataus užmojo tarpparlamentinės veiklos programos, nepaisant itin sudėtingų aplinkybių.

ES institucijos buvo tvirtos ir atsparios šiai krizei. Buvo užtikrintas Europos sprendimų priėmimas visais lygmenimis ir pasiekta rezultatų. Buvo priimti sprendimai dėl būsimo ES biudžeto ir ES ekonomikos gaivinimo finansavimo, įskaitant nuostatas dėl teisinės valstybės principo laikymosi, ir sukurta perspektyvi nuosavų išteklių sistema ateičiai. Šios temos buvo intensyviai nagrinėjamos ir tarpparlamentiniuose susitikimuose.

Dar viena tema, reguliariai aptariama tarpparlamentiniuose susitikimuose, buvo Konferencija dėl Europos ateities; ji neabejotinai bus 2021 m. tarpparlamentinės veiklos ir diskusijų centre. Nacionaliniai parlamentai atliks svarbų vaidmenį diskusijose dėl Europos ateities formavimo.

Palankiai vertiname glaudesnę tarpparlamentinę bendradarbiavimą su ES išorės veiksmais susijusiais klausimais. Europos Parlamentas pabrėžia krizės poveikio demokratinėms institucijoms visame pasaulyje stebėseną. Taip pat tikimės atgaivinti mūsų tradicinę transatlantinę partnerystę, prisiimti svarbesnį vaidmenį kaip pasaulinio masto veikėjas tarptautinėje arenoje, ypač kaimyniniuose regionuose, ir sėkmingai plėtoti naujus santykius bei stiprinti bendradarbiavimą su JK parlamentu.

2020 m. iš esmės pakeitė mūsų darbo būdą, ir turėsime naudotis patirtimi, įgyta šiais išskirtiniais metais. Apskritai technologijos veikė gerai ir praturtinome savo patirtį, susijusią su virtualiais darbo metodais. Vis dėlto manome, kad tarpparlamentiniai ryšiai daugiausia grindžiami asmeniniais santykiais ir kad vaizdo konferencijos negali pakeisti tarpparlamentinių susitikimų. Gyvi susitikimai turi kitokią dinamiką ir prasmę, todėl laukiame, kada, kai tik bus įmanoma, galėsime vėl susitikti gyvai. Žinoma, neatmetame galimybės, kad nuotoliniai posėdžiai gali būti toliau naudojami kaip papildomas posėdžių formatas, kai tik jis bus naudingas.

Norėtume padėkoti buvusiam pirmajam pirmininko pavaduotojui Mairead McGuinness už jos atsidavimą ir indėlį į Europos Parlamento santykius su nacionaliniais parlamentais iki tol, kol ji buvo išrinkta į Europos Komisiją 2020 m. rugsėjo mėn.

Europos Parlamentas ir ES nacionaliniai parlamentai tebėra svarbiausi partneriai formuojant Europos ateitį. Esame įsipareigoję tęsti glaudų bendradarbiavimą visose bendro intereso srityse ir užtikrinti tinkamą parlamentinės demokratijos veikimą visais lygmenimis, Europoje ir už jos ribų.

Roberta Metsola
Pirmoji pirmininko pavaduotoja

Dita Charanzová
Pirmininko pavaduotoja

I. COVID-19 PANDEMIJOS POVEIKIS TARPPARLAMENTINIAM BENDRADARBIAVIMUI

Tarpparlamentinės veiklos požiūriu 2020-ieji nesiskyrė nuo kitų metų. 2020 m. sausio mėn. Zagrebe įvyko Europos Sąjungos parlamentų Sąjungos reikalų komitetų konferencijos (COSAC) pirmininkų susitikimas, kuris žymėjo pirmininkaujančios Kroatijos planuojamų renginių ciklą. 2020 m. vasario mėn. Europos Parlamentas per Europos parlamentų savaitę savo patalpose Briuselyje priėmė daugiau kaip 100 parlamentarų iš įvairių valstybių narių. Kovo 2–4 d. vykusio Tarpparlamentinė konferencija bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) klausimais buvo paskutinis gyvai vykęs tarpparlamentinis susitikimas.

Netrukus po šio susitikimo COVID-19 padėtis Europoje pradėjo smarkiai blogėti ir visur imtasi išskirtinių priemonių viruso plitimui sustabdyti. Kovo 2 d. Pirmininkas Davidas Sassoli Europos Parlamente paskelbė, kad daugiau kaip 130 renginių, kuriuos buvo numatyta surengti Europos Parlamento patalpose ir kuriuose turėjo dalyvauti 6 000–7 000 žmonių, bus atšaukti. Be to, jis paskelbė, kad Europos Parlamentas užvers duris lankytojams.

Infekcijų sparčiai daugėjo ir epidemija apėmė visą pasaulį. Pirmininko sprendimas neleisti rengti renginių, kuriuose dalyvautų išorės lankytojų, ateinančiais mėnesiais buvo pratęstas iki 2020 m. pabaigos. Visų pobūdžių renginiai buvo atšaukti, vizitai ir kelionės sustabdytos, o darbuotojų (ir kartais Parlamento narių) buvo paprašyta dirbti iš namų¹. Todėl visi tiesioginiai tarpparlamentiniai susitikimai, kuriuos 2020 m. kovo–gruodžio mėn. buvo numatęs Europos Parlamentas, buvo atšaukti, atidėti arba pakeisti nuotoliniais susitikimais.

Taip pat buvo atšaukta 2020 m. gegužės mėn. Helsinkyje numatyta ES parlamentų pirmininkų konferencija. Europolo jungtinės parlamentinės kontrolės grupės (JPKG) posėdis, kurį taip pat buvo numatyta surengti 2020 m. kovo mėn., buvo pakeistas rašytiniu elektroniniu keitimusi informacija.

Tačiau parlamentinis darbas buvo tęsiamas. Nors nuotoliniai posėdžiai ir toliau buvo išimtis, o ne taisyklė nacionaliniams parlamentams, buvo padaryti būtini pakeitimai, kad Parlamento nariai galėtų tikrinti ir balsuoti dėl naujų įstatymų, kurių dauguma buvo susiję su ekstremaliąja sveikatos situacija.² Europos Parlamentas patvirtino persvarstytą sesijų kalendorių, iš kurių pirmoji buvo skirta skubiems teisėkūros klausimams spręsti. EP nariai galėjo dalyvauti fiziškai arba pasijungti per vaizdo konferenciją. Taip pat imtasi priemonių, kad būtų galima balsuoti e. paštu. Posėdžių salėje taip pat buvo taikomos socialinių kontaktų ribojimo priemonės.³

Europos Parlamentas, taip pat Tarybai pirmininkavusi Kroatija ir pirmininkausianti Vokietija kiek įmanoma pakoregavo savo programas. Tarpparlamentiniai renginiai buvo toliau organizuojami gana intensyviai, ypač antrąjį 2020 m. pusmetį. Veiklos tęstinumas buvo užtikrintas pritaikant posėdžių formas, darbotvarkes ir procedūras. Buvo naudojamos rašytinės procedūros, posėdžiai tapo virtualūs,

1 https://europarl.europa.eu/cmsdata/226105/WEB_No.27_National_Parliaments_procedures_following_COVID-19.pdf

2 Be to, dėl COVID-19 epidemijos pirmą kartą istorijoje nacionalinis parlamentas susitiko Europos Parlamento didžiojoje posėdžių salėje: dėl socialinių kontaktų ribojimo priemonių 150 Belgijos parlamento narių negalėjo, kaip įprasta, susitikti savo posėdžių salėje. Diskusijos dėl naujojo vyriausybės susitarimo ir jo ratifikavimas 2020 m. rudenį vyko Europos Parlamento patalpose.

3 https://europarl.europa.eu/cmsdata/226110/No.32_State_of_COVID-19_measures_in_Parliaments.pdf

trumpesni ir jų vyko daugiau. Politinių tekstų, dėl kurių per posėdžius paprastai vyksta intensyvios derybos, priėmimas buvo nutrauktas arba pakeistas kitomis procedūromis. Nors bendradarbiavimas COSAC kontekste buvo tęsiamas nuotoliniu būdu, reikalingas tam tikras bendrai sutartas lankstumas dėl Darbo tvarkos taisyklių, kuriose nenumatytos tokios išskirtinės aplinkybės. Pavyzdžiui, pirmininkaujanti Kroatija nusprendė pakeisti COSAC plenarinį posėdį neeiliniu pirmininkų posėdžiu, o pirmininkaujanti Vokietija savo pirmininkavimo programai užbaigti surengė visiškai virtualią COSAC konferenciją. Abiem atvejais dėl techninių nuotolinio posėdžio apribojimų vertimo žodžiu paslaugos buvo ribotos ir nebuvo priimta jokių tekstų. Kai kuriais atvejais politinius tekstus pakeitė pirmininkų išvados (Tarpparlamentinė konferencija bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) klausimais) arba pasirašyti pateikiamas pirmininkaujančios šalies laiškas (COSAC).

Dėl 2020 m. politinių aplinkybių reikėjo surengti daugiau neatidėliotinių diskusijų. Tiek COSAC, tiek Tarpparlamentinės konferencijos BUSP ir BSGP klausimais kontekste pirmininkaujanti Vokietija ėmėsi iniciatyvų į darbotvarkę įtraukti „neatidėliotinas diskusijas“ (arba „Aktuelle Stunde“ virtualios COSAC konferencijos atveju). Tikslas buvo labiau spontaniškai keistis nuomonėmis nuolat kintančiomis politinėmis aplinkybėmis. Temos dažnai buvo susijusios su ES išorės politika. Ši tendencija gali tęstis.

2020 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamentas atnaujino tarpparlamentinės veiklos su Europolo jungtine parlamentinės kontrolės grupe organizavimą – nuotoliniu būdu. Po šio susitikimo įvyko keturi nuotoliniai tarpparlamentinių komitetų susitikimai, įskaitant pirmąjį posėdį dėl Eurojusto vertinimo ir virtualią aukšto lygio konferenciją migracijos ir prieglobsčio klausimais, kurią lapkričio mėn. Briuselyje surengė pirmininkaujančios valstybės narės (Vokietijos) parlamentas, bendradarbiaudamas su kitais dviem trijų valstybių narių grupės (Portugalijos ir Slovėnijos) parlamentais.

Tarpparlamentinių komitetų susitikimų skaičius buvo toks pat kaip ir 2019 m. Jis savaiame buvo šiek tiek mažesnis nei įprasta dėl Europos Parlamento rinkimų. Taip pat verta pažymėti, kad 2020 m. suaktyvėjo nacionalinių parlamentų narių dalyvavimas, greičiausiai dėl naujų nuotolinio dalyvavimo galimybių. Kelionių apribojimai reiškė, kad 2020 m. pradžioje buvo surengta labai nedaug dvišalių susitikimų, o po 2020 m. kovo mėn. visi dvišaliai susitikimai vyko internetu.

Pagal protokolus Nr. 1 ir Nr. 2 pateiktų dokumentų skaičius taip pat buvo šiek tiek mažesnis nei įprastais teisėkūros metais, tačiau palyginti su 2019 m. jis padidėjo. Kai kuriais atvejais būtinybė greitai reaguoti

Į pandemiją reikė, kad nebuvo galima laikytis subsidiarumo patikrai skirto 8 savaičių laikotarpio, o pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų buvo nagrinėjami skubos tvarka.

Pandemija taip pat žymėjo skaitmeninę pažangą ne tik techniniu, bet ir žmonių elgesio bei požiūrio atžvilgiu. Ji paspartino galimybių organizuoti nuotolinius susitikimus ieškojimą ir padidino parlamentų narių ir aukšto lygio pranešėjų pasirengimą dalyvauti nuotoliniu būdu. Be to, susitikimai tapo trumpesni, o keitimaisi nuomonėmis – konkretesni. Ateityje galima pasinaudoti tam tikra teigiama patirtimi, kuri galėtų paskatinti daugiau *ad hoc* dialogų, pavyzdžiui, tarp Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų pranešėjų arba tarp EP narių ir panašų institucinį vaidmenį atliekančių nacionalinių parlamentų narių, pvz., komitetų pirmininkų, turinčių tą pačią atsakomybės sritį, arba tarp pirmininko pavaduotojų.

Be šių pokyčių politiniu lygmeniu, dėl sveikatos krizės parlamentai ėmė aktyviau keistis informacija internetu ir elektroniniu būdu (raštu), visų pirma per ECPRD ir IPEX tinklus⁴.

---

4 Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras (ECPRD) ir Tarpparlamentinių ES informacijos mainų sistema (IPEX).

II. SVARBIAUSI 2020 M. TARPPARLAMENTINĖS DARBOTVARKĖS LAIMĖJIMAI IR PAGRINDINĖS TEMOS

a. Politinis kontekstas

Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorato darbu politiška vadovavo ir jį orientavo Europos Parlamento Pirmininkas David Sassoli, pirmoji pirmininko pavaduotoja Mairead McGuinness, kartu su pirmininko pavaduotoja Dita Charanzová, atsakinga už ryšius su nacionaliniais parlamentais, ir Konstitucinių reikalų komiteto (AFCO) pirmininku Antonio Tajani bei Komitetų pirmininkų sueiga. 2020 m. lapkričio mėn. viduryje Roberta Metsola buvo išrinkta pirmąją Europos Parlamento pirmininko pavaduotoja ir pakeitė M. McGuinness, kuri tapo už finansines paslaugas, finansinį stabilumą ir kapitalo rinkų sąjungą atsakinga Europos Komisijos nare.

2020 m., pirmieji pilni šios kadencijos metai, turėjo būti politiškai sudėtingi metai net ir be pandemijos. Temos, kurios turėjo būti nagrinėjamos, buvo labai svarbios, susijusios su Europos Vadovų Tarybos strategine darbotvarke ir naujosios Komisijos prioritetais, kuriems pritarė EP, kai 2019 m. pabaigoje patvirtindamas naująją Komisiją. Susitarimas dėl DFP su visais su ja susijusiais teisės aktais, naujos ES ir JK partnerystės sudarymas, Europos žaliasis kursas ir skaitmeninė darbotvarkė, taip pat konferencijos dėl Europos ateities pradėjimas jau buvo įtraukti į tarpparlamentinių susitikimų darbotvarkes. ES, kaip pasaulinio masto veikėjos, vaidmens stiprinimas buvo dar viena svarbi diskusijų daugelyje tarpparlamentinių forumų tema.

Nuo 2020 m. kovo mėn. pandemija neišvengiamai tapo papildoma tema daugelyje susitikimų. Parlamentai keitėsi nuomonėmis ir patirtimi apie kovos su viruso plitimu priemones ir apie tai, kaip išsaugoti pagrindines parlamentų funkcijas ir išlaikyti parlamentinį darbą sudėtingais pandemijos pažymėtais laikais.

Kita tema, dėl kurios 2020 m. vyko intensyvios diskusijos, buvo teisinė valstybė ES. Ši diskusija iš dalies buvo susijusi su DFP ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone, sukurta siekiant sušvelninti ilgalaikį pandemijos socialinį ir ekonominį poveikį. Krizė taip pat labai sustiprino saugumo ir migracijos problemas, kurios buvo aptariamose tarpparlamentinių susitikimų metu ir keičiantis nuomonėmis.

2020 m. gegužės mėn. EP pirmininkų sueigos ir EP Pirmininko Davido Sassoli vaizdo konferencija su Bundestago pirmininku Wolfgangu Schäuble. © Europos Sąjunga 2020 m. – EP / Daina LE LARDIC

b. Kompleksinės temos

Tradiciškai tarpparlamentinis bendradarbiavimas yra orientuotas į politinius ir institucinius klausimus ir diskusijas. Diskusijos apie išankstinio perspėjimo sistemą, per subsidiarumo patikrą susiejančią nacionalinius parlamentus su ES teisėkūros procesu, paskatino platų teisėkūros dialogą, apimančį daug daugiau nei vien subsidiarumą. Pastaraisiais metais taip pat buvo skiriamas dėmesys Europos vykdomųjų veiksmų ir agentūrų parlamentinei kontrolei ir priežiūrai, visų pirma teisingumo ir vidaus reikalų srityje. Parlamentinis bendradarbiavimas taip pat plėtojamas ES išorės politikos srityje, daugiausia BUSP/BSGP kontekste, taip pat vykdant parlamentinę diplomatiją, remiant demokratiją ir bendradarbiaujant daugiašaliuose ir netgi pasauliniuose forumuose, siekiant ginti Europos vertybes ir interesus.

2020 m. daugelyje tarpparlamentinių forumų ir dvišalių diskusijų buvo nuolat keliami šie klausimai:

i. Konferencija dėl Europos ateities

Dar 2019 m. gruodžio mėn. Komisija ir Europos Parlamentas pasiūlė surengti konferenciją siekiant apsvastyti ES vaidmenį nuolat kintančioje tarptautinėje aplinkoje ir prisitaikyti prie XXI a. amžiaus realijų. Pandemija kaip niekada aiškiai parodė, kad skubiai reikalinga savianalizė ir diskusijos dėl ES reformos ir atsinaujinimo.

2020 m. sausio mėn. ir birželio mėn. Europos Parlamentas priėmė dvi rezolucijas dėl Konferencijos dėl Europos ateities⁵. EP nariai paprašė Tarybos, kad ji būtų atvira su Konferencija susijusioms reformoms, įskaitant Sutarties pakeitimus. Europos Parlamentas įsipareigojo kuo greičiau pradėti Konferenciją ir buvo pasirengęs ją surengti 2020 m. EP nariai pabrėžė, kad dėl sveikatos krizės kilo daugiau svarstytinų klausimų: didesni įgaliojimai Sąjungai imtis veiksmų kilus tarpvalstybinėms grėsmėms sveikatai; naujos priemonės, kuriomis būtų galima užtikrinti, kad ateityje krizių atveju Sąjunga galėtų nedelsdama imtis veiksmų, siekdama koordinuoti, organizuoti solidarumą arba reaguoti į pagrindinių teisių pažeidimus.

Nuo 2019 m. nacionaliniai parlamentai parodė tvirtą norą dalyvauti Konferencijoje ir tai buvo ne kartą pabrėžta 2020 m., ypač COSAC kontekste. Žinoma, nacionaliniai parlamentai kartu su Europos Parlamentu atlieka labai svarbų vaidmenį, tiek bendraujant su piliečiais, tiek oficialiai, atliekant dalinius Sutarties keitimus. Pirmininkaujanti Vokietija pasisakė už svarų nacionalinių parlamentų dalyvavimą. Pirmininkavusios Kroatija ir Vokietija inicijavo pirmininkaujančios valstybės narės laiškus ES institucijoms, kuriuos bendrai pasirašė dauguma nacionalinių parlamentų delegacijų pirmininkų. Europos Parlamentas taip pat išreiškė pageidavimą, kad būtų tinkamai įtraukti nacionaliniai parlamentai ir kad Konferencija turėtų tikrą parlamentinį aspektą.

---

5 Europos Parlamento 2020 m. sausio 15 d. rezolucija dėl Europos Parlamento pozicijos dėl konferencijos dėl Europos ateities (priimti tekstai, P9_TA(2020)0010); Europos Parlamento 2020 m. birželio 18 d. rezolucija dėl Europos Parlamento pozicijos dėl konferencijos dėl Europos ateities (priimti tekstai, P9_TA(2020)0153);

ii. Teisinė valstybė, demokratija ir pagrindinės teisės

Komisija nustatė teisinės valstybės priemones, kad atsižvelgtų į pokyčius kai kuriose ES šalyse, kurie kelia sistemine grėsmę teisei valstybei. Kadangi teisinės valstybės principo laikymasis tapo kompleksiniu prioritetu visose ES politikos srityse, tai taip pat atsispindėjo įvairiose tarpparlamentinėse diskusijose, įskaitant dvišales.

Buvo surengtas specialus COSAC posėdis teisinės valstybės klausimui aptarti su Komisijos pirmininko pavaduotoja Věra Jourová ir Komisijos nariu Didier Reyndersu. Parlamento nariai norėjo reguliariai persvarstyti šią temą, pavyzdžiui, atsižvelgdami į Komisijos metinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą.

Lapkričio 10 d. Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komitetas surengė tarpparlamentinį komitetų susitikimą tema „Pirmoji metinė Komisijos teisinės valstybės principo taikymo ataskaita ir nacionalinių parlamentų vaidmuo“, kuriame parlamento nariai galėjo pasidalinti savo patirtimi nacionalinių parlamentų vaidmens klausimu. Taip pat buvo aptartas COVID-19 priemonių poveikis demokratijai, teisinės valstybės principams ir pagrindinėms teisėms, ypatingą dėmesį skiriant nacionalinių parlamentų atliekamam tikrinimui šiuo laikotarpiu.

iii. Derybos dėl ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo

JK išstojo iš ES 2020 m. sausio 31 d., o iki 2020 m. pabaigos JK buvo nustatytas pereinamasis laikotarpis, kad, kol vyko derybos dėl būsimų santykių, ji galėtų likti ES bendrosios rinkos ir muitų sąjungos dalimi. Susitarimas dėl būsimų ES ir JK santykių buvo sudarytas tik 2020 m. gruodžio 24 d. ES ir JK santykiai, konkrečiau – derybos dėl ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo, buvo viena iš tarpparlamentinių diskusijų temų visus 2020 metus.

2020 m. birželio ir rugsėjo mėn. COSAC pirmininkai surengė du neeilinius susitikimus su ES vyriausiuoju derybininku Micheliu Barnier. M. Barnier abiem atvejais trumpai informavo COSAC pirmininkus apie naujausius įvykius, dalyvaujant Europos Parlamento Santykių su JK koordinavimo grupės pirmininkui Davidui McAllisteriui. 2020 m. rugsėjo mėn. 7-ajame Europolo jungtinės parlamentinės kontrolės grupės posėdyje buvo surengta diskusija dėl su „Brexit'u“ susijusių iššūkių atsižvelgiant į būsimą Europolo vaidmenį ir nediskutuotinus ES standartus būsimame Europolo ir JK bendradarbiavime. 2020 m. gruodžio mėn. tarpparlamentiniame komitetų susitikime dėl Eurojusto veiklos vertinimo taip pat buvo aptarti su „Brexit'u“ susiję uždaviniai kovos su terorizmu ir tarpvalstybinio organizuotu nusikalstamumu srityje.

JK parlamento / jo rūmų atstovai 2020 m. (nuo vasario mėn.) dalyvavo tarpparlamentinėje veikloje kaip trečiosios šalies stebėtojai arba ypatingi svečiai pagal kitų tarpparlamentinių konferencijų taisykles. Prireikus Europos Parlamento komitetai kartais pasikviesdavo JK parlamento atstovus. 2020 m. buvo tęsiama daug dvišalių mainų su JK parlamentu, ypač su Lordų Rūmais.

iv. ES biudžetas ir ekonomikos gaivinimo planas

Ateinantiems septyneriems metams skirtas ilgalaikis finansinis planas – 2021–2027 m. DFP – buvo svarbi tema, dėl kurios, reaguojant į sveikatos krizę ir didelį jos poveikį Europos ekonomikai, reikėjo susitarti 2020 m., šalia Europos ekonomikos gaivinimo plano. Tarpparlamentinėse diskusijose ir mainuose šiai temai buvo skiriama daug laiko, ir ji buvo vienas iš svarbiausių 2020 m. Tarybai pirmininkavusių valstybių narių darbotvarkės punktų. Pirmininkavusios Kroatijos laiške, kurį pasirašė daugelis COSAC pirmininkų, ES institucijos buvo raginamos laiku priimti DFP ir Europos ekonomikos gaivinimo planą.

Dauguma parlamentų sveikino 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Tarybos istorinį susitarimą dėl DFP ir ekonomikos gaivinimo plano. Sprendimą dėl naujos nuosavų išteklių sistemos turėjo ratifikuoti dauguma nacionalinių parlamentų. 2020 m. tarpparlamentinių mainų metu Europos Parlamentas naudojo kiekviena proga pabrėžti, kad reikia skubiai užtikrinti sklandų ratifikavimo procesą valstybėse narėse, taip pat gynė savo poziciją nemažinti DFP dėl gaivinimo priemonės.

Ypatingas dėmesys per 2020 m. spalio mėn. vykusias 15-osios Tarpparlamentinės konferencijos stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais diskusijas buvo skiriamas ekonominiams krizės padariniams. Jų metu Parlamentas kreipėsi į nacionalinius parlamentus su bendro pobūdžio prašymu dalyvauti ne tik vykdant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų kontrolę, bet ir juos rengiant bei priimant. Ta pati mintis vyravo per COSAC diskusijas.

v. Žalioji ir skaitmeninė pertvarka

Žalioji ir skaitmeninė pertvarka kintančiame pasaulyje yra Komisijos, vadovaujamos Pirmininkės Ursulos von der Leyen, prioritetas. Dėl COVID-19 pandemijos ES skaitmeninės ir aplinkos politikos tikslai įgijo dar didesnę svarbą, be to, tapo akivaizdu, kad skaitmeninė ir žalioji pertvarka gali vykti labai sparčiai. Europos Parlamentas tvirtai remia šiuos ES prioritetus ir ragina jiems skirti tinkamą finansavimą, kuris yra nepaprastai svarbus norint juos sėkmingai įgyvendinti.

2020 m. vasario mėn. Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais daug dėmesio skyrė ir klimato kaitai bei vaidmeniui, kurį šiuo požiūriu gali atlikti ES ekonominė, biudžeto ir socialinė politika. Visi pagrindiniai pranešėjai pabrėžė, kad svarbu nedelsiant imtis kovos su klimato kaita veiksmų.

Komisijos pirmininko vykdomasis pavaduotojas, atsakingas už Europos žaliajį kursą, Frans Timmermans 2020 m. rugsėjo mėn. kreipėsi į COSAC pirmininkus ir išsamiau informavo apie šį klausimą bei susijusius iššūkius. Jis akcentavo ES atsigavimo etapo svarbą ir nepaprastai svarbų nacionalinių parlamentų vaidmenį tiek paverčiant Europos Vadovų Tarybos sprendimus konkrečiomis priemonėmis, kurios turi būti ratifikuotos nacionaliniuose parlamentuose, tiek rengiant nacionalines programas. Jis taip pat pabrėžė, kad svarbu užtikrinti deramą biudžetą ekologiškai, atspariai ir ateities iššūkiams parengtai ekonomikai bei visuomenei.

vi. ES vaidmuo pasaulyje: tarptautiniai santykiai ir daugiašališkumas. Migracija ir prieglobstis

Būtinybė stiprinti ES vaidmenį pasaulyje tapo dar akivaizdesnė 2020-aisiais, jai susidūrus su daugybe tokių įvairialypių iššūkių, kaip kova su COVID-19 pandemija ir klimato kaita, skaitmeninės pertvarkos skatinimas, bendros saugumo politikos ir taisyklėmis pagrįstos daugiašalės sistemos stiprinimas bei kova su bet kokia demokratijos ir žmogaus teisių standartų erozija.

Per Tarpparlamentinės konferencijos BUSP ir BSGP klausimais diskusijas daugiausia dėmesio skirta ES lyderystei pasaulyje vis sudėtingesnėmis išorės sąlygomis. Pabrėžta, kad būtina nedelsiant imtis strategiškai koordinuotų ir vieningesnių aktyvių išorės veiksmų, o ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į Baltarusijoje po rinkimų susidariusią padėtį.

2020 m. lapkričio mėn. Europos Parlamentas kartu su Vokietijos Bundestagu pirmą kartą surengė aukšto lygio konferenciją migracijos ir prieglobsčio klausimais. Šis renginys turėjo būti organizuojamas Briuselyje ir buvo planuojamas kaip trijų Tarybai pirmininkavusios, pirmininkaujančios ir pirmininkausiančios valstybių narių, t. y. Vokietijos, Portugalijos ir Slovėnijos, parlamentų programos dalis. Tarp svarbiausių aukšto lygio konferencijos akcentų buvo Europos Parlamento Pirmininko Davido Sassoli, Europos Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen bei Vokietijos Bundestago, Portugalijos Respublikos Asamblėjos ir Slovėnijos Valstybės Susirinkimo pirmininkų kalbos.

COSAC darbotvarkėse daug laiko skirta ir išorės politikai aptarti, įskaitant ES vaidmenį Afrikoje bei ES ir JAV santykius, ypač atsižvelgiant į naująją JAV administraciją. Nemažai parlamentarų pažymėjo, kad Europos Parlamentas ir ES nacionaliniai parlamentai artimiausioje ateityje turėtų imtis stiprinti bendradarbiavimą ir dialogą su savo kolegomis Amerikoje ir Afrikoje. Sykiu pažymėta, kad ne mažiau svarbu investuoti į pačios ES strateginės autonomijos ir jos gebėjimo veiksmingai veikti ateityje stiprinimą.

1. TARPPARLAMENTINIAI INSTITUCINIAI ORGANAI

1.1 Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija (COSAC)

Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija (COSAC) buvo įsteigta 1989 m. lapkričio mėn. Paryžiuje. Ji unikali tuo, kad tai vienintelis tarpparlamentinis forumas, įtvirtintas Sutartyse (Protokole Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje). Pagrindinį vaidmenį apibrėžiant COSAC kryptį ir darbą atlieka valstybės narės, rotacijos tvarka pirmininkaujančios Tarybai, nacionalinis parlamentas. Jam talkina trijų (pirmininkavusios, pirmininkaujančios ir pirmininkausiančios) valstybių narių grupė, kurios nuolatinis narys yra Europos Parlamentas. Organizacinę pagalbą pirmininkaujantįjį valstybei narei teikia nedidelis Europos Parlamente veikiantis sekretoriatas, vadovaujamas nacionalinio parlamento deleguoto pareigūno (vadinamojo nuolatinio nario). Žr. www.ipex.eu.

2020 m. sausio 20–21 d. Zagrebe vykęs COSAC pirmininkų susitikimas – pirmasis 2020 m. tarpparlamentinis renginys, vykęs pirmą kartą Tarybai pirmininkavusioje Kroatijoje, – buvo vienintelis vietoje surengtas COSAC renginys, kuriame buvo dalyvaujama fiziškai, kaip planuota nuo pat pradžių. Tai buvo ir paskutinis renginys, kuriame ES valstybės narės statusu dalyvavo JK.

Susitikime daugiausia dėmesio skirta Tarybai pirmininkavusios Kroatijos prioritetams: „kuriančiai, jungiančiai, apsaugančiai įtakingai Europai“. Parlamentarų diskusijos apėmė įvairiausių klausimus, įskaitant plėtrą, migraciją, daugiametę finansinę programą ir Konferenciją dėl Europos ateities, turėjusią tapti 2020 m. gegužės mėn. plenarinio posėdžio akcentu. Iki COVID-19 protrūkio Tarybai pirmininkavusi Kroatija visą dėmesį buvo sutelkusi į naująją institucijų (naujojo Europos Parlamento ir naujosios Komisijos) kadenciją bei ketino analizuoti, kaip parlamentai galėtų atlikti savo priežiūros vaidmenį, ir bendradarbiavimo su įvairiomis ES tarnybomis būdus. Tai buvo COSAC pusmečio ataskaitos, kurią parengė Tarybai pirmininkavusi Kroatija, tema.

2020 m. kovo mėn. tapo aišku, kad dėl COVID-19 pandemijos nulemtų aplinkybių Kroatijos parlamentas neturės galimybės surengti LXIII COSAC plenarinio posėdžio Zagrebe, ir posėdis buvo atšauktas. Tačiau Tarybai pirmininkavusi Kroatija, taip pat sukrėsta stipraus žemės drebėjimo, kuris įvyko 2020 m. kovo 22 d. ir per kurį nukentėjo Zagrebas bei Kroatijos parlamento patalpos, surengė neeilinį COSAC pirmininkų sutikimą: šis 2020 m. birželio 16 d. nuotoliniu būdu vykęs susitikimas pakeitė COSAC plenarinį posėdį. Susitikimo metu ypatingas dėmesys buvo skirtas, pirma, ES atsakui į koronaviruso protrūkį ir ES biudžetą bei, antra, Konferencijai dėl Europos ateities.

2020 m. sausio 20–21 d. COSAC pirmininkų susitikimo Zagrebe bendra nuotrauka. © Kroatijos pirmininkavimas

Tarybai pirmininkavusiai Vokietijai visą dėmesį neišvengiamai teko sutelkti į pandemiją ir ES ekonominę atsigavimą. Be to, reikiamą dėmesį ji skyrė būsimiems ES santykiams su JK, Europos žaliajam kursui, skaitmeninei pertvarkai ir skaitmeniniam suverenumui, migracijos klausimams, teisinės valstybės principui bei užsienio politikos klausimams. Vokietijos Bundestagas ir Bundesratas COSAC diskusiją didžiąja dalimi kreipė COVID-19 pandemijos padarinių ir įgytos patirties linkme, tačiau dėmesio buvo skirta ir tolesniems tarpparlamentiniams svarstymams apie ES ateitį. Be to, dalis diskusijų buvo skirta išorės politikos temoms, ypač transatlantiniams santykiams ir ES santykiams su Afrika. Vokietijos pirmininkavimo Tarybai metu rengti posėdžiai – tiek pirmininkų susitikimas 2020 m. rugsėjo 14 d., tiek COSAC virtuali konferencija 2020 m. lapkričio 30 d. ir gruodžio 1 d. – vyko nuotoliniu būdu. Sutarus su COSAC parlamentais, Tarybai pirmininkavusi Vokietija patvirtino ketinanti į COSAC renginius kviesti trečiųjų šalių atstovus tik kai planuojamos aptarti temos bus susijusios su šiomis šalimis. Sykiu nemažai parlamentų pareiškė, kad apskritai COSAC pasiryžusi plėtoti ryšius ir rengti ad hoc susitikimus su trečiųjų šalių, pvz., JAV ir Afrikos šalių, parlamentų atstovais.

2020 m. lapkričio 30 d. – gruodžio 1 d. virtuali COSAC konferencija Berlyne. © Vokietijos pirmininkavimas

Atsižvelgdamos į aplinkybes ir akivaizdžius sunkumus, kylančius derantis dėl politinio teksto per atstumą, nei Tarybai pirmininkavusi Kroatija, nei Vokietija nepateikė priimti COSAC teksto. Tačiau abi valstybės parengė laiškus trijų institucijų pirmininkams Konferencijos dėl Europos ateities tema, pabrėždamos, jog svarbu nedelsiant imtis veiksmų siekiant ją surengti ir užtikrinti, kad tvirtą vaidmenį atliktų nacionaliniai parlamentai.

COVID-19 pandemijos protrūkis padarė didžiulį poveikį COSAC veiklai, tačiau apskritai ir Tarybai pirmininkavusios Kroatijos, ir Vokietijos darbas, atliktas talkinant trijų valstybių narių grupei ir Europos Parlamentui, vertintinas kaip labai sėkmingas: nenutrūkstamas procesas ir veiklos tęstinumas buvo užtikrintas prie situacijos pritaikius savo darbo metodus. Ši strategija užtikrino ir tai, kad 2020 m. buvo priimtos dvi COSAC pusmečio ataskaitos.

Beto, pirmą kartą nuotoliniu būdu buvo surengta nemažai papildomų posėdžių. Ne vienas informacinis COSAC pirmininkų pasikeitimas nuomonėmis įvyko surengus vaizdo konferencijas, kuriose dalyvavo aukšto lygio pranešėjai (vyriausiasis ES derybininkas per derybas su JK dėl „Brexit’o“ Michel Barnier, Komisijos pirmininko pavaduotoja Věra Jourová ir Komisijos narys, atsakingas už teisinės valstybės principo taikymą, Didier Reynders bei Komisijos pirmininko vykdomoji pavaduotoja, atsakinga už Europos pramonės strategiją ir konkurenciją, Margrethe Vestager). Dėl nuotolinių posėdžių lankstumo parengiamieji trijų valstybių narių grupės posėdžiai galėjo būti organizuojami gerokai iki pagrindinių COSAC posėdžių, o ne jų išvakarėse. Taip šios grupės nariai galėjo išsamiau ir per ilgesnį laiką aptarti Tarybai pirmininkaujančios valstybės planuojamus priimti sprendimus. Abiem – ir neoficialaus pasikeitimo nuomonėmis su aukšto lygio pranešėjais, ir atskirų (ar papildomų) trijų valstybių narių grupės posėdžių – atvejais dar teks palūškėti prieš nusprendžiant, ar jie taps nuolatinės COSAC veiklos dalimi ateityje.

COSAC renginiai ir susitikimai pateikti I priede.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- 2020 m. išaugo COSAC diskusijų skaičius: buvo surengta ne viena papildoma vaizdo konferencija, kurių metu buvo neoficialiai pasikeista nuomonėmis aktualiais klausimais su aukšto lygio pranešėjais (įskaitant ES Komisijos narius ir vyriausiąjį derybininką).
- Nors COSAC parlamentai patvirtino ketiną į renginius kviesti trečiųjų šalių atstovus tik kai darbotvarkės klausimai bus susiję su tomis šalimis, parlamentarai teigiamai įvertino tai, kad COSAC plėtoja ryšius ir rengia ad hoc susitikimus su trečiųjų šalių parlamentų atstovais.
- Nepaisant šiemet kilusių sunkumų, susijusių su pandemija, Europos Parlamento delegacijai pavyko palaikyti glaudžius santykius su ES Tarybai pirmininkaujančių valstybių parlamentais ir bendradarbiauti su trijų valstybių narių grupe.

1.2 ES valstybių narių parlamentų pirmininkų konferencija (EUSC)

2010 m. buvo priimtos ES valstybių narių parlamentų pirmininkų konferencijos (EUSC) Stokholmo gairės. Jose numatyta surengti vieną metinį susitikimą, kurį organizuoja atitinkamų metų antrąjį pusmetį Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris vyksta kitų metų pirmininkavimo Tarybai pavasario laikotarpiu. Ši konferencija priima neprivalomas pirmininkaujančios valstybės narės išvadas. Be to, ji turi užduotį užtikrinti tarpparlamentinės ES veiklos koordinavimo priežiūrą.

EUSC darbotvarkę rengia ES valstybių narių parlamentų generalinių sekretorių susirinkimas. Žr. www.ipex.eu.

EUSC, kurią 2020 m. gegužės mėn. buvo planuojama rengti Helsinkyje (Suomija), buvo atšaukta dėl COVID-19 pandemijos. Galimybės organizuoti konferenciją nuotoliniu būdu buvo atsisakyta. Savo pobūdžiu EUSC yra aukšto lygio tinklaveikos renginys. Be to, 2020 m. pavasarį dar nebuvo įdiegta ir neveikė techninė infrastruktūra, reikalinga daugiakalbei konferencijai surengti.

Tačiau buvo atliktas didelis užkulisinis darbas ankstesnės EUSC įgaliojimams įgyvendinti.

Per 2019 m. balandžio mėn. Vienoje vykusią EUSC Tarybai pirmininkausianti Suomija buvo raginama suburti darbo grupę Lisabonos gairėms tarpparlamentinio bendradarbiavimo ES klausimu prie esamų sąlygų pritaikyti. Lisabonos gairės, kuriose nustatyta bendroji tarpparlamentinio bendradarbiavimo sistema, buvo patvirtintos 2008 m., prieš įsigaliojant Lisabonos sutarčiai. Iki 2019 m. jos paseno ir nebeatspindėjo permainų, kurios jas patvirtinus įvyko tarpparlamentinio bendradarbiavimo srityje.

Darbo grupės buvo paprašyta, kad 2020 m. Helsinkio EUSC būtų parengta ataskaita šiais klausimais:

- dėl techninio gairių pritaikymo prie esamų sąlygų, įskaitant griežtesnį nuorodų į Sutartis naudojimą ir visų gairių kalbinę peržiūrą;
- dėl naujų konferencijų formatų įtraukimo į gaires. Šie formatai galėtų apimti, pvz., Tarpparlamentinę konferenciją stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais, Tarpparlamentinę konferenciją BUSP ir BSGP klausimais bei Jungtinę parlamentinės kontrolės grupę Europolo klausimais;
- dėl geresnio šiuolaikinių ryšio priemonių naudojimo tarpparlamentiniam bendradarbiavimui palengvinti.

Be to, EUSC Tarybai pirmininkausiančios Suomijos paprašyta tinkamai parengti bendrą sutarimą dėl tarpparlamentinio komitetų susitikimo Eurojusto veiklai įvertinti, kurį organizuos Europos Parlamentas, kad Helsinkio EUSC būtų galima padaryti išvadas šiuo klausimu.

Pirmininkavimą Tarybai perėmusi Suomija subūrė techninę personalo darbo grupę ir 2020 m. sausio mėn. generalinių sekretorių susirinkimui pateikė du dokumentų projektus: atnaujintų gairių projektą ir dokumentą šiuolaikinių ryšio priemonių klausimais. Ji parengė ir atskirą dokumentą dėl tarpparlamentinio komitetų susitikimo Eurojusto veiklai įvertinti.

Atidžiai atsižvelgus į Vienos EUSC įgaliojimus, buvo parengtas gairių techninio ir kalbinio atnaujinimo projektas. Nuosekliai užfiksuotos permainos po Lisabonos sutarties įsigaliojimo, visų pirma naujosios tarpparlamentinės konferencijos ir jungtinė kontrolė bei teisingumo ir vidaus reikalų vertinimas.

Naujojo gairių projekto struktūra yra informatyvesnio pobūdžio. Įtrauktos nuorodos į kiekvieno tarpparlamentinio organo teisinį pagrindą ir darbo tvarkos taisykles. Atnaujinus gaires, atsiras erdvės tolesniems pokyčiams.

Tarybai pirmininkavusi Suomija taip pat parengė dokumentą šiuolaikinių ryšio priemonių klausimais, įskaitant pasiūlymus dėl būdų ir priemonių tarpparlamentiniams susitikimams patobulinti ir pagyvinti naudojant IRT. Kai kurie dokumentą rengusios darbo grupės techninio (personalo) lygmens susitikimai galėtų būti iš dalies pakeisti internetinėmis darbo priemonėmis ir vaizdo konferencijomis. Techniniai pakeitimai, atlikti per COVID-19 protrūkį, reiškia, kad kai kurie dokumento aspektai jau pasenę.

2020 m. sausio mėn. generalinių sekretorių susirinkimas parengė dokumentus patvirtinti EUSC. Atšaukus EUSC Helsinkyje, gairių projektas turėtų būti galutinai patvirtintas per 2021 m. EUSC Berlyne.

Praėjus beveik metams nuo 2019 m. gruodžio mėn., kai buvo pardėtas taikyti Eurojusto reglamentas, Europos Parlamentas, bendradarbiaudamas su Tarybai pirmininkavusios valstybės narės parlamentu, 2020 m. lapkričio mėn. surengė pirmąjį tarpparlamentinį komitetų susitikimą Eurojusto klausimu (žr. 3.2 skyrių).

Generalinių sekretorių susirinkimas Helsinkyje taip pat priėmė metinę ataskaitą ir išvadas dėl IPEX bei aptarė Konferencijos dėl Europos ateities klausimą. Pagrindinę kalbą „Europos Parlamentas po 2019 m. Europos Parlamento rinkimų“ perskaitė šios institucijos generalinis sekretorius Klaus Welle.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Dėl pandemijos 2020 m. EUSC neįvyko. Tačiau generaliniai sekretoriai atliko didžiulį užkulisinį darbą. Buvo parengti trys dokumentų projektai: dėl tarpparlamentinio bendradarbiavimo gairių atnaujinimo, dėl šiuolaikinių ryšio priemonių ir dėl tarpparlamentinio komitetų susitikimo Eurojustui įvertinti.

2. TARPPARLAMENTINĖS KONFERENCIJOS

2.1 Europos parlamentų savaitė, Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais bei Europos semestro konferencija

Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais (įsteigta vadovaujantis Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje [fiskalinio susitarimo] 13 straipsniu) yra pagrindas, kuriuo remiantis vyksta diskusijos, informacijos ir reikiamų nuostatų įgyvendinimo geriausios praktikos mainai bei ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento bendradarbiavimas.

Europos semestro konferencija suteikia galimybę pasikeisti informacija apie geriausių Europos semestro ciklą įgyvendinimo praktiką ir stiprinti bendradarbiavimą, siekiant prižiūrėti nacionalinio ir ES lygmens vykdomųjų institucijų veiksmus.

Kartu jos sudaro Europos parlamentų savaitę, kurios renginiuose dalyvaujantys parlamentarai iš visos ES aptaria ekonomikos, biudžeto ir socialinius klausimus. Abi konferencijos yra nuolat įtraukiamos į tarpparlamentinės veiklos kalendorių. Tai jungtiniai tarpparlamentinių diskusijų, susijusių su šiomis svarbiomis politikos sritimis, forumai.

2020 m. Europos parlamentų savaitė, kurią kartu organizavo Europos Parlamentas ir Kroatijos parlamentas, vyko 2020 m. vasario 18–19 d. Briuselyje. Devintą kartą surengta konferencija sulaukė 111 dalyvių, atstovavusių 28-iems 25-ių ES valstybių narių parlamentams (34-iems rūmams). Stebėtojų teisėmis dalyvavo Juodkalnijos bei Bosnijos ir Hercegovinos atstovai, o ypatingų svečių teisėmis – Norvegijos atstovai. Tai, jog dalyvių skaičius eilinį kartą buvo didelis, parodo, kad renginys sėkmingas ir aktualus, taip pat kad nacionalinius parlamentus domina galimybė aptarti ekonominius, biudžeto ir socialinius prioritetus bei pasikeisti nuomonėmis dėl jų.

Tarp diskusijų dalyvių ir svarbiausių pranešėjų buvo Europos Parlamento Pirmininkas David Sassoli, Kroatijos Susirinkimo Pirmininkas Gordan Jandroković, Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) tarybos Pirmininkas Zdravko Marić, Euro grupės Pirmininkas Mário Centeno, Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas Valdis Dombrovskis ir Komisijos narys, atsakingas už ekonomiką, Paolo Gentiloni.

Temos, kurias per Europos semestro konferenciją aptarė ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento nariai, apėmė bankų sąjungos ir kapitalo rinkų sąjungos kūrimo užbaigimą, ekonomikos valdymo sistemos reformavimą, veiksmus siekiant didesnės demokratinės atskaitomybės ekonomikos valdymo srityje, naujos biudžeto priemonės konvergencijai ir konkurencingumui užtikrinti sukūrimą, pasiūlymą dėl Europos bedarbio pašalpos perdraudimo sistemos bei Europos semestro sistemos peržiūrą.

Po Europos semestro diskusijos buvo surengti trys vienu metu vykę tarpparlamentiniai komitetų susitikimai (juos organizavo Europos Parlamento BUDG, ECON ir EMPL komitetai)⁶, kuriuose buvo aptarti įvairūs klausimai: tarptautinė mokesčių sistema, finansų tvarumas, Europos vaiko garantijų sistema, teisingas minimalus darbo užmokestis, kita DFP ir nauji nuosavi išteklių pasauliniams iššūkiams atremti.

6 Europos Parlamento Biudžeto, Ekonomikos ir pinigų politikos bei Užimtumo ir socialinių reikalų komitetai.

2020 m. Tarpparlamentinėje konferencijoje stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais pirmą kartą buvo aptartas aplinkos aspektas ir ypač daug dėmesio skirta klimato kaitai bei vaidmeniui, kurį šiuo požiūriu gali atlikti ES ekonominė, biudžeto ir socialinė politika. Visi svarbiausi pirmojo posėdžio pranešėjai pabrėžė, kad svarbu nedelsiant imtis kovos su klimato kaita veiksnių ir akcentavo jos poveikį ES ekonominei, biudžeto ir socialinei politikai. Naujojo didžiųjų pokyčių ciklo varomąją jėgą turi tapti Europos žaliasis kursas. Tiesa, jis turėtų būti laikomas planu, pagal kurį Europos ekonomika būtų pertvarkoma taip, kad, pereinant prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, vienodos sąlygos būtų sudarytos visoms valstybėms narėms. Dėl to per šiuo metu vykstančias derybas dėl naujosios DFP, kurioje numatytas Teisingos pertvarkos mechanizmas, turės būti atsižvelgta į būtinybę numatyti dideles viešas ir privačias investicijas. Buvo išklaustyti ir kai kurių dalyvių pareiškimai.

Antrasis posėdis buvo skirtas įgūdžiams ir darbo vietoms siekiant įtraukaus augimo. Buvo išklaudyta daugybė pasisakymų, kurių metu buvo akcentuojama būtinybė stiprinti Europos Jaunimo garantijų iniciatyvą, siekiant skatinti jaunimo užimtumą ir įtrauktį bei darbuotojų tobulėjimą ir prisitaikymą prie kintančių darbo rinkų poreikių. Kiti pažymėjo, jog žalioji ir skaitmeninė pertvarka yra ne tik didelė galimybė, bet ir grėsmė, taigi turėtų būti kuriamos deramos švietimo ir mokymo sistemos, kad, ugdant reikiamus įgūdžius ir kompetencijas, būtų galima pasinaudoti šios revoliucijos potencialu. Konkurencingos XXI a. darbo rinkos tvarumas ir saugumas turi būti užtikrinamas puoselėjant įtraukų augimą.

Kaip įprasta, antrojoje metų pusėje, 2020 m. spalio 12 d., Berlyne buvo surengta 15-oji Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais. Vokietijos Bundestage rengtas susitikimas vyko nuotoliniu būdu. Jame dalyvavo 126 nacionalinių parlamentų ir 9 Europos Parlamento nariai.

2020 m. vasario 18–19 d. Europos Parlamentų savaitė Europos Parlamente Briuselyje. © Europos Sąjunga 2020 m. – EP / Emilie GOMEZ

Atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją, pagrindinis konferencijos diskusijų dėmesys krypo į krizės ekonominius padarinius. Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų nariai turėjo galimybę aptarti pinigų ir fiskalinės politikos sąveiką bei fiskalinių taisyklių ateitį ir prisidėti apibrėžiant tikslinį požiūrį į Europos ekonomikos gaivinimo

skatinimo priemonės. Diskusijos parodė, kad nacionalinius parlamentus nepaprastai domina galimybė glaudžiai dalyvauti visame procese. Visi kalbėjusieji parlamentarai pabrėžė, kad liepos mėn. pasiektas istorinis kompromisas, ir ragino teisėkūros institucijas skubiai jį patvirtinti. Tai taip pat parodė, jog svarbu, kad nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas dalyvautų rengiant bei priimant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo planus. Šiai nuomonei pritariama ir Komisijos rekomendaciniame dokumente: valstybės narės raginamos anksti paskelbti savo gaivinimo ir atsparumo planus, kad Europos Parlamentui, kitoms valstybėms narėms, Europos Komisijai ir plačiajai visuomenei būtų aišku, ką ketinama pasiekti šiais planais. Nacionalinių parlamentų nariai pabrėžė, kad svarbu disponuoti patikimais naujais nuosavais ištekliais ES biudžetui stabilizuoti ir sustiprinti.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Trečius metus iš eilės Europos parlamentų savaitės programa truko pusantros dienos, surengiant ir Europos semestro konferenciją, ir Tarparlamentinę konferenciją stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdymo ES klausimais. Be to, 2020 m. renginys buvo „žalesnis“: ypatingas dėmesys jo metu teko klimato kaitai ir visi didesniai poveikiui, kurį dėl jos patiria ES ekonominė, biudžeto ir socialinė politika.

2.2 Tarpparlamentinė konferencija bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) klausimais

2012 m. ES valstybių narių parlamentų pirmininkų sueigos sprendimu įsteigta Tarpparlamentinė konferencija bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) klausimais yra tarpparlamentinė diskusijų ES užsienio, saugumo ir gynybos politikos klausimais platforma. Konferencijoje, kurią glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos Parlamentu dukart per metus rengia Tarybai pirmininkaujanti ES valstybės narės parlamentas, reguliariai dalyvauja parlamentarai iš visos ES. Be to, Europos Parlamento Užsienio reikalų (AFET) komitetas neretai kviečia nacionalinių parlamentų atstovus į savo posėdžius Briuselyje: taip papildomas tarpparlamentinis dialogas šioje nepaprastai svarbioje politikos srityje.

16-oji Tarpparlamentinės konferencijos BUSP ir BSGP klausimais sesija vyko 2020 m. kovo 2–4 d. Zagrebe, o 17-oji Berlyne turėjusi vykti sesija buvo surengta nuotoliniu būdu. Abiejuose susitikimuose dalyvavusias Europos Parlamento delegacijas sudarė AFET komiteto bei Saugumo ir gynybos (SEDE) pakomitečio nariai. Delegacijoms vadovavo AFET komiteto pirmininkas David McAllister.

Zagrebe vykusioje Tarpparlamentinėje konferencijoje BUSP ir BSGP klausimais dalyvavo 82 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų nariai. Po to, kai Europos Parlamento delegacijos pirmininkas per ankstesnę 2019 m. rugsėjo mėn. Helsinkyje vykusią konferenciją pateikė keletą reformų pasiūlymų, Tarybai pirmininkavusi Kroatija įgyvendino dvi naujoves, kurias pritaikius konferencija tapo dinamiškesnė ir aktualesnė. Tarybai pirmininkavusi Kroatija atgaivino ankstesnę praktiką, pagal kurią išvadas tvirtino visos delegacijos, ir į darbotvarkę įtraukė skubias diskusijas. Pastaroji naujovė leido delegacijų vadovams pasirinkti temą atsižvelgiant į pastarojo meto įvykius, o delegacijos įgijo galimybę priimti sprendimus dėl darbotvarkės ir reaguoti į einamuosius įvykius konferencijos metu.

2020 m. kovo 2–4 d. Zagrebe vykusi tarpparlamentinė konferencija bendros užsienio ir saugumo politikos ir bendros saugumo ir gynybos politikos klausimais. © Kroatijos pirmininkavimas

Konferenciją sudarė trys posėdžiai: dėl pasaulinių iššūkių, su kuriais susiduriama siekiant, kad Europa būtų atspari ir įtakinga, dėl Vakarų Balkanų ir dėl stipresnio bendradarbiavimo Europos gynybos srityje bei šios srities pramonės stiprinimo.

Be to, buvo surengti trys praktiniai seminarai:

- „Rytų partnerystė po 2020 m.“,
- „Nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO): ES gynybos iniciatyvų nuoseklumo problema bei Europos ir nacionalinių parlamentų vaidmuo“,
- „Moteryų vaidmuo užtikrinant taiką ir saugumą“.

Savo išvadose tarpparlamentinės konferencijos dalyviai akcentavo ES lyderystės pasaulyje vis sudėtingesnėmis išorės sąlygomis svarbą. Jie sutarė, kad būtina nedelsiant imtis strateginio koordinavimo ir vieningesnių, iniciatyvesnių išorės veiksmų. Jie pabrėžė, kad svarbu išsaugoti tinkamą biudžetą šiems užmojams įgyvendinti. Be to, jie teigiamai įvertinti Komisijos įsipareigojimą Vakarų Balkanų šalių narystės ES perspektyvos klausimu, pažymėdami, kad ES turi toliau skatinti demokratijos konsolidavimą ir padėti kovoti su klimato bei kitomis saugumo grėsmėmis.

Antrojoje 2020 m. pusėje 121 parlamentaras iš 27-ių ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento dalyvavo nuotoliniu būdu Berlyne rengtoje Tarpparlamentinėje konferencijoje BUSP ir BSGP klausimais. Konferencijoje dalyvavo ir penkios ES nepriklausančių valstybių parlamentų delegacijos.

Pirmajame konferencijos raunde dalyviai aptarė dabartinius užsienio politikos ir saugumo klausimus su Sąjungos vyriausioju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Europos Komisijos pirmininko pavaduotoju Josepu Borrelliu Fontellesu, kuris Egipte (Kaire) surengė derybas su Egipto vyriausybės ir Arabų lygos atstovais. Buvo nagrinėjama daug įvairių temų. Tačiau diskusijose daugiausia dėmesio buvo skirta padėčiai po rinkimų Baltarusijoje. Antrajame raunde nariai aptarė Europos gynybos sąjungos kūrimo būdus ir strateginį ES saugumo ir gynybos politikos pertvarkymą. Vokietijos tarptautinių ir saugumo reikalų instituto (SWP⁷) atstovė dr. Ronja Kempin perskaitė įžanginį pranešimą.

Savo galutiniame pareiškime pirmininkai David McAllister ir Dietmar Nietan (atitinkamai Europos Parlamento ir Vokietijos delegacijų pirmininkai) dar kartą patvirtino, kad reikia tvirtesnės ir veiksmingesnės ES užsienio ir saugumo politikos tiek struktūriniu, tiek finansiniu požiūriu, ypač per COVID-19 pandemijos krizę. Be to, pareiškime išreikštas susirūpinimas dėl padėties rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje, Libane, Turkijoje ir Libijoje, dėl Aleksejaus Navalno bylos ir ES santykių su Kinija ir NATO. Atkreiptas dėmesys į tai, kad turimos priemonės turi būti naudojamos veiksmingiau, kad valstybės narės turėtų teikti pirmenybę vieningai ES pozicijai ir kad ES užmojai turi būti įgyvendinami tinkamai įsipareigojus vykdyti sprendimų priėmimo procesus.

---

7 Stiftung Wissenschaft und Politik.

EP Užsienio reikalų komiteto pirmininkas David McAllister ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai Josep Borrell Fontelles kalba tarpparlamentinėje konferencijoje bendros užsienio ir saugumo politikos ir bendros saugumo ir gynybos politikos klausimais, vykusioje nuotoliniu būdu 2020 m. rugsėjo 4 d. © Vokietijos pirmininkavimas

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Į darbotvarkę įtrauktos neatidėliotinos diskusijos, kad delegacijų vadovai galėtų pasirinkti temą ir pasinaudoti galimybe reaguoti į aktualius įvykius tarpparlamentinės konferencijos metu, kad ji taptų dinamiškesnė ir aktualesnė užsienio politikos raidai.
- Sėkmingai vystomas nuotolinio tarpparlamentinės konferencijos formatas realiuoju laiku susiejant parlamentarus ir nacionalinių parlamentų pareigūnus internetu iš visos Europos. Tai galėtų būti naudinga būsimų renginių priemonė, papildanti fizinius susitikimus.

3. TARPPARLAMENTINĖ LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖS PRIEŽIŪRA

3.1 Jungtinė parlamentinės kontrolės grupė dėl Europolo

Pagal SESV 88 straipsnį pirmą kartą nacionaliniams parlamentams buvo suteikta teisė kartu su Europos Parlamentu tikrinti ES agentūrą, veikiančią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje. Pagal Europolo reglamentą⁸ buvo įsteigta Jungtinė (Europolo) parlamentinės kontrolės grupė (JPKG), siekiant užtikrinti, kad Europolas būtų visiškai atskaitingas ir skaidrus. Pagrindinės JPKG pareigos išdėstytos [Europolo reglamento](#) 51 straipsnyje, kuriame apibrėžtas jos vaidmuo vykdant politinę Europolo veiklos stebėseną, ypatingą dėmesį skiriant šios veiklos poveikiui fizinių asmenų pagrindinėms teisėms ir laisvėms.

JPKG yra novatoriška parlamentinė kontrolės institucinė struktūra ir per metus surengia du posėdžius: per pirmąjį pusmetį – rotacijos tvarka ES Tarybai pirmininkaujančios šalies parlamente, o antroje metų pusėje – Europos Parlamente.

Reaguojant į pandemiją, buvo sukurti naujoviški ir lankstūs šeštosios ir septintosios JPKG konferencijos formatai, kad grupė galėtų ir toliau nepertraukiamai vykdyti kontrolę.

Šeštoji konferencija buvo atšaukta ir pakeista rašytiniu elektroniniu keitimusi informacija. Siekiant užtikrinti nuolatinį gerą JPKG veikimą ir suteikti visiems JPKG nariams galimybę visapusiškai dalyvauti jos darbe, visų pagrindinių pranešėjų, kurie iš pradžių buvo pakviesti dalyvauti JPKG susitikime Zagrebe, buvo paprašyta nariams pateikti rašytines ataskaitas ir dokumentus, kurie turėjo būti pristatyti posėdyje.

Dokumentus pateikė Europolo vykdomasis direktorius, už vidaus reikalus atsakingas ES Komisijos narys, Europolo valdyba, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir Europolo bendradarbiavimo valdyba. JPKG delegatų buvo paprašyta atsiųsti papildomų paaiškinimų ar duomenų, o po to pagrindiniai pranešėjai pateikė konsoliduotą atsakymą į papildomus prašymus pateikti informacijos. Ataskaitos ir atsakymai buvo išplatinti elektroniniu paštu ir paskelbti JPKG platformos IPEX specialioje srityje ir pirmininkaujančios Kroatijos parlamentinių santykių svetainėje. Šio aktyvaus elektroninio keitimosi informacija rezultatai kartu su ataskaita buvo pristatyti Kroatijos delegacijos vadovo 7-ajame JPKG susitikime ir, turint mintyje būdingus apribojimus, delegatai keitimąsi informacija vertino kaip labai sėkmingą ir naudingą.

8 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo).

Jungtinės parlamentinės kontrolės grupės bendrapirmininkis ir EP Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas Juan Fernando López Aguilar per jungtinės parlamentinės kontrolės grupės Europolo klausimais vaizdo konferenciją. © Europos Sąjunga 2020 m. – EP / Daina LE LARDIC

Europos Parlamentas atnaujino tarpparlamentinių susitikimų organizavimą ir 7-ąjį JPKG susitikimą Europolo klausimais surengė kaip nuotolinį internetinį renginį iš Briuselio. Pandemija turėjo įtakos jo turiniui ir formai. Susitikimas, kurį kartu organizavo Europos Parlamentas ir Vokietijos Bundestagas, vyko 2020 m. rugsėjo 28–29 d. Jam pirmininkavo LIBE komiteto pirmininkas ir Europos Parlamento delegacijos vadovas López Aguilar, Vokietijos Bundestago delegacijos vadovė Susanne Mittag ir Vokietijos Bundesrato delegacijos vadovas Boris Pistorius. Asmeniškai dalyvauti Europos Parlamente buvo numatyta tik LIBE komiteto delegacijos JPKG nariams.

Pristatymai ir nuodugnus keitimasis nuomonėmis buvo susiję tik su svarbiausiais reguliarios darbotvarkės klausimais, kylančiais iš Europolo reglamento 51 straipsnio: Europolo vykdomojo direktoriaus ataskaita dėl agentūros naujausios veiklos ir Europos duomenų

apsaugos priežiūros pareigūno ataskaita. Pristatymuose ypatingas dėmesys buvo skiriamas COVID-19 krizės problemoms, nes pandemijos metu suintensyvėjo nusikalstama veikla.

Dėl techninių ir laiko apribojimų, susijusių su sanitarinėmis priemonėmis, pristačius 2021–2023 m. daugiamečio programavimo dokumentą diskusijos nevyko; jos buvo pakeistos po to vykusių raštišku keitimusi nuomonėmis su agentūra šiuo svarbiu klausimu, kuris yra JPKG tikrinimo funkcijos pagrindas. Europolo valdybos ir Europolo bendradarbiavimo valdybos pirmininkai turėjo pateikti tik rašytines pastabas.

Teminės diskusijos buvo skirtos kovai su dešinės pakraipos ekstremizmu ir terorizmu, taip pat buvo surengta sesija dėl būsimo Europolo vaidmens ir su „Brexit‘u“ susijusių iššūkių.

Po pranešimų vyko aktyvios diskusijos, kuriose buvo raginama imtis aktyvių ir konstruktyvių sprendimų. Kai kurie iškelti klausimai buvo sudėtingi, o laikas buvo ribotas, tačiau pagrindiniai pranešėjai, atsakę į klausimus, buvo priversti tęsti dialogą ta tema. Dalyvavo aukšto lygio pranešėjai: už vidaus reikalus atsakinga Komisijos narė Ylva Johansson ir Vokietijos federalinis vidaus reikalų ministras, atsakingas už statybos ir krašto reikalus, Horst Seehofer. Jungtinės Karalystės Bendruomenių Rūmų ir Lordų Rūmų nariai trumpai įsijungė į diskusiją dėl „Brexit‘o“.

Delegatai buvo informuoti apie trejeto sprendimą sudaryti darbo grupę neišspręstais klausimais, kurie pagal JPKG darbo tvarkos taisykles⁹ turėtų būti toliau peržiūrėti. Darbo grupės įgaliojimai

9 Steigiamasis darbo grupės posėdis įvyko 2020 m. gruodžio 10 d. nuotoliniu būdu.

apsiribotų galimybe bendru sutarimu išspręsti JPKG atstovo Europolo valdybos posėdžiuose klausimą ir nuostatos dėl peržiūros darbo tvarkos taisyklėse klausimą.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Siekiant tęsti JPKG veiklą Europolo klausimais. JPKG, nusimetusi diskusijų dėl procedūros našta, pareiškė, kad 2020 m. ji buvusi reikli ir aktyvi partnerė, įsipareigojusi remti agentūros pastangas užtikrinti patikimą teisėsaugą.
- Darbotvarkės pritaikymas atsižvelgiant į naujausius pokyčius (pandemiją ir „Brexit'ą“): buvo kuriami tinkami keitimosi nuomonėmis ir nuotolinių susitikimų formatai ir užtikrinami tinkami tolesni veiksmai.

3.2 Tarpparlamentinis komitetų susitikimas Eurojusto vertinimo klausimu

Eurojustas nuo pat jo įsteigimo 2002 m. tapo pagrindiniu veikėju vykdamas teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose. Pagal SESV 85 straipsnį ES reglamentais, kuriais reglamentuojamas Eurojustas, taip pat turi būti nustatoma tvarka dėl Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų dalyvavimo vertinant Eurojusto veiklą. 2018 m. EP ir Taryba priėmė naują [Eurojusto reglamentą](#)¹⁰, kuriuo siekiama sukurti bendrą, atnaujintą teisinę sistemą, skirtą naujai visateisei Bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūrai (Eurojustui).

Siekiant padidinti Eurojusto skaidrumą ir demokratinę priežiūrą, reglamente numatytas mechanizmas, pagal kurį Europos Parlamentas ir ES nacionaliniai parlamentai bendrai vertina Eurojusto veiklą¹¹. Europos Parlamento organizuojamas vertinimas turėtų būti atliekamas vykstant Tarpparlamentiniam komitetų susitikimui (TKS) Europos Parlamento patalpose Briuselyje, dalyvaujant kompetentingų Europos Parlamento ir ES nacionalinių parlamentų komitetų nariams.

Pirmasis TKS dėl Eurojusto veiklos vertinimo surengtas 2020 m. gruodžio 1 d. Europos Parlamente Briuselyje. 2019 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento LIBE komitetas, bendradarbiaudamas su Vokietijos Parlamentu, pakvietė nacionalinius parlamentus dalyvauti pirmajame kasmetiniame renginyje, t. y. praėjus beveik vieniems metams nuo Eurojusto reglamento taikymo pradžios. Teisinės ir logistinės problemos, kurias sukėlė COVID-19 pandemija, taip pat kiti svarbūs pokyčiai teismo bendradarbiavimo srityje, pavyzdžiui, radikalizacija, terorizmas ir kibernetiniai nusikaltimai, buvo dar viena įtikinama priežastis, dėl kurios reikėjo surengti TKS.

2020 m. gruodžio 1 d. pirmas tarpparlamentinis komitetų susitikimas Eurojusto veiklos vertinimo klausimais EP patalpose Briuselyje © Europos Sąjunga, 2020 m. – EP

LIBE komiteto pirmininkas Juan Fernando López Aguilar pirmininkavo nuotoliniam posėdžiui, kurį sudarė trys sesijos, po kurių vyko klausimų ir atsakymų rundai. Sesijų temos: dabartinė ir būsima Eurojusto veikla, pirmiausia dabartinės pandemijos metu; būsimas Eurojusto ir naujai įsteigtos Europos prokuratūros bendradarbiavimas; bendradarbiavimui su trečiosiomis šalimis; ir dėl „Brexit“ kylančios problemos, susijusios su kova su terorizmu ir tarpvalstybiniu organizuotu nusikalstamumu. Dalyvavo aukšto lygio pranešėjai, taip pat ir už teisingumą atsakingas Komisijos narys Didier Reynders.

Tarpparlamentinės priežiūros veikla teisingumo ir vidaus reikalų srityje naujai papildyta šiuo forumu, kuriuo žadama sutelkti remiamų ir aktyvių partnerių, siekiančių apsaugoti Europos piliečius ir padaryti Europą saugesnę, aljansą.

¹⁰ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727 dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2002/187/TVR (OL L 295, 2018 11 21, p. 138).

¹¹ Tai aptariama Reglamento (ES) 2018/1727 62 konstatuojamojoje dalyje ir 67 straipsnyje.

EP Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas, pirmininkaujantis tarpparlamentinio komiteto posėdžiui Eurojusto klausimais, Juan Fernando López Aguilar. © Europos Sąjunga 2020 m. – EP / Alexis HAULOT

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- TKS dėl Eurojusto veiklos pradžia 2020 m. buvo didelis laimėjimas, praėjus beveik vieniems metams po Eurojusto reglamento įsigaliojimo ir nepaisant pandemijos. Pirmininkaujanti Suomijos dokumentas dėl bendro susitarimo dėl TKS, taip pat ES parlamentų generalinių sekretorių susitikimo metu padaryta pažanga suteikė Europos Parlamentui pagrindą, bendradarbiaujant su pirmininkaujanti Vokietija, surengti pirmąjį TKS dėl Eurojusto vertinimo techniškai pritaikytu būdu.

3.3 Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos (EBCG)

EBCG reglamentas¹², kurį Europos Komisija pasiūlė 2018 m. ir priėmė 2019 m., yra svarbus ES visapusiško požiūrio į migraciją ir sienų valdymą elementas. Reglamentu siekiama spręsti migracijos problemas ir galimas būsimas grėsmes prie išorės sienų ir užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą, kartu užtikrinant laisvą asmenų judėjimą Sąjungoje.

Tarpparlamentinis bendradarbiavimas Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų (EBCG) kontrolės srityje yra naujausias pokytis palaikant parlamentinius santykius teisingumo ir vidaus reikalų srityje. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas sudaro nacionalinės valdžios institucijos ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra. Nacionaliniai parlamentai turi įgaliojimus tikrinti kompetentingas nacionalines institucijas, kaip nustatyta valstybių narių nacionalinėse konstitucinėse sistemose. Kaip numatyta Sutartyse, Europos Parlamentas yra atsakingas už Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų tikrinimą.

Reglamento (ES) 2019/1896 112 straipsnyje, susijusiam su tarpparlamentiniu bendradarbiavimu, nustatyta, kad:

- „ 1. Siekiant atsižvelgti į ypatingą Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų pobūdį, nes jų sudaro nacionalinės institucijos ir Agentūra, ir užtikrinti, kad Europos Parlamentas atliktų veiksmingas Agentūros, o nacionaliniai parlamentai – atitinkamų nacionalinių institucijų kontrolės funkcijas, atitinkamai numatytas Sutartyse ir valstybių narių nacionaline teise, Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai gali bendradarbiauti vadovaudamiesi prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 9 straipsniu^[13].
2. Vykdomasis direktorius ir Valdančiosios tarybos pirmininkas, pakviesti 1 dalies tikslu posėdžiaujančių Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų, dalyvauja tokiuose posėdžiuose.
3. Agentūra savo metinę veiklos ataskaitą perduoda nacionaliniams parlamentams“.

© Europos Komisija

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgoms (EBCG) numatytas tarpparlamentinis bendradarbiavimas turi kitokią ir siauresnę taikymo sritį nei JPKG Europolo klausimais ar TKS, vertinantis Eurojusto veiklą. Įvairių formų tarpparlamentinio bendradarbiavimo teisingumo ir vidaus reikalų srityje apimtis ir pobūdis labai skiriasi. Praktinėmis priemonėmis, pritaikytomis atsižvelgiant į kiekvieno įgaliojimo specifiką, bus užtikrinta, kad tikrinimo nuostatos būtų visapusiškai įgyvendinamos ir kad jų poveikis būtų toks, kaip numatė teisės aktų leidėjai.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Dėl pandeminės situacijos nevyko jokių su EBCG veikla susijusių renginių.

12 [2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas \(ES\) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai \(ES\) Nr. 1052/2013 ir \(ES\) 2016/1624 \(OL L 295, 2019 11 14, p. 1\).](#)

13 Sutarčių Protokole Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 9 straipsnyje nustatyta, kad „Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai kartu nustato, kaip Sąjungoje veiksmingai ir reguliariai organizuoti bei skatinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą“.

4. TARPPARLAMENTINIAI KOMITETŲ SUSITIKIMAI IR KITAS TARPPARLAMENTINIS BENDRADARBIAVIMAS

4.1 Tarpparlamentiniai komitetų susitikimai

Tarpparlamentinis komitetų susitikimas (TKS) yra standartinis Europos Parlamento rengiamas posėdis, skirtas konkretiems sektorių komitetams keisti nuomonėmis svarbiausiais teisėkūros ir politiniais klausimais pagal Sutarčių Protokolo Nr. 1 9 ir 10 straipsnius. TKS kalendorių Europos Parlamento pirmininkas kiekvieną pusmetį perduoda visų nacionalinių parlamentų pirmininkams.

Europos Parlamento komitetai kiekvienais metais surengia iki dvidešimties TKS, į kuriuos pakviečia ES nacionalinių parlamentų atitinkamų komitetų narius dalyvauti teminėse diskusijose. Paaiškėjo, kad TKS yra labai vertingas būdas Europos Parlamento nariams keisti nuomonėmis su kolegomis iš nacionalinių parlamentų. TKS yra ne tik forumas, kuriame keičiamasi informacija teisėkūros klausimais ir taip prisidedama prie geresnės teisėkūros, bet ir platforma, kurioje aptariami bendro intereso politiniai klausimai ir susitinkama su Komisijos nariais ir ES vyriausioju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai. Tarpparlamentiniai komitetų susitikimai bendrai rengiami vieno ar kelių Europos Parlamento komitetų iniciatyva, padedant Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratui.

© Europos Parlamentas

2020 m. šeši Parlamento komitetai surengė septynis TKS, kurių metu vykusiose diskusijose dalyvavo 302 nacionalinių parlamentų nariai ir 177 Europos Parlamento nariai.

Trys TKS ekonomikos, biudžeto ir užimtumo klausimais buvo surengti per Europos parlamentų savaitę (EPS). Kadangi EPS įvyko vasario mėn., tai buvo vieninteliai TKS 2020 m., kuriuose galėjo fiziškai dalyvauti nacionalinių parlamentų nariai¹⁴.

14 Daugiau informacijos apie EPS pateikiama 2.1 skyriuje.

TKS Tarptautinės moters dienos proga, planuotas kovo 5 d., buvo atšauktas dėl COVID-19 pandemijos. Šia proga taip pat buvo numatyta paminėti Pekino deklaracijos ir veiksmų platformos 25-ąsias metines.

Kiti TKS, numatyti 2020 m. pirmąjį pusmetį, taip pat buvo atidėti arba atšaukti¹⁵. Antrąjį pusmetį TKS buvo organizuojami nuotoliniu būdu¹⁶.

Spalio 27 d. Europos Parlamento Teisės reikalų komitetas (JURI) kartu organizavo TKS „Geresnė teisėkūra žvelgiant iš skaitmeninės perspektyvos“. Susitikime daugiausia dėmesio skirta skaitmeninimo funkcijai teisėkūros procese ir tam, kaip užtikrinti, kad nauji teisės aktai atitiktų šiuolaikinius reikalavimus.

Lapkričio 10 d. LIBE komitetas surengė TKS tema „Pirma metinė Komisijos ataskaita dėl teisinės valstybės ir nacionalinių parlamentų vaidmuo“, kuriame dalyvavo už teisingumą atsakingas Komisijos narys Didier Reynders. Šis susitikimas buvo skirtas pasidalyti nuomonėmis ir patirtimi apie nacionalinių parlamentų vaidmenį ES dedant pastangas apsaugoti Sąjungos vertybes ir užtikrinti jų laikymąsi. Be to, susitikimo tikslas buvo įvertinti pirmąją metinę ataskaitą dėl teisinės valstybės, kurią Komisija patvirtino 2020 m. rugsėjo 30 d. Taip pat buvo aptartas COVID-19 priemonių poveikis demokratijai, teisei valstybei ir pagrindinėms teisėms, ypatingą dėmesį skiriant nacionalinių parlamentų atliekamam tikrinimui šiuo laikotarpiu.

2020 m. gruodžio 1 d. LIBE komitetas surengė pirmąjį tarpparlamentinį komitetų posėdį Eurojusto vertinimo klausimais¹⁷.

2020 m. gruodžio 1 d. tarpparlamentinis komitetų susitikimas Eurojusto klausimais Briuselyje – vaizdo ryšys su Italijos Senato atstove Emma Bonino © Europos Parlamentas

15 [Tarpparlamentinės veiklos, vykdomos kartu su nacionaliniais parlamentais, 2020 m. kalendorius:Pirmasis pusmetis \(https://europarl.europa.eu/cmsdata/232558/Calendar_1st_semester_2020_-_COP_adopted_marked_030620_\(003\).pdf\)](https://europarl.europa.eu/cmsdata/232558/Calendar_1st_semester_2020_-_COP_adopted_marked_030620_(003).pdf).

16 [Tarpparlamentinės veiklos, vykdomos kartu su nacionaliniais parlamentais, 2020 m. kalendorius:Antrasis pusmetis \(https://europarl.europa.eu/cmsdata/232557/Calendar_2nd_semester_2020_updated_18November.pdf\)](https://europarl.europa.eu/cmsdata/232557/Calendar_2nd_semester_2020_updated_18November.pdf).

17 Daugiau informacijos pateikiama 3.2 skyriuje.

Gruodžio 2 d. AFET komitetas surengė TKS, kuriame dalyvavo už kaimynystę ir plėtrą atsakingas Komisijos narys Olivér Várhelyi. Posėdį sudarė dvi dalys: pirmoji dalis buvo skirta Vakarų Balkanams, praėjus 25 metams po Deitono taikos susitarimo; antroji – bendram ES atsakui remiant demokratinius pokyčius Baltarusijoje.

Nacionalinių parlamentų narių dalyvavimas TKS padidėjo nuo 232 parlamentarų 2019 m. iki 302 dalyvių 2020 m. Taip pat dalyvavo ir šiek tiek daugiau Europos Parlamento narių.

Atrodo, kad didesnį dalyvavimą iš esmės lėmė naujos galimybės rengti nuotolinius susitikimus ir tai, kad nebeliko būtinybės keliauti. Tai galėtų duoti peno svarstant apie TKS organizavimą laikotarpiu po COVID-19.

2020 m. Europos Parlamento komitetų surengtų TKS sąrašą ir išsamesnius statistinius duomenis galima rasti II priede.

2020 m. vasario 18 d. tarpparlamentinis komitetų susitikimas Europos vaikų garantijų iniciatyvos klausimais su EP Užimtumo ir socialinių reikalų komitetu Briuselyje. © Europos Sąjunga 2020 m. – EP

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Pirmąjį 2020 m. pusmetį numatyti TKS buvo atšaukti arba atidėti ir tik trys buvo surengti prieš pandemijos protrūkį. Antrąjį pusmetį TKS buvo organizuojami nuotoliniu būdu.
- Nacionalinių parlamentų narių dalyvavimas TKS labai padidėjo, greičiausiai dėl nuotolinio dalyvavimo galimybės.

4.2 Aukšto lygio konferencija migracijos ir prieglobsčio klausimais

Pabėgėlių judėjimas ir migracija yra pasaulinio dėmesio centre ir tapo vienu iš didžiausių iššūkių, su kuriais pastaraisiais metais susidūrė ES. Nuolatinis migrantų ir prieglobsčio prašytojų srautas į ES atskleidė nemažai ES prieglobsčio, išorės sienų ir migracijos politikos trūkumų ir spragų. Šios aukšto lygio konferencijos tikslas buvo inicijuoti parlamentinę diskusiją ir skatinti platų dialogą visais migracijos aspektais.

Europos Parlamento ir Vokietijos Bundestago pirmininkai pakvietė nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento narius į aukšto lygio konferenciją migracijos ir prieglobsčio klausimais, kuri įvyko 2020 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamente Briuselyje ir buvo remiama Europos Parlamento ir Europos Komisijos pirmininkės. Šį susitikimą, kuriame dalyvavo beveik 150 dalyvių, kartu organizavo Europos Parlamentas ir Vokietijos Bundestagas, bendradarbiaudami su Portugalijos ir Slovėnijos parlamentais – kitais dviem trijų pirmininkausiančių valstybių narių parlamentais.

Konferenciją pradėjo pagrindiniai pranešėjai: Europos Parlamento pirmininkas David Sassoli ir Komisijos pirmininkė Ursula von der Leyen, Vokietijos Bundestago pirmininkas Wolfgang Schäuble, Portugalijos parlamento pirmininkas Eduardo Ferro Rodrigues ir Slovėnijos parlamento pirmininkas Igor Zorčič.

EP Pirmininkas David Sassoli © Europos Sąjunga 2020 m. – EP/Daina LE LARDIC

Aukšto lygio konferencijoje dalyvavo politiniai lyderiai, politikos formuotojai ir praktikai, joje buvo sprendžiami tokie klausimai, kaip atsakomybės pasidalijimas tarp valstybių narių, išorės sienų apsauga, esminių migracijos priežasčių šalinimas, taip pat stabilios ir klestinčios socialinės ir ekonominės aplinkos ES nepriklausančiose šalyse užtikrinimas. Naujame prieglobsčio ir migracijos pakte siūloma suderinti pabėgėlių priėmimo poreikius, kovoti su neteisėtais žmonėmis gabenančiais asmenimis ir užtikrinti visų asmenų integraciją ir tinkamą elgesį su jais, įskaitant tuos, kurie negali likti Europoje.

Ne vienas pranešėjas teigė, kad migracija yra pasaulinis reiškinys, į kurį ES turi reaguoti taip, kad būtų puoselėjamos jos pamatinės vertybės. Dalyviai palankiai įvertino naują pakta, siejamą su dideliais lūkesčiais, nes ligšiolinė prieglobsčio sistema pastaraisiais metais turėjo per daug trūkumų. Kalbėdami parlamentų nariai išreiškė viltį, kad ES sukurs veiksmingą bendrą sistemą, kuria bus atsizvelgiama į kiekvienos valstybės narės padėtį. Jie teigė, kad tranzito šalys neturėtų būti paliktos vienos valdyti didelį pabėgėlių ir migrantų srautą ir kad naujoji ES migracijos ir prieglobsčio sistema, siekiant, kad ji būtų veiksminga, turėtų būti kuriama laikantis tam tikrų principų. Pasisakymuose buvo pabrėžta, kad reikia teisingai paskirstyti atsakomybę už asmenų priėmimą, tapatybės nustatymo operacijas, prieglobsčio prašymų nagrinėjimą ir pabėgėlių priėmimą, taip pat repatriaciją. Tai reiškia, kad reikia labiau įsipareigoti paskirstant pabėgėlius Sąjungoje ir perkelti juos iš trečiųjų šalių. Taip pat per diskusijas buvo reikalaujama labiau koordinuoti policijos darbą ir juridinius veiksmus siekiant išardyti nusikalstamus prekyautojų žmonėmis tinklus. Nusikaltėliams žmogaus gyvybė verta tik tiek, kiek už ją buvo sumokėta. Kitas dalyvių paminėtas aspektas – atverti teisėtus imigracijos kanalus, kad būtų patenkinti senėjančios ES visuomenės darbo rinkos poreikiai. Diskusijų metu buvo dažnai kartojami trys žodžiai: žmogiškumas, solidarumas ir atsakomybė.

Baigiamojo posėdžio metu renginį organizavusių parlamentų pirmininkai D. Sassoli ir W. Schäuble išreiškė pasitikėjimą tuo, kad ES pasirengusi bendradarbiauti ir imtis veiksmų migracijos ir prieglobsčio srityje ir pasieks aukštesnį lygį. Portugalijos parlamento pirmininkas Ferro Rodrigues paragino šias svarbias temas dar kartą aptarti per antrąją aukšto lygio konferenciją, kuri bus surengta 2021 m. per Portugalijos pirmininkavimą Tarybai.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Šios aukšto lygio konferencijos tikslas – inicijuoti tarpparlamentinę diskusiją visais migracijos aspektais – buvo pasiektas. Būsimos aukšto lygio konferencijos šia tema bus įtrauktos į 2021 m. tarpparlamentinę darbotvarkę.

4.3 Tarpparlamentinis bendradarbiavimas ES išorės veiksmų srityje ir daugiašalėse parlamentinėse asamblėjose

Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas reguliariai teikė paramą ir sudarė palankias sąlygas plėtoti santykius su ES nacionaliniais parlamentais ES išorės veiksmų srityje rengiant konkrečias daugiašales parlamentines asamblėjas ir renginius. 2020 m. šioje srityje neįvyko jokių svarbių politinių renginių. Tačiau Europos Parlamentas, vadovaujamas pirmininko D. Sassoli, perėmė pirmininkavimą Viduržemio jūros sąjungos parlamentinei asamblėjai, kad išeitų iš ilgai trukusios aklavietės ir atnaujintų savo veiklą. Plėtros procesui Vakarų Balkanuose suteiktas naujas postūmis, kuris įvyko pritaikius naują požiūrį ir pradėjus derybas su Albanija ir Šiaurės Makedonija. 2020 m. buvo skirti plėtoti personalo lygmens bendradarbiavimo sistemas įvairiose ES išorės veiksmų srityse, visų pirma paramos demokratijai ir gebėjimų stiprinimo, parlamentinės diplomatijos ir daugiašalių forumų srityse.

Bendradarbiavimas ES išorės veiksmų srityje jau daugelį metų yra Europos Parlamento ir ES nacionalinių parlamentų sąveikos būdas, apimantis daug daugiau nei tik konsoliduotus mainus BUSP ir BSGP srityje. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas pasiūlė savo paramą ir ekspertines žinias, kai Europos Parlamento politinės institucijos kartu su nacionaliniais parlamentais dalyvavo daugiašaliuose forumuose ir renginiuose. Tai buvo šie renginiai: Ukrainos savaitė (2016), 10-asis Azijos ir Europos parlamentinės partnerystės susitikimas (ASEP 10, 2018), aukšto lygio konferencija dėl tarptautinio rinkimų stebėjimo ateities (2018), G 7 aukščiausiojo lygio susitikimo parlamentinis aspektas (2019) ir Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos parlamentinė asamblėja (2019). Remdamasis šia patirtimi, direktoratas pradėjo analizuoti, kaip jis galėtų prisidėti prie labiau struktūrizuoto ir nuolatinio Europos Parlamento tarnybų ir jų kolegų nacionaliniuose parlamentuose bendradarbiavimo.

Buvo siekiama tam tikrus veiklą ir metodus, kurie sėkmingai vykdomi ir taikomi vykdant politinį ir institucinį bendradarbiavimą, teisėkūros dialogą ir parlamentinę kontrolę, pradėti vykdyti ir taikyti ir parlamentinės demokratijos, demokratijos paramos ir pajėgumų stiprinimo srityse, taip pat su žmogaus teisėmis susijusių veiksmų atveju. Visa tai apima faktinį naudojimąsi darbuotojų lygmens tinklais, keitimosi informacija ir dokumentais interneto platformomis ir veiksmus, vykdomus su nacionaliniais parlamentais skirtinguose forumuose, kuriuose jau priimami politiniai tekstai.

Ši veikla taip pat sudomino Europos Parlamento Europos Sąjungos išorės politikos generalinį direktorą (EXPO GD), sykiu pradėti svarstymai siekiant aptarti geriausių patirtį bendradarbiavimo su nacionaliniais parlamentais srityje, todėl šis direktoratas 2020 m. birželio mėn. surengė nacionalinių parlamentų atstovams skirtą virtualųjį praktinį seminarą, kuriame dalyvavo EXPO GD generalinis direktorius Pietro Ducci.

2020 m. rugsėjo 22 d. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas kartu su EXPO GD suorganizavo kolegoms iš nacionalinių parlamentų skirtą vaizdo konferenciją demokratijos paramos ir pajėgumų stiprinimo klausimais. Rugsėjo 23 d. EXPO GD Regionų direktoratas nacionalinių parlamentų atstovams pristatė Europos Parlamento pirmininkavimo Viduržemio jūros sąjungos parlamentinei asamblėjai tikslus ir planus.

2020 m. spalio 30 d. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas pakviestas į EXPO GD renginį „Friday Talks“ (liet. *Penktadienio pokalbiai*). Susirinkimo forma – vaizdo konferencija, pavadinimas – „National Parliaments – Partners, not Rivals“ (liet. Nacionaliniai parlamentai ne konkurentai, o sąjungininkai). Svarbiausias šios iniciatyvos tikslas – atskleisti visą nacionalinių parlamentų potencialą prisidėti prie EXPO GD darbo išorės politikos srityje.

2020 m. patiesti šio naujo bendradarbiavimo pamatai, tikimasi šiose srityse netrukus sulaukti pirmųjų konkrečių rezultatų. Pradėjo veikti Demokratijos paramos, žmogaus teisių ir pajėgumų stiprinimo tinklas, jam padeda specialus naujos platformos IPEX pogrupis. Kitų veiksmų turėtų iš esmės imtis Viduržemio jūros sąjungos parlamentinė asamblėja ir daugiašaliai parlamentų forumai, pvz., Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja (PACE) ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos parlamentinė asamblėja (OSCE). Šiais veiksmais siekiama ES geopolitinę darbotvarkę integruoti į parlamentinį bendradarbiavimą – tai yra veiksmingesnio Europos Sąjungos pozicijų, vertybių ir interesų populiarinimo ir stiprinimo priemonė.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- EXPO GD ir Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorato bendradarbiavimo naujose srityse plėtojimas vykdant su komitetais nesusijusią veiklą ir organizuojant atitinkamus renginius.
- Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų administracijos subjektų struktūrizuoto tinklo ir komunikacijos veiksmų parengimas ir veiklos pradžia demokratijos paramos klausimais, siekiant padidinti parlamentinės demokratijos poveikį ir veiksmingumą, ypač kaimyninėse šalyse, Vakarų Balkanuose ir Rytų partnerystės šalyse, netgi Afrikoje.

4.4 Dvišaliai ES nacionalinių parlamentų atstovų vizitai į Europos Parlamentą ir kiti dvišaliai mainai

Dvišaliai ES nacionalinių parlamentų atstovų vizitai į Europos Parlamentą yra nuolat kintanti parlamentų dialogo priemonė ir forma. Ši forma yra itin kryptinga, atitinkanti poreikius, lanksti ir efektyvi sąnaudų ir laiko požiūriu. Ji sudaro sąlygas diskutuoti pavieniems nacionaliniams parlamentams rūpimais klausimais.

Be to, kiti dvišaliai nuomonių mainai gali būti naudinga nedidelio masto parlamentų bendradarbiavimo forma, kuria parlamentų nariai gali naudotis prireikus pradėti bendradarbiavimą, skirti daugiau dėmesio konkrečioms temoms ar gilinti bendradarbiavimą konkrečiose abipusio intereso srityse.

Dvišaliai vizitai tradiciškai yra svarbi parlamentų bendradarbiavimo forma. Vyksta įvairaus lygmens ir įvairių formų susitikimai ir posėdžiai: pradedant aukščiausio lygmens politinėmis diskusijomis ir baigiant techninių darbuotojų pažintiniais vizitais. Kaip planuota, šie mainai prasidėjo 2020 m. pradžioje, per pirmuosius dvejus mėnesius surengta iš viso 16 vizitų. Paskutinis vizitas įvyko 2020 m. kovo mėn. pirmą savaitę. Išsamus vizitų ir per juos aptartų temų sąrašas pateikiamas III priede.

Nuo pandemijos pradžios nei viena delegacija niekur nevyko, nė viena delegacija neatvyko, taip pat nebuvo surengta jokių vizitų. Per pirmąsias pandemijos savaites atšaukta ar atidėta daugybė planuotų ir parengtų vizitų,

tačiau tai nesustabdė dvišalių ryšių. 2020 m. pavasarį dvišaliai ryšiai buvo aktyviai palaikomi, visų pirma – telefonu, taip pat – rengiant tobulėjančias vaizdo konferencijas. Verta paminėti tai, kad parlamentai, kurie anksčiau rodė iniciatyvą rengti vizitus, aktyviai dalyvavo ir susitikimuose ir posėdžiuose telefonu ar virtualioje erdvėje. Tai pasakytina, visų pirma, apie Jungtinės Karalystės parlamentą.

Vėliau, per antrąjį pusmetį dvišalės vaizdo konferencijos tapo standartu, ypač administraciniu lygmeniu rengiantis Europos Parlamento ir Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės parlamento susitikimams ir posėdžiams, taip pat ir politiniu lygmeniu. Vaizdo konferencijos yra labai ekonomišką posėdžių ir susitikimų formatą, pvz., naudojamas Europos Parlamento pirmininko pavaduotojų ir už ES reikalus atsakingų nacionalinių parlamentų komitetų pirmininkų, komitetų pirmininkų ar pranešimus rengiančių asmenų ir nacionalinių parlamentų komitetų pirmininkų.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Dėl pandemijos sumažėjo dvišalių vizitų: nuo 62 vizitų 2019 m. iki 17 – 2020 m.
- Vaizdo konferencijos tapo standartine tiesioginio, kryptingo dvišalio bendravimo priemone, šalia įprastų parlamentų susitikimų ir posėdžių. Jie puikiai pakeitė ryšių mezgimo ir palaikymo veiklą. Galima daryti prielaidą, kad ši priemonė bus naudojama vykdant parlamentų bendradarbiavimą ir po COVID-19 pandemijos.

5. BENDRADARBIAVIMAS TEISĖKŪROS SRITYJE SU ES NACIONALINIAIS PARLAMENTAIS

5.1 Išankstinio įspėjimo dėl subsidiarumo principo nesilaikymo mechanizmas ir Sutarčių Protokolas Nr. 2

Pagal subsidiarumo principą (įtvirtintą ES sutarties 5 straipsnyje) tose srityse, kurios nepriklauso Sąjungos išimtinai kompetencijai, ji turi veikti tik tada ir tik tokiu mastu, kai valstybės narės numatomo veiksmo tikslų negali deramai pasiekti, o Sąjungos lygiu juos pasiekti būtų geriau. Pagal proporcingumo principą Sąjungos veiksmų turinys ir forma neturi viršyti to, kas būtina siekiant Sutarčių tikslų.

Nacionaliniai parlamentai Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo Protokole Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo nustatyta tvarka užtikrina, kad būtų laikomasi subsidiarumo principo. Šiame protokole išdėstytas persvarstymo mechanizmas – išankstinio įspėjimo dėl subsidiarumo principo nesilaikymo mechanizmas. Pagal šį mechanizmą nacionalinis parlamentas per aštuonias savaites nuo teisėkūros procedūra priimamo akto projekto pateikimo gali pareikšti Institucijų pirmininkams pagrįstą nuomonę, nurodydami priežastis, dėl kurių, jų manymu, tas projektas neatitinka subsidiarumo principo.

5.1.1 Išankstinio įspėjimo dėl subsidiarumo principo nesilaikymo mechanizmas

Pagal išankstinio įspėjimo dėl subsidiarumo principo nesilaikymo mechanizmą ES nacionalinių parlamentų pateikiami dokumentai priskiriami šioms kategorijoms¹⁸:

1. pagrįsta nuomonė: jei pateikiama pagal tą antraštę ir gaunama per aštuonių savaičių terminą, nurodytą Sutarčių Protokole Nr. 2¹⁹ 6 straipsnyje, bei joje nurodomas subsidiarumo principo nesilaikymo atvejis;
2. pozicija: pateiktas dokumentas laikomas pozicija, jeigu neatitinka pirmiau nurodytų kriterijų.

Jei už pagrįstą nuomonę atiduota ne mažiau kaip vienas trečdalis visų nacionaliniams parlamentams skirtų balsų, teisės akto projektas turi būti persvarstomas (geltonoji kortelė). Teisės akto projektą pateikusi institucija gali nuspręsti jo nekeisti, iš dalies pakeisti arba jį atsiimti, nuroydamą tokio sprendimo motyvus. Sprendžiant dėl teisės aktų, susijusių policijos ir teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, projektų šis reikalavimas mažesnis – pakanka ketvirtadalio nacionalinių parlamentų balsų.

Jei, vykdant įprastą teisėkūros procedūrą, nacionaliniai parlamentai, sudarantys bent paprastąją balsų daugumą, nurodo, kad pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pažeidžia subsidiarumo principą, Komisija turi persvarstyti savo pasiūlymą ir nuspręsti, ar jo nekeisti, jį keisti ar atsiimti. Komisijai

18 Žr. 2010 m. gruodžio 15 d. Komitetų pirmininkų sueigos dokumentą „Bendras nacionalinių parlamentų pagrįstų nuomonių ir kitų pateiktų pozicijų nagrinėjimo komitetuose metodas“.

19 Protokolo Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo 6 straipsnis: „Bet kuris nacionalinis parlamentas ar bet kurie nacionalinio parlamento rūmai per aštuonias savaites nuo teisėkūros procedūra priimamo akto projekto Sąjungos oficialiomis kalbomis pateikimo gali pareikšti Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pirmininkams pagrįstą nuomonę, nurodydami priežastis, dėl kurių, jų manymu, tas projektas neatitinka subsidiarumo principo. Kai reikia konsultuotis su teisėkūros galią turinčiais regionų parlamentais, konsultuojasi kiekvienas nacionalinis parlamentas arba nacionalinio parlamento rūmai“.

nusprendus nekeisti savo pasiūlymo, kreipiamasi į teisės aktų leidėją (Europos Parlamentą ir Tarybą) ir Komisija turi pagrįsti savo sprendimą (oranžinės kortelės procedūra). Jei teisės aktų leidėjas mano, kad pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto neatitinka subsidiarumo principo, jis gali būti atmestas 55 proc. Tarybos narių balsų dauguma arba Europos Parlamente atiduotų balsų dauguma. Iki šiol geltonosios kortelės procedūra pritaikyta tris kartus²⁰, oranžinės kortelės procedūra nebuvo pritaikyta nė karto.

Europos Parlamento Teisės reikalų (JURI) komitetas yra atsakingas už pateikiamomis pagrįstomis nuomonėmis vykdomą stebėseną, kaip laikomasi subsidiarumo principo²¹. Kas šešis mėnesius komiteto narys pagal rotacijos tarp frakcijų principą skiriamas nuolatiniu pranešėju subsidiarumo klausimais.

2020 m. už subsidiarumo principo laikymosi klausimą buvo atsakingi nuolatiniai pranešėjai Gilles Lebreton (Identiteto ir demokratijos frakcija) ir Karen Melchior (RENEW)²². JURI komitetas taip pat reguliariai rengia pranešimus dėl Komisijos metinių subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo ataskaitų.

5.1.2 ES nacionalinių parlamentų pateikti dokumentai

2020 m. Europos Parlamentas iš ES nacionalinių parlamentų gavo 124 pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktus dokumentus. 13 pateiktų dokumentų buvo pagrįstos nuomonės, 111 – pozicijos.

2019 m. Europos Parlamentas gavo 63 dokumentus, visi jie buvo pozicijos, pagrįstų nuomonių nebuvo.

Tokį beveik 50 proc. tarp 2019 m. ir 2020 m. pateiktų dokumentų skaičiaus didėjimą galima paaiškinti tuo, kad Europos Parlamentas, nepaisant COVID-19 pandemijos poveikio, 2020 m. išnaudojo visus savo teisėkūros pajėgumus, o 2019 m. to nebuvo (įvyko rinkimai).

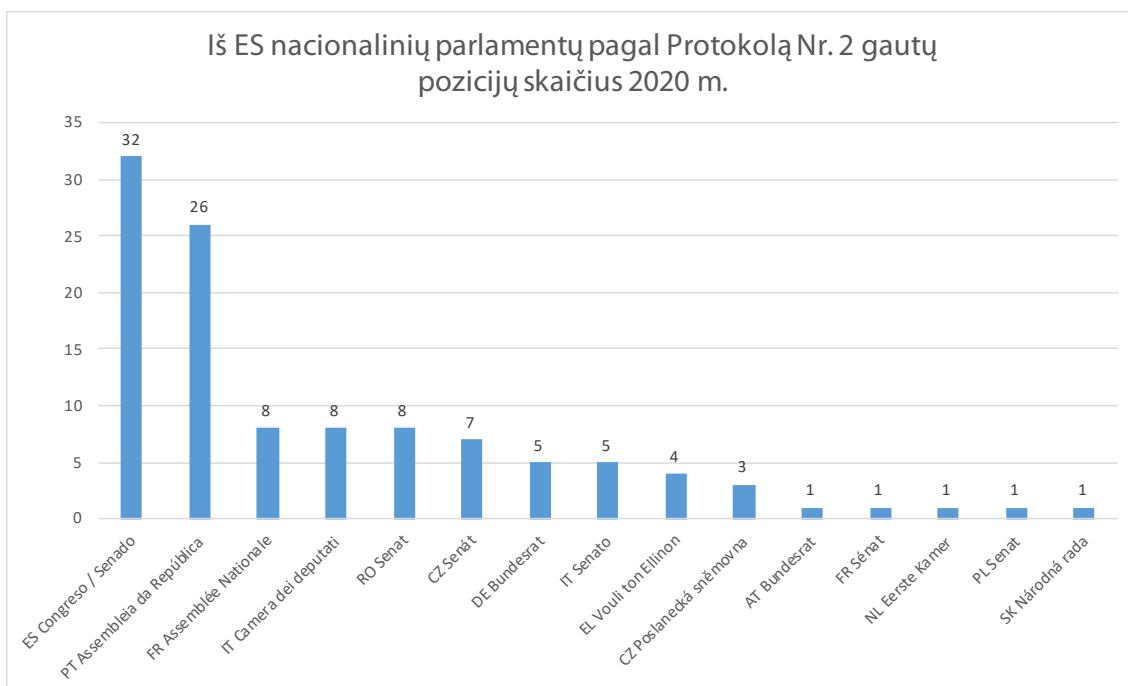
---

20 2012 m. geltonosios kortelės procedūra buvo panaudota dėl Komisijos pasiūlymo dėl reglamento dėl teisės imtis bendrų veiksmų atsižvelgiant į įsisteigimo laisvę ir laisvę teikti paslaugas („Monti II“). Galiausiai Komisija atsiėmė pasiūlymą, nors ir laikėsi pozicijos, kad subsidiarumo principas pažeistas nebuvo. 2013 m. šia procedūra vėl pasinaudota po to, kai pateiktas pasiūlymas dėl reglamento dėl Europos prokuratūros įsisteigimo. Komisija, teigdama, kad pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą, nusprendė [jo nekeisti](#). 2016 m. procedūra buvo dar kartą pritaikyta prieš [pasiūlymą dėl Darbuotojų komandiravimo direktyvos peržiūros](#). Komisija, laikydama nuomonės, kad ji nepažeidžia subsidiarumo principo, nes darbuotojų komandiravimo klausimas pagal apibrėžtį yra tarpvalstybinio pobūdžio, išsamiai [pagrindė](#) sprendimą nekeisti savo pasiūlymo.

21 Europos Parlamento Darbo tvarkos taisyklių VI priedo XVI dalyje nurodyta, kad Teisės reikalų komitetas yra atsakingas už „Sąjungos teisės aiškinimą, taikymą ir stebėseną, Sąjungos teisės aktų suderinamumą su pirmine teise, įskaitant teisinio pagrindo parinkimą ir subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymąsi“.

22 „Identiteto ir demokratijos frakcija“ ir „RENEW“ yra Europos Parlamento frakcijos.

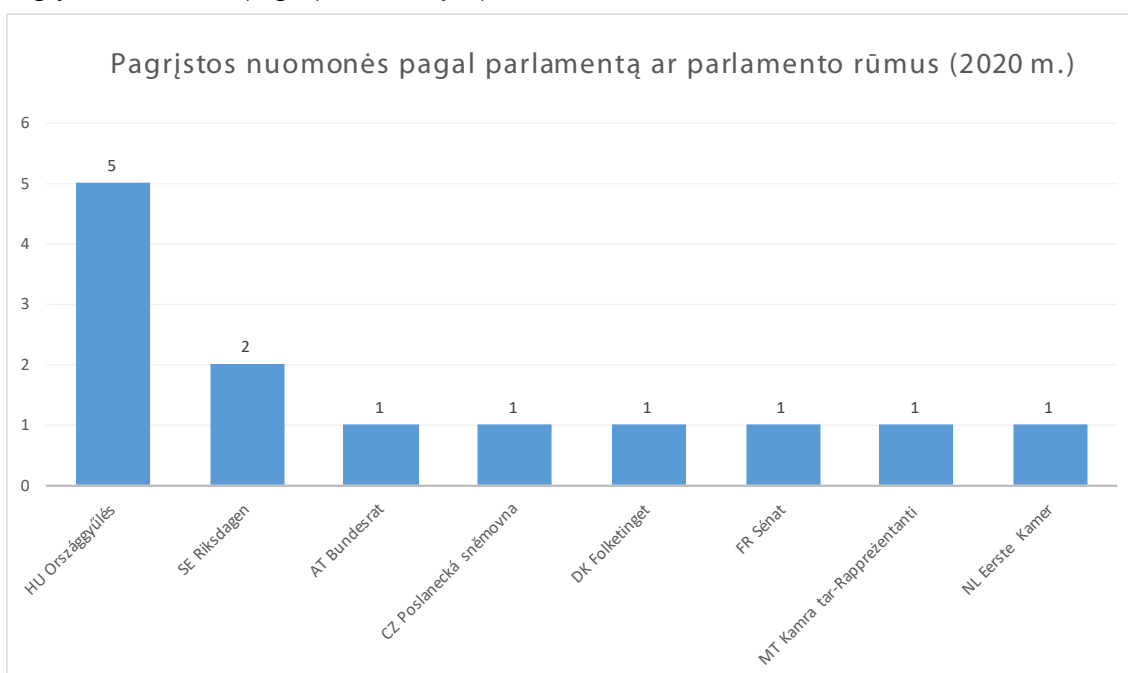
Pateikti dokumentai pagal parlamentą ar parlamento rūmus:

Diagramoje nurodytas 2020 m. gautų iš viso 111 pateiktų dokumentų pasiskirstymas pagal parlamentą ar parlamento rūmus.

2020 m. aštuoni iš 41 parlamento ar parlamentų rūmų (įskaitant dvejus JK parlamento rūmus) pateikė pagrįstų nuomonių ir 15 – pozicijų. Aktyvumu teikiant pagrįstas nuomonės labiausiai išsiskyrė Vengrijos parlamentas (pateikė penkias pagrįstas nuomones) ir Švedijos parlamentas (dvi nuomonės). Kalbant apie parlamentų ir parlamentų rūmų pateiktas pozicijas, aktyviausi buvo atitinkamai Ispanijos parlamentas (pateikė 32 pozicijas) ir Portugalijos parlamentas (pateikė 26 pozicijas). 2020 m. statistinius duomenis žr. IV priede.

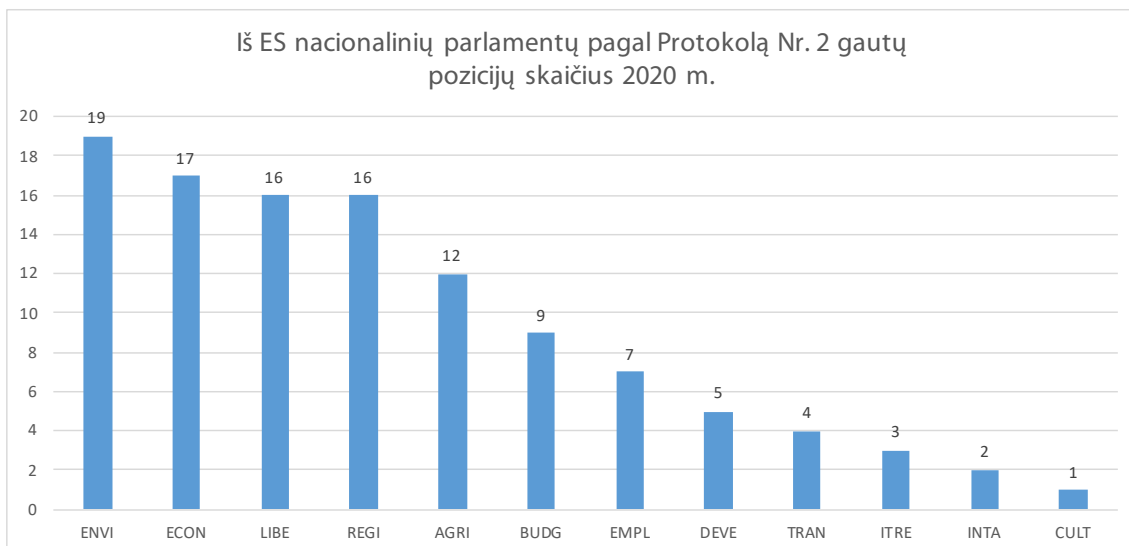
Pagrįstos nuomonės pagal parlamentą ar parlamento rūmus:

Diagramoje nurodytas 2020 m. gautų iš viso 13 pagrįstų nuomonių pasiskirstymas pagal parlamentą ar parlamento rūmus

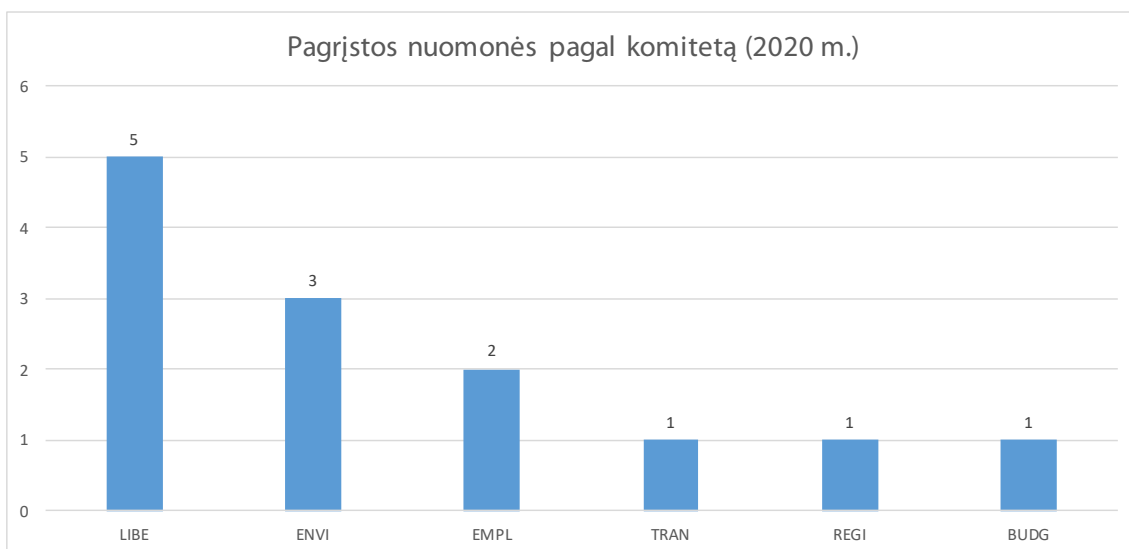
Daugiausiai dokumentų gavo Aplinkos komitetas (trys pagrįstos nuomonės ir 19 pozicijų), Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas (17 pozicijų) ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (penkios pagrįstos nuomonės).

Pozicijos pagal komitetus:

2020 m. gautų pozicijų skaičius pagal komitetus.

Pagrįstos nuomonės pagal komitetą:

2020 m. gautų pagrįstų nuomonių skaičius pagal komitetą.

2009 m. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai pagal Protokolo Nr. 2 nuostatas iš viso 981 teisės akto projektas buvo išsiųstas nagrinėti nacionaliniams parlamentams. Nacionaliniai parlamentai Europos Parlamentui pateikė iš viso 3 460 dokumentų. Iš jų 487 buvo pagrįstos nuomonės (14 proc.), o likusieji 2 973 – pozicijos (86 proc.).

Šie statistiniai duomenys parodo, kad ES nacionaliniai parlamentai Protokolu Nr. 2 dažniau naudojami siekdami pareikšti savo nuomonę dėl pasiūlymų turinio, o ne dėl subsidarumo. Tai galėtų rodyti jų norą labiau įsitraukti į esminį teisėkūros procesą.

Ryšius su nacionaliniais parlamentais direktoratas patikina, kad visi iš nacionalinių parlamentų gauti dokumentai perduodami Parlamento nariams, politiniams organams ir Europos Parlamento tarnyboms, šis direktoratas visiems jiems, ypač pranešimus rengiantiems asmenims, per visą teisėkūros ciklą teikia specialią ekspertinę informaciją ir informacinius pranešimus ES nacionalinių parlamentų dokumentuose nagrinėjamiems klausimais – šis indėlis padeda rengti komitetų pranešimus ir vykdyti trišales derybas su Taryba. Minėtas direktoratas taip pat teikia faktinę, skaitlinę ir statistinę informaciją apie šių dokumentų skaičių ir pobūdį ir valdo CONNECT duomenų bazę²³, kurioje talpinamos visos iš nacionalinių parlamentų gautos pagrįstos nuomonės ir pozicijos.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- COVID-19 turėjo įtakos pasiūlymų skaičiui ir politikos sritimis bei sutrumpino teisėkūros ciklą, taigi, ES galėjo laiku reaguoti į pandemijos plitimą. Dėl šios priežasties kai kurie teisės aktai priimti skubos tvarka, kurią taikant dėl su sveikata susijusios skubos visose valstybėse narėse nepavyko laikytis aštuonių savaitių konsultavimosi laikotarpio.

5.1.3 Mėnesinis leidinys „State of Play Note“

Ryšius su nacionaliniais parlamentais direktoratas rengia mėnesinius informacinius pranešimus „State of Play Note“ apie pagal Protokolą Nr. 2 pateiktas pagrįstas nuomones ir pozicijas. Šiame Parlamento nariams skirtame pranešime atitinkamos Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų tarnybos pateikia visų nuo paskutinio pranešimo gautų dokumentų apžvalgą ir nurodo visus teisėkūros dokumentus, kurie įtraukti į būsimos Europos Parlamento plenarinės sesijos darbotvarkę. Šis pranešimas taip pat pridedamas prie Europos Parlamento Komitetų pirmininkų sueigos posėdžių dokumentų. Informaciniai pranešimai taip pat skelbiami direktorato svetainėje prieš kiekvieną Europos Parlamento plenarinę sesiją.

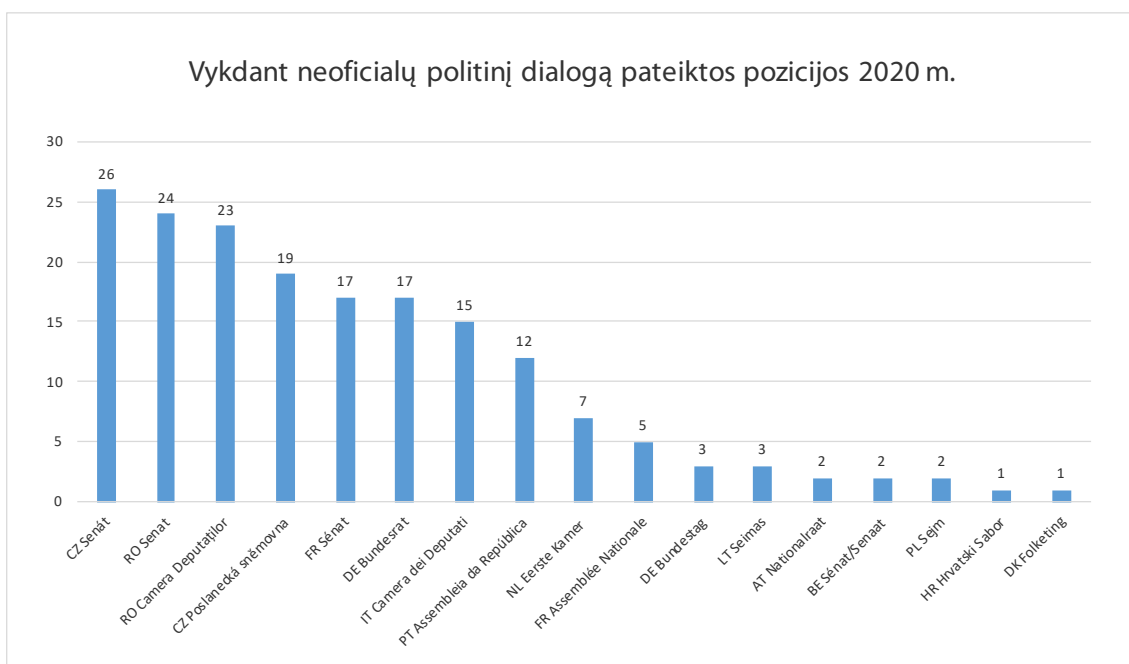
---

23 Daugiau žr. 7.2 skyriuje.

5.2 Neformalus politinis dialogas ir Sutarčių Protokolas Nr. 1

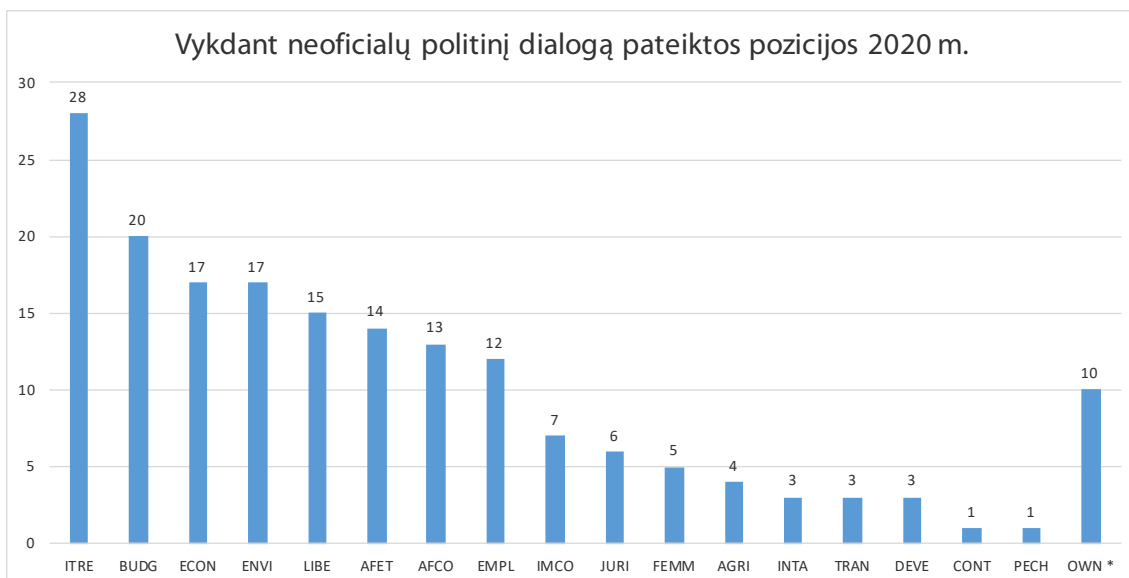
Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo Protokole Nr. 1 nurodyta, kad ES nacionaliniai parlamentai gali teikti pastabas dėl teisėkūros dokumentų, kurie patenka į išimtinę ES kompetencijos sritį, taip pat dėl ne teisėkūros dokumentų, pvz., tų, kurie susiję su vykstančiomis ES lygmens diskusijomis, Komisijos žaliųjų ir baltųjų knygų ar komunikatų. Šios pastabos svarstomos vykdant neformalų politinį dialogą.

2020 m. ES nacionaliniai parlamentai toliau aktyviai naudojo šią priemonę ir pateikė 179 pozicijas. Atitinkamai trys aktyviausi parlamentai ar parlamentų rūmai 2020 m. buvo Čekijos Senatas (26), Rumunijos Senatas (24) ir Rumunijos Deputatų Rūmai (23).

Daugiausia su neformaliu politiniu dialogu susijusių pateiktų dokumentų gavo keturi komitetai: Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos (ITRE) komitetas (28), Biudžeto (BUDG) komitetas (20), Ekonomikos ir pinigų politikos (ECON) komitetas (17) ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos (ENVI) komitetas (taip pat 17).

Dešimt nuomonių savo iniciatyva iš nacionalinių parlamentų neskirtos Europos Parlamento komitetams. Visą Europos Parlamento komitetų ir jų santrumpų sąrašą rasite adresu <https://www.europarl.europa.eu/committees/lt/about/list-of-committees>.

Nuo 2009 m. Europos Parlamentas gavo 2 444 pagal Protokolą Nr. 1 pateiktas ES nacionalinių parlamentų pozicijas, jos taip pat buvo paskelbtos minėtoje duomenų bazėje CONNECT²⁴. Išsamūs statistiniai duomenys apie 2020 m. vykdamas neformalų politinį dialogą gautas pozicijas pateikiami V priede.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Vykdamas neformalų politinį dialogą pateiktų pozicijų skaičius nuo 115 dokumentų 2019 m. išaugo 55 proc. (2020 m. pateiktos 179 pozicijos). Tikėtina, kad pozicijų padaugėjo dėl to, kad 2020 m. buvo pirmi metai po Europos Parlamento rinkimų. 2020 m. taip pat vyko derybos dėl naujos DFP.
- Nacionaliniai parlamentai su nacionaline kalba teikiamais dokumentais dažnai pateikia santraukas anglų kalba, kaip nustatyta Protokole Nr. 2 ir Protokole Nr. 1. Tai palengvina teisės aktų leidėjų darbą.

24 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/subsidiarity-and-ipd/informal-political-dialogue>

6. TINKLAI IR INFORMACIJOS MAINAI

6.1 Tarpparlamentinių ES informacijos mainų sistema (IPEX)

Tarpparlamentinių ES informacijos mainų sistemos (IPEX) tikslas – paremti parlamentų bendradarbiavimą sukuriant platformą ir tinklą, kuriais pasinaudodami ES parlamentai elektroniniu būdu galėtų keistis su ES susijusia informacija. IPEX projektas pradėtas vykdyti kaip ES nacionalinių parlamentų iniciatyva ir plėtojamas per Europos Parlamento indėlį – techninę pagalbą. Šiandien IPEX sistema kasdienėje veikloje naudojasi 39 parlamentai iš 27 nacionalinių parlamentų, taip pat Europos Parlamentas. IPEX sistema nuolat tobulinama siekiant patenkinti kintančius naudotojų poreikius. Svarbiausias IPEX sistemos tikslas – veikti kaip vieno langelio sistema vykdant parlamentų tarpusavio bendravimo veiklą.

IPEX sistema apibūdinama įvairiai – kaip „priemonė“, „platforma“ ir „tinklas“. Šios trys apibrėžtys rodo sistemos raidą. Jos transformacija iš priemonės į tinklą vyko lėtai, tačiau dabar tai duoda vaisių.

2020 m. atnešė labai teigiamų pokyčių IPEX sistemai. Per IPEX valdybos posėdį Vienoje ir vėliau per ES generalinių sekretorių posėdį Europos Parlamentas paskelbė, kad gali atlikti reikalingus IT plėtojimo darbus naujai ilgai planuojamai trečios versijos IPEX interneto svetainei (IPEX v3) sukurti. Taip prasidėjo galutinis IPEX sistemos 2017–2020 m. darbo programos etapas.

Nuo IPEX sistemos sukūrimo ji buvo nuolat plėtojama. Todėl naujos IPEX platformos (IPEX v3) rengimas ir antros daugiametės darbo programos priėmimas yra labai plataus užmojo projektas, kurį norint įgyvendinti reikalingos visų su IPEX susijusių subjektų pastangos.

Naują platformą kūrė ir įdiegė Europos Parlamento Naujovių ir technologinės pagalbos generalinis direktoratas (ITEC GD). Šis darbas buvo tęsiamas visus metus, netgi ir tuomet, kai ITEC GD prioritetai dėl pandemijos ir jai reikalingo skaitmeninio šuolio iš esmės pasikeitė. Nepavyko laikytis pradinio naujos interneto svetainės paleidimo tvarkaraščio, tačiau visi parlamentai vienbalsiai sutiko su tokiu nedideliu vėlavimu.

Įvairūs IPEX organai (valdyba, darbo grupės, pirmininkai) vienintelį posėdį, kuriame dar buvo dalyvaujama fiziškai (jis vyko Vienoje sausio 17 d., pirmininkaujant Austrijai), ir kitus nuotoliniu būdu rengiamus posėdžius (birželio 5 d., spalio 15 d., lapkričio 26 d., pirmininkaujant Suomijai) skyrė kruopščiai per trejus pastaruosius metus atlikto darbo peržiūrai ir naujos ateinančių trejų metų darbo programos parengimui. IPEX, kad galėtų pasiruošti ateičiai, taip pat turėjo apžvelgti atliktą darbą.

Dėl to, kad numatomi IPEX sistemos pokyčiai susiję su labai dideliu šios platformos veiklos apimties išplėtimu, nauja darbo programa oficialiai nebuvo priimta dėl 2021 m. valdybos posėdžiuose nepriimto sprendimo. Taip vėluojama buvo dėl to, kad IPEX platforma priklauso ne vienam subjektui, ir dėl to, kad visiems subjektams rūpėjo išnaudoti visus jos pajėgumus. Naujas tinklas kartu su nauja interneto svetaine yra skirtas IPEX tinklo funkcijoms išplėsti, kad jis būtų ne vien tik subsidiarumo principo laikymosi patikros priemonė ir parlamentų susitikimų ir konferencijų dokumentų saugykla.

IPEX tinklui pirmininkaujanti Suomija siekė parengti vadinamą tęstinę darbo programą, kurią būtų galima peržiūrėti bet kuriuo jos įgyvendinimo laikotarpiu, jei valdyba taip nuspręstų. Per diskusijas pasiektas susitarimas, kad svarbiausi tęstinės darbo programos prioritetai bus viso IPEX tinklo duomenų bazės techninis tikslumas, taip pat naudingumas, prieinamumas ir patikimumas.

Dėl pažangesnių funkcijų, kurias pavyko įdiegti dėl naujos skaitmeninės sistemos, IPEX padidins parlamentų pajėgumus keistis bet kurios rūšies parlamentiniais dokumentais ir informacija. Todėl IPEX platforma turi būti atvira naujoms parlamentų iniciatyvoms ir pokyčiams, be kita ko, parlamentų teminių tinklų (t. y. demokratijos paramos tinklo, galbūt ir Europos semestrai ir aplinkos valdymui skirtų tinklų) stiprinimui.

Dėl naujų IPEX v3 platformos funkcijų reikėjo naujoje darbo programoje nuosekliai skirti dėmesio mokymo veiklai, taip siekiant užtikrinti tikslų atitinkamų korespondentų tinklo indėlį ir didinti IPEX platformos naudingumą tiek vidaus, tiek išorės naudotojams.

Šios interneto svetainės naujos priemonės atliks svarbų vaidmenį ir populiarinant parlamentų ir tarpparlamentinę veiklą ES klausimais. IPEX interneto svetainę reikėtų laikyti vieta, kurioje paprasta gauti informacijos apie su ES susijusių nacionalinių parlamentų veiklą, dokumentus, taip pat tarpparlamentines konferencijas. Šie pokyčiai taip pat sudarys galimybes IPEX platforma plačiau naudotis ne tik nacionaliniams, bet ir kitiems korespondentams. Toks požiūris sudaro naujų galimybių plėsti galimą IPEX platformos auditoriją, taigi, ir paversti ją matomesne priemone.

Statistiniai duomenys apie IPEX²⁵

Naudojantis IPEX sistema šiuo metu paskelbta daugiau kaip 112 000 nacionalinių parlamentų ir ES institucijų parengtų dokumentų puslapių, su tikrinimu susijusi informacija pateikiama beveik 84 000 dokumentų, kuriuos parengė nacionaliniai parlamentai ir kurie yra susiję su daugiau kaip 12 000 dokumentų rinkinių. 2020 m. IPEX įregistruotų teisėkūros ir ne teisėkūros dokumentų buvo iš viso 1 092 (2019 m. – 812, 2018 m. – 1 053, 2017 m. – 1 064, 2016 m. – 805).

2020 m. IPEX interneto svetainėje apsilankė 426 136 unikalieji lankytojai – pastaraisiais metais jaučiama lankytojų daugėjimo tendencija (2019 m. – 342 355, 2018 m. – 285 881, 2017 m. – 307 737, 2016 m. – 253 264, 2015 m. – 234 480). Žiūrėtų puslapių skaičius (25 383 775), nors ir mažesnis už 2019 m. pasiektą rekordinį skaičių, tačiau vis dar yra daug didesnis už ankstesniųjų metų skaičius (2019 m. – 43 097 236, 2018 m. – 15 939 723, 2017 m. – 5 736 506).

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Europos Parlamentas pradėjo kurti naują trečios versijos IPEX platformą. Pradėtas, bet dar nepabaigtas kitų trejų veiklos metų IPEX tęstinės darbo programos priėmimo procesas.

---

25 2021 m. sausio 15 d. statistiniai duomenys.

6.2 Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras (ECPRD)

Bendrai Europos Parlamento ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos valdomo Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro nariai yra 66 parlamentai (įskaitant 39 parlamentus Europos Sąjungoje) iš 54 šalių ir Europos Sąjungos institucijos. Beveik 120 korespondentų ir korespondentų pavaduotojų tinkle atstovauja atitinkamiems savo parlamentams ir padeda vykdyti pagrindinę ECPRD veiklą – aktyvius informacijos ir geriausios patirties pavyzdžių mainus.

Per sveikatos krizę ECPRD tinklas buvo labai aktyvus, per jį nuolat keistasi informacija ir patirties apie tai, kaip parlamentai reagavo į pandemijos keliamus iššūkius, pavyzdžiais. COVID-19 protrūkis padarė akivaizdų didelį poveikį parlamentų darbui, pateikta daug klausimų siekiant sužinoti, kaip kitiems parlamentams pavyksta

tvarkytis šioje situacijoje (taip pat žr. VI priedą). Reaguojant į labai didelį surinktos informacijos kiekį, ECPRD interneto svetainėje sukurtas specialus naujas COVID-19 skirtas puslapis. Tai buvo naudinga ir labai sėkminga priemonė, nes ji labai supaprastino prieigą prie bendrų duomenų.

Dėl sveikatos krizės ir galimybės surengti fizinius reguliarius įstatuose numatytus ECPRD posėdžius, susitikimus ir seminarus nebuvimo tapo būtina pasitelkti inovacijas ir naudoti vaizdo konferencijų priemones siekiant išlaikyti pagrindinę veiklą. Vienas iš pagrindinių ECPRD posėdžių ir susitikimų tikslų yra išlaikyti kolegų iš nacionalinių parlamentų asmeninių ryšių tinklą, kad būtų galima skatinti keistis informacija, idėjomis, patirtimi ir gerosios patirties pavyzdžiais. Vis dėlto, per antrąjį pusmetį surengti internetiniai seminarai sudarė praktines galimybes didesnio masto kolegų dalyvavimui, kai kurie iš jų nebūtų turėję galimybės keliauti. Todėl labai tikėtina, kad ši praktika dar bus plėtojama per ateinančius metus, bent jau kalbant apie kai kuriuos posėdžius ir susitikimus.

2020 m. taip pat pavyko padidinti ECPRD pridėtinę vertę ir veiksmingumą. Ypač daug dėmesio buvo skirta tam, kad didelis informacijos srautas, kurį sudaro atsakymai į lyginamąsias užklausas, būtų labiau matomas. Tai buvo iš esmės pasiekta keičiant interneto svetainę ir skatinant skelbti daugiau baigiamųjų santraukų, kuriomis būtų galima plačiau dalytis su įvairiomis atitinkamomis Parlamento tarnybomis.

i. Lyginamosios užklauros

2020 m. ECPRD nariai parlamentai tinklui pateikė 326 lyginamąsias užklausas ir 8 475 atsakymus, t. y. daugiau nei 2019 m. (306 užklauros ir 7 310 atsakymų).

Nenuostabu, kad nuo 2020 m. kovo mėn. ECPRD tinklas gavo daug su COVID-19 susijusių užklausių: tokios užklauros balandžio ir gegužės mėn. sudarė beveik trečdalį visų užklausių. Buvo akivaizdu, kad reikia keistis informacija apie tai, kaip reagavo kiti parlamentai, ir mokytis vieniems iš kitų patirties.

Atsižvelgdamas į didėjantį užklausų ir atsakymų skaičių, 2020 m. balandžio mėn. ECPRD sekretoriatas nusprendė ECPRD interneto svetainėje sukurti specialų COVID-19 skirtą puslapį, kad būtų galima organizuoti didelį informacijos srautą.

Ryšius su nacionaliniais parlamentais direktoratas taip pat teikė paramą Europos Parlamento tarnyboms, palengvindamas jų užklausų perdavimą ECPRD tinklui. 2020 m. Europos Parlamentas ECPRD tinklui pateikė iš viso 12 užklausų. Tai nedidelis sumažėjimas, palyginti su 2019 m., per kuriuos Europos Parlamentas pateikė 16 užklausų. Vis dėlto Europos Parlamentas pateikė 81 atsakymą į kitų ECPRD narių parlamentų užklausas – tai gerokai daugiau, palyginti su 29 atsakymais, kuriuos jis pateikė 2019 m., ir su 31 atsakymu, pateiktu 2018 m.

ii. Baigiamosios santraukos

Priemonės, kuriomis būtų skatinama rengti baigiamąsias santraukas, jau seniai svarstomos, tačiau sprendimo nerasta. 2020 m. rugpjūčio mėn. didelė dauguma korespondentų, atsakydami į užklausą Nr. 4 475 dėl ECPRD veiksmingumo, patvirtino, kad reikia susitarti dėl metodikos ir bendrų gairių siekiant suderinti baigiamąsias santraukas ir pagerinti jų matomumą.

Atsižvelgiant į tai, nauja ECPRD interneto svetainės versija, paskelbta 2020 m. spalio mėn. padedant Europos Parlamento IT tarnyboms, buvo skirta pakeisti informacijos apie korespondentus suvestinę, kad jie skatinami pateikti savo baigiamąsias santraukas ir būtų užtikrintas į ECPRD interneto svetainę įkeltų santraukų matomumas. Minėtieji svarstymai prisidėjo prie to, kad 2020 m. ECPRD baigiamųjų santraukų dalis labai padidėjo – 28,8 proc. užklausų atveju buvo paskelbta atsakymų analizė (palyginti su 16 proc. 2019 m. ir 11,3 proc. 2018 m.).

iii. Statute numatyti posėdžiai

Vykdomojo komiteto posėdis, numatytas surengti kovo mėn. Strasbūre, buvo atšauktas dėl koronaviruso protrūkio. Vykdomojo komiteto posėdžiai buvo surengti nuotoliniu būdu gegužės 26 d. ir liepos 1 d., vykstant Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos posėdžiui Strasbūre, ir rugsėjo 25 d. iš Suomijos parlamento. Pagrindinis šių susitikimų tikslas buvo pasirengti būsimai metinei konferencijai.

Vykdomasis komitetas palankiai įvertino specialų ECPRD interneto svetainės skyrių, skirtą visoms parlamentų užklausoms ir atsakymams, susijusiems su COVID-19. Jis pabrėžė, kad šiuo izoliavimo priemonių taikymo laikotarpiu ECPRD atliko svarbų vaidmenį keičiantis informacija ir geriausias praktikos pavyzdžiais bei įrodė savo aktualumą ir veiksmingumą. Vykdomasis komitetas taip pat pradėjo svarstyti ECPRD darbo srauto veiksmingumo klausimą.

Atsižvelgiant į netikrumą dėl COVID-19 pandemijos raidos ir kiekviename parlamente taikomų kelionių ir susitikimų apribojimų, 2020 m. spalio mėn. metinė ECPRD korespondentų konferencija vyko nuotoliniu būdu iš Skopjės (Šiaurės Makedonija). Siekiant padidinti ECPRD tinklo veiksmingumą, per metinę korespondentų konferenciją buvo patvirtintos Vykdomojo komiteto parengtos išvados dėl ECPRD veiksmingumo ir laikomasi nuomonės, kad baigiamųjų santraukų rengimas turi būti labai rekomenduojamas, skatinamas ir remiamas technologinėmis priemonėmis. Kalbant apie

ES nacionalinių parlamentų tinklus (IPEX, nacionalinių parlamentų atstovus Europos Parlamente, COSAC), ECPRD ES korespondentai buvo raginami keistis informacija su visais kolegomis, veikiančiais tarpparlamentinių santykių srityje. Taip pat buvo pasiūlyta, kad Europos Parlamentas turėtų išnagrinėti galimus ryšius su IPEX ir nacionalinių parlamentų atstovais, kad būtų išvengta lygiagrečių tyrimų.

iv. Seminarai

2020 m. COVID-19 protrūkis turėjo didžiulio poveikio ECPRD seminarų organizavimui. Izoliavimo priemonių taikymo pradžioje buvo priimtas sprendimas atšaukti arba atidėti visus susitikimus. Kadangi pandemija tęsėsi, buvo apsvarstyta galimybė antrąjį pusmetį surengti seminarus nuotoliniu būdu. Tačiau daug seminarų buvo atidėti iki 2021 m., nes gerai dalyvių tinklaveikai trukdytų fizinis atstumas ir trumpa virtualaus susitikimo trukmė.

Nepaisant ypatingų aplinkybių, 2020 m. lapkričio 12–13 d. Europos Parlamente kaip internetinis renginys buvo surengtas metinis seminaras dėl ECPRD interesų srities „Bibliotekos, tyrimų paslaugos ir archyvai (angl. LRA)“. Šiame nuotoliniame seminare dalyvavo 50 dalyvių iš 23 parlamento rūmų ir tarptautinių organizacijų. Jis suteikė galimybę parlamentinių tyrimų tarnyboms, bibliotekoms ir dokumentacijos tarnyboms pasikeisti informacija apie tai, kaip koronaviruso krizė paveikė darbo metodus, produktus, paslaugas ir išteklius ir kokios rūšies transformacijos ir inovacijos buvo skatinamos siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą.

Per šį seminarą kalbas pasakė už ryšius su nacionaliniais parlamentais atsakinga Europos Parlamento pirmininko pavaduotoja Dita Charanzová, Europos Parlamento pirmininko pavaduotojas Rainer Wieland ir Europos Parlamento generalinis sekretorius Klaus Welle, jie pateikė savo nuomonę apie tai, kaip Europos Parlamentas tęsė savo darbą pandemijos metu. ECPRD sekretoriatas, glaudžiai bendradarbiaudamas su Austrijos parlamentu, taip pat dalyvavo organizuojant kitus du internetinius seminarus iš Vienos, susijusius su interesų sritimi „Parlamentų taikoma praktika ir procedūros“: birželio 6 d. – „Parlamentinė privilegija ir Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas“, o lapkričio 12–13 d. – „Parlamentai, konstitucinė teisė ir konstituciniai pokyčiai“.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- 2020 m. ECPRD interneto svetainėje padaryta įvairių pakeitimų. Svarbiausi pakeitimai yra susiję su patobulinimais, kuriais siekiama didinti baigiamųjų santraukų matomumą.
- Buvo aktyviau dalyvaujama internetiniuose seminaruose.

6.3 Paramos pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui programa

Europos Parlamentas nuolat skatina savo ir nacionalinių parlamentų administracijos tvirtą bendradarbiavimą, ypač parengiamuoju etapu, kai nustatomi kiekvienos ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės parlamentiniai pirmininkavimo aspektai. Europos Parlamentas siūlo kiekvienai pirmininkavimą perimančiajai valstybei narei galimybę dalyvauti darbuotojams Briuselyje organizuojamojoje programoje siekiant parengti veiklą, susijusią su parlamentiniais pirmininkavimo aspektais. Europos Parlamentas pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui gali pasiūlyti specialiai pritaiktą paramos programą, pagrįstą konkrečiais prašymais, poreikiais ir prioritetais. Ši iniciatyva suteikia galimybę kurti tinklus ir užmegzti asmeninius ryšius su visais dalyvaujančiais asmenimis, taip pat veiksmingai dalytis informacija bei ekspertinėmis žiniomis ir tokiu būdu palengvinti tolesnį darbą bei užtikrinti nuoseklumą. Europos Parlamentas gali prisidėti prie programos išlaidų, jas bendrai finansuodamas su atitinkamu nacionaliniu parlamentu.

Pastaraisiais metais keletas ES valstybių narių pirmą kartą pirmininkavo ES Tarybai. Šių šalių parlamentai ypač domėjosi Europos Parlamento siūloma Paramos pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui programa. Pirmininkaujanti Kroatija buvo paskutinė iš ES šalių, pirmą kartą pirmininkaujančių ES Tarybai po jų įstojimo į ES. Vis dėlto Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas nusprendė išplėsti Paramos pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui programą įtraukiant visas ateityje pirmininkausiančias valstybes nares, nes ši programa buvo naudinga priemone pirmininkavimo parengiamuoju etapu ir atsižvelgiant į nuolatinius tarpparlamentinio bendradarbiavimo pokyčius. Pastaraisiais metais ES Tarybai pirmininkavusios valstybės narės skyrė daugiau dėmesio parlamentiniam aspektui ir daugiau į jį investavo, siekdamos padidinti renginių, susitikimų ir iniciatyvų, surengtų per pirmininkavimo semestrą, skaičių, palyginti su prieš dešimt metų organizuotų renginių, susitikimų ir iniciatyvų skaičiumi.

Todėl 2020 m. sausio mėn. Briuselyje buvo surengtas pažintinis vizitas, skirtas 20-čiai Portugalijos Respublikos Asamblėjos pareigūnų, kurie bus atsakingi už pasirengimą per pirmąjį 2021 m. pusmetį planuojamai Portugalijos pirmininkavimo Tarybai veiklai, susijusiai su parlamentiniu aspektu. Pagal šią specialiai pritaiktą programą buvo palaikomi ryšiai su atitinkamais Europos Parlamento komitetų sekretoriatais, Protokolų tarnyba ir teminiais skyriais. Šių susitikimų tikslas – dalytis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais organizuojant svarbius tarpparlamentinius susitikimus ir konferencijas, pvz., Tarpparlamentinę konferenciją stabilumo, ekonomikos koordinavimo ir valdymo Europos Sąjungoje klausimu, Tarpparlamentinę konferenciją BUSP ir BSGP klausimais ir Jungtinės parlamentinės kontrolės grupės (JPKG) susitikimus dėl Europolo. Portugalijos pareigūnai turėjo galimybę užmegzti asmeninius ryšius su partneriais iš Europos Parlamento, kurie padėjo organizuoti pirmininkaujančios Portugalijos veiklą, susijusią su parlamentiniu aspektu.

Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas ėmėsi veiksmų, siekdamas pritaikyti Paramos pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui programą prie ypatingų aplinkybių, kuriomis buvo ribojamos kelionės ir asmeniniai susitikimai, ir atitinkamai pasiruošė suinteresuotoms pirmininkausiančioms valstybėms narėms rengti virtualius vizitus tol, kol tai bus būtina. Per paskutinį 2020 m. ketvirtį buvo pasirengta 2021 m. pradžioje pradėti vykdyti Slovėnijos pirmininkavimui Tarybai skirtą programą.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- 2020 m. ES Tarybai pirmininkavusi Kroatija buvo paskutinė iš ES šalių, pirmą kartą pirmininkaujančių ES Tarybai po jų įstojimo į ES. Paramos pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui programa buvo išplėsta įtraukiant visas ateityje pirmininkausiančias valstybes nares.

6.4 ES nacionalinių parlamentų atstovų Briuselyje tinklas

Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorate dirba ES nacionalinių parlamentų arba jų rūmų į Europos Parlamentą paskirti administracijos atstovai. Siekdamas stiprinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą ES, nuo 1991 m. Europos Parlamentas savo patalpose Briuselyje ir Strasbūre nemokamai suteikia šiems atstovams biuro patalpas ir galimybę naudotis kita įranga, kai pateikiamas atitinkamas prašymas.

ES nacionaliniai parlamentai, siekdami stiprinti ryšius su ES, siunčia savo šalių pareigūnus į Briuselį. Šiuo metu 56 darbuotojai²⁶ iš 27 ES nacionalinių parlamentų užima 36 kabinetus Europos Parlamento patalpose²⁷. Šie nacionaliniai pareigūnai ne tik vykdo jiems priskirtas administracines funkcijas, bet ir yra atsakingi už abipusį keitimąsi informacija (dvipusis informacijos srautas tarp Europos Parlamento ir ES nacionalinių parlamentų), nes tai yra itin svarbus elementas ES reikalų srityje.

Atstovai dirba tame pačiame pastate, kuriame įsikūręs Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas. Taip užtikrinama didelė sąveika ir lengviau keistis informacija. 2020 m., reaguodamas į koronaviruso pandemiją, šis direktoratas ir minėtieji atstovai sėkmingai perėjo prie iš esmės nuotolinio darbo sistemos, kaip ir didžioji dalis Europos Parlamento administracijos, laikydamiesi Europos Parlamento pirmininko ir generalinio sekretoriaus nurodymų. Daugelis atstovų grįžo į savo šalis ir iš jų dirbo nuotoliniu būdu. Nacionalinių parlamentų atstovai turėjo laikytis tų pačių apribojimų, susijusių su darbu biure, kaip ir kiti Europos Parlamento darbuotojai. Todėl tam tikros paslaugos buvo teikiamos ir jiems, pavyzdžiui, galimybė naudotis COVID-19 testavimo centru Europos Parlamente paslaugomis.

Kadangi fiziniai susitikimai nebebuvo įmanomi, per antrąjį pusmetį Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas surengė keletą atstovams skirtų virtualių seminarų ir pristatymų, visų pirma Europos Parlamento išorės santykių srityje, dalyvaujant kolegoms iš Išorės politikos GD.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Pandemijos sukelti iššūkiai labai paveikė nacionalinių parlamentų atstovų darbą, daugelis jų dirbo nuotoliniu būdu iš savo šalies. Europos Parlamento patalpose dirbę atstovai turėjo laikytis tų pačių apribojimų, kaip ir Parlamento darbuotojai, todėl jie taip pat galėjo naudotis tam tikromis paslaugomis, pavyzdžiui, COVID-19 testavimo centro paslaugomis.
- Fizinio dalyvavimo grindžiami susitikimai arba praktiniai seminarai su atstovais nebebuvo įmanomi. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas kartu su Išorės politikos GD kolegoms surengė keletą virtualių seminarų ir pristatymų, visų pirma susijusių su išorės santykiais.

26 Nacionalinių parlamentų atstovų sąrašą galima rasti internete adresu: <https://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/networks/representatives-of-national-parliaments>

27 Padėtis 2020 m. sausio 15 d., įskaitant COSAC sekretoriatą ir IPEX informacijos pareigūną.

6.5 Darbuotojams skirti seminarai

Nuo 2019 m. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas surengė ES nacionalinių parlamentų (parlamentų rūmų) darbuotojams skirtų seminarų seriją. Šių seminarų tikslas – suburti nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento darbuotojus, kad jie galėtų pristatyti ir aptarti svarbias Europos temas, mokytis vieniems iš kitų ir keistis geriausia patirtimi. Tai atitinka Europos Parlamento rezoliuciją dėl Sutarties nuostatų dėl nacionalinių parlamentų įgyvendinimo²⁸, kurioje teigiama, kad pagerinus sąveiką ir keitimąsi informacija tarp EP narių ir nacionalinių parlamentų narių, taip pat nacionalinių parlamentų valstybės tarnautojų, galėtų būti pagerintas europinių diskusijų tikrinimas nacionaliniu lygmeniu ir tokiu būdu būtų puoselėjama tikra Europos parlamentinė ir politinė kultūra.

Be tarpparlamentinio bendradarbiavimo politiniu lygmeniu, svarbus pastarųjų metų įvykis buvo darbuotojams skirtų seminarų organizavimas siekiant palengvinti techninius mainus darbuotojų lygmeniu. Darbuotojams skirti seminarai yra svarbi platforma, kuria naudodamasi parlamentų administracijos gali rengti labiau specializuotus ir kryptingesnius mainus bendro intereso srityse. Šie seminarai yra dinamiškas Europos Parlamento ir ES nacionalinių parlamentų darbo elementas.

2020 m. sausio 16–17 d. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas kartu su Vidaus politikos generalinio direktorato Paramos ekonomikos valdymui skyriumi (EGOV) surengė darbuotojams skirtą seminarą „2020 m. Europos semestro ciklo pradžia“, kuriame dalyvavo 44 nacionalinių parlamentų ir (arba) rūmų darbuotojai. Seminare daugiausia dėmesio skirta dalijimuisi naujausia informacija apie Europos semestrą, įskaitant naujus ekonominius prioritetus, ir bendradarbiavimo stiprinimui bei naujojo Europos semestro ciklo supratimo gerinimui dalijantis žiniomis ir keičiantis geriausias praktikos pavyzdžiais.

Kitas balandžio 23–24 d. planuotas darbuotojams skirtas seminaras visuotinio dialogo dėl tikrinimo pasibaigus teisėkūros procesui tema, kurį kartu organizavo Europos Parlamento tyrimų tarnyba (EPRS) ir Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas, bendradarbiaujant su EBPO ir Vestminsterio demokratijos fondu, buvo atšauktas dėl pandemijos. Tikimasi, kad 2021 m. šis seminaras galės būti surengtas iš naujo.

Rugsėjo 22 d. Išorės politikos generalinis direktoratas surengė virtualų darbuotojams skirtą seminarą, kurio tikslas – sukurti paramos demokratijai ir gebėjimų stiprinimo srityje dirbančių kolegų tinklą. Šiame seminare dalyvavo 46 dalyviai iš 26 nacionalinių parlamentų rūmų. Seminarą vedė Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas.

Mainų aplinkosaugos klausimais tinklas, kurį sudaro administraciniai subjektai, atsakingi už parlamentų vykdomą aplinkosaugos vadybą, 2020 m. lapkričio 27 d. surengė virtualų seminarą. Seminarą kartu organizavo Europos Parlamento EMAS skyrius ir Austrijos Parlamento kanceliarija.

Iš pradžių taip pat buvo numatyta surengti ES nacionalinių parlamentų medicinos tarnybų darbuotojams skirtą seminarą, tačiau šią iniciatyvą nustelbė kiti renginiai.

28 [2018 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Sutarties nuostatų dėl nacionalinių parlamentų įgyvendinimo.](#)

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Nepaisant pandemijos keliamų iššūkių, buvo surengti keli darbuotojams skirti seminarai, daugiausia virtualiu formatu.
- Siekiant palengvinti darbuotojams skirtų seminarų organizavimą ateityje, buvo parengtas darbuotojams skirtų seminarų rengimo vadovas.

7. PRIEMONĖS IR PAGALBINĖ VEIKLA

7.1 Nuotolinių posėdžių ir vaizdo konferencijų organizavimas

Dar prieš COVID-19 pandemiją Europos Parlamentas naudojo vaizdo konferencijas kaip priemonę tarpparlamentiniam bendradarbiavimui palengvinti. Ilgą laiką Europos Parlamentas naudojo techniniais sprendimais, leidžiančiais rengti labai aukštos vaizdo ir garso kokybės vaizdo konferencijas, taip pat užtikrinant vertimą žodžiu į kelias kalbas. Tačiau vaizdo konferencijų naudojimas buvo ribotas. Sveikatos krizės metu poreikis pritaikyti darbo ir bendradarbiavimo būdus lėmė didžiulį skaitmeninį ir techninį impulsą organizuojant nuotolinius parlamentinius posėdžius, kaip paaiškinta įvairiose šios ataskaitos dalyse²⁹.

Europos Parlamentui dėl specifinės jo sudėties (jį sudaro 27 skirtingų šalių nariai) jau seniai aiški vaizdo konferencijų teikiama nauda: tai suteikia galimybę reguliariau bendrauti parlamentų nariams, kartu trumpinant keliaujant praleistą laiką, mažinant komandiruočių išlaidas ir anglies dioksido išmetimo rodiklį. Apskritai vaizdo konferencijos yra ekonomiškai efektyvi ir aplinką tausojanti posėdžių organizavimo priemonė, todėl buvo skirta pakankamai išteklių jai remti. Kalbant apie tarpparlamentinį bendradarbiavimą, Suomijos pirmininkavimo laikotarpiu sudaryta darbo grupė, kuriai buvo pavesta atnaujinti Tarpparlamentinio bendradarbiavimo ES gaires; ši grupė pranešė, kad geresnis šiuolaikinių komunikacijos priemonių naudojimas galėtų dar labiau palengvinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą tiek dvišaliu, tiek daugiašaliu pagrindu. Vis dėlto 2019 m. vykdant tarpparlamentinį bendradarbiavimą buvo surengtos tik trys vaizdo konferencijos. Atrodo, kad taip atsitiko ir dėl tam tikrų apribojimų, techninių sunkumų ir tinkamos arba suderinamos įrangos trūkumo kai kuriuose nacionaliniuose parlamentuose.

COVID-19 protrūkis ir su juo susiję kelionių ir judėjimo apribojimai privertė visus parlamentus dėti ypatingas pastangas, kad 2020 m. jie galėtų toliau vykdyti savo pagrindines funkcijas. Daugeliui parlamentų tai reiškė, kad būtina paspartinti techninių sprendimų, skirtų padėti rengti nuotolinius susitikimus, diegimą. Pandemijos pradžioje parlamentinis ir tarpparlamentinis bendradarbiavimas patyrė regresą, tačiau greitai prisitaikė prie naujų realijų. Keitimasis informacija ir nuomonėmis bei parlamentiniai susitikimai buvo atnaujinti nuotoliniu būdu.

EP pirmininko pirmoji pavaduotoja Roberta Metsola ir EP pirmininko pavaduotoja Dita Charanzová nuotoliniu būdu kalba virtualioje COSAC konferencijoje Berlyne © Vokietijos pirmininkavimas

29 Žr., pavyzdžiui, I skirsnį „COVID-19 pandemijos poveikis tarpparlamentiniam bendradarbiavimui“.

Europos Parlamentas naudojosi platforma, kuri organizuojant komitetų posėdžius ir tarpparlamentines konferencijas suteikė galimybę rengti daugiakalbius susitikimus su vertimo žodžiu paslaugomis taikant visų kalbų vartojimo tvarką. 2020 m. Parlamentas nuotoliniu būdu surengė keletą tarpparlamentinių susitikimų komitetų lygmeniu, visų pirma JPKG Eurojusto klausimais susitikimą, aukšto lygio konferenciją migracijos klausimais ir keturis tarpparlamentinius komitetų susitikimus, įskaitant posėdį dėl Eurojusto vertinimo.

Be to, paaiškėjo, kad nuotolinių susitikimų formatas yra itin veiksmingas rengiant neformalius informacinius susitikimus, ad hoc susitikimus ir tikslines diskusijas su aukšto lygio pranešėjais.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Nuotoliniai susitikimai per vaizdo konferencijas, kurie 2019 m. dar buvo rengiami labai ribotu mastu, 2020 m. tapo standartiniais komunikacijos kanalais, pradedant neformaliais dvišaliais vaizdo susitikimais ir baigiant kompleksiskomis aukšto lygio konferencijomis su dideliu dalyvių skaičiumi.
- Nuotoliniuose posėdžiuose dalyvavo daugiau parlamentų narių ir Europos Parlamento narių, taip pat daug aukšto lygio pranešėjų, kurie, regis, galėjo lengviau dalyvauti nuotoliniuose susitikimuose nei fiziniu dalyvavimu grindžiamuose susitikimuose.
- Europos Parlamentas padarė didžiulę pažangą, įgydamas techninių žinių ir atitinkamų išteklių nuotoliniams susitikimams rengti.

7.2 CONNECT – Europos Parlamento duomenų bazė, kurioje saugomi nacionalinių parlamentų pateikti dokumentai

Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas per visą teisėkūros ciklą Parlamento nariams (visų pirma pranešėjams) ir Parlamento politiniams organams bei tarnyboms teikia specialias ekspertines žinias ir informaciją apie nacionalinių parlamentų pagal Protokolus Nr. 1 ir Nr. 2 pateiktus dokumentus. Todėl Direktoratas tvarko duomenų bazę CONNECT, kurioje saugomi visi nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo dienos iš nacionalinių parlamentų pagal Protokolus Nr. 1 ir 2 gauti dokumentai. Pagrįstos nuomonės, susijusios su išankstinio įspėjimo mechanizmu, pateikiamos visomis oficialiosiomis ES kalbomis.

Nuo 2017 m. duomenų bazė CONNECT galima naudotis minėtojo direktorato interneto svetainėje³⁰. Visa CONNECT pateikta informacija, įskaitant iš nacionalinių parlamentų gautas pagrįstas

CONNECT

nuomones ir pozicijas, yra tiesiogiai prieinama portale „eCommittee“ pagal procedūras, su kuriomis jos yra susijusios. Šis portalas yra bendra Vidaus politikos ir Išorės politikos generalinių direktoratų darbo vieta. Tai taikoma ne tik pagrįstoms nuomonėms, bet ir visoms iš ES nacionalinių parlamentų gautoms pozicijoms.

CONNECT sudaro galimybes pranešėjams, Parlamento nariams, padėjėjams ir komitetų sekretoriatų darbuotojams, taip pat visiems išorės suinteresuotiesiems subjektams bet kuriuo atitinkamos teisėkūros procedūros metu apžvelgti naujausią išsamią informaciją apie visus iš nacionalinių parlamentų gautus dokumentus. 2020 m. iš viso gauti 232 dokumentai: 115 dokumentų (49,5 proc.) buvo pateikti vertinant subsidiarumo principo laikymąsi pagal Protokolą Nr. 2, o 117 dokumentų (50,5 proc.) – vykdant neformalų politinį dialogą.

2020 m. pabaigoje duomenų bazėje CONNECT buvo galima rasti beveik 6 000 ES nacionalinių parlamentų pateiktų dokumentų (pagrįstų nuomonių ir pozicijų). Apie 60 proc. pateikta pagal Protokolą Nr. 2 vykdant subsidiarumo patikrą, o 40 proc. – vykdant neoficialų politinį dialogą.

Svarbiausi 2020 m. įvykiai

- Atlikta keletas nedidelių atnaujinimų, sukurta naujesnė CONNECT duomenų bazės versija.

30 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/subsidiarity-and-ipd/welcome>

7.3 Komitetų atitikties katalogas („CorCom“)

Komitetų atitikties katalogas („CorCom“) – tai informacinis leidinys apie Europos Parlamento komitetus atitinkančius nacionalinių parlamentų komitetus. Jame taip pat pateikiama informacija apie įvairių ES nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento komitetų sekretoriatų. Su nacionaliniais parlamentais susijusiame kataloge esančių informaciją teikia Briuselyje dirbantys nuolatiniai ES nacionalinių parlamentų atstovai.

2009 m. gegužės mėn.³¹ priėmus rezoliuciją dėl ES nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento santykių plėtojimo (pranešėjas Elmar Brok), Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės buvo atitinkamai

CORCOM

persvarstytos ir dabar jose nurodoma, kad „komitetas gali komiteto lygmeniu tiesiogiai pradėti dialogą su nacionaliniais parlamentais, neviršydamas tam tikslui skirtų biudžeto asignavimų. Ši veikla gali apimti bendradarbiavimą parengiamuoju teisėkūros procedūros etapu ir pasibaigus teisėkūros procedūrai“ (Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnio 3 dalis).

„CorCom“ programa nuolat tobulinama, kad būtų atsižvelgta į besikeičiančius naudotojų poreikius. Ji tapo daug įvairių naujų funkcijų turinčia internetine taikomąja programa³², kuri yra daug patogesnė naudoti. Vidutinis puslapių peržiūrų skaičius per mėnesį siekia 392 peržiūras. 2020 m. Europos Parlamente sukūrus naujus komitetus, duomenų bazė taip pat buvo pradėta atnaujinti.

31 [2009 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų santykių plėtojimo pagal Lisabonos sutartį.](#)

32 „CorCom“ programa skirta tik vidaus naudojimui. Ją galima rasti Europos Parlamento intranete.

7.4 Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorato publikacijos

Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas rengia įvairias publikacijas.

Savaitinėje darbotvarkėje (Weekly Agenda) pateikiama informacija apie veiklą, susijusią su nacionaliniais parlamentais, siekiant padidinti įvairios vykdomos tarpparlamentinės veiklos skaidrumą ir matomumą.

Mėnesiniame informaciniame pranešime (State of Play Note) pateikiama informacija apie nacionalinių parlamentų pagal Protokolą Nr. 2 pateiktas pagrįstas nuomones ir pozicijas.

Leidinyje „Spotlight on Parliaments in Europe“ apibendrinama informacija tam tikrais aktualiais klausimais, kuria parlamentai keičiasi per ECPRD tinklą.

2020 m. direktoratas parengė publikacijas šiomis temomis:

- Europoje dingę pabėgėlių ir migrantų vaikai;
- su COVID-19 susijusi informacija apie parlamentų veiklos pritaikymą; nuotolinių sesijų ir balsavimo perspektyvos; prevencinės ir sanitarinės priemonės parlamentuose; nepaprastosios padėties įstatymai ir teisinės priemonės; teisės demonstruoti apribojimai; esama padėtis, susijusi su parlamentuose taikomomis priemonėmis;
- parlamentinė Europos Vadovų Tarybos priežiūra.

Savaitinės darbotvarkės (*Weekly Agenda*) kiekvieną penktadienį siunčiamos e. paštu visiems Europos Parlamento nariams ir Europos Parlamento tarnybos. 2020 m. buvo išsiųstos 36 savaitinės darbotvarkės. Jose informuojama apie ateinančių dviejų savaitių tarpparlamentinius renginius, pavyzdžiui, tarpparlamentines konferencijas, tarpparlamentinius komitetų susitikimus ir dvišalius vizitus. Pateikiama informacija apie atitinkamo renginio datą, vietą, dalyvaujančius EP narius bei susijusias Parlamento tarnybas.

Direktoratas taip pat rengia mėnesinius informacinius pranešimus (*State of Play Note*) apie nacionalinių parlamentų pateiktas pagrįstas nuomones ir pozicijas (žr. 5.1.3 skyrių).³³

Visus leidinius³⁴ galima rasti direktorato interneto svetainėje, kurioje taip pat pateikiama informacija apie būsimą direktorato veiklą ir leidinius³⁵.

2020 m. direktoratas savo leidiniuose ir komunikacijos priemonėse pradėjo naudoti naują vaizdinę tapatybę.

33 <https://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/subsidiarity-and-ipd/state-of-play-note>

34 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/publications>

35 <https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/news>

8. RYŠIŲ SU NACIONALINIAIS PARLAMENTAIS DIREKTORATAS

2020 m. buvo labai sudėtingi metai ir beveik visi turėjo savo darbo aplinkoje prisitaikyti prie naujų realijų. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas, žinoma, taip pat. Direktoratas savo darbą greitai priderino prie ypatingų aplinkybių, kad Europos Parlamento nariams ir keletui jo partnerių būtų teikiama kokybiška parama. Jis ėmėsi reikalingų priemonių, kad galėtų toliau plėtoti institucinį bendradarbiavimą ir dialogą teisėkūros klausimais su ES nacionaliniais parlamentais ir teikti pagalbą daugeliui tarpparlamentinių renginių.

Direktoratas remia tarpparlamentinę veiklą, prisideda prie Sutarties nuostatų dėl tarpparlamentinio bendradarbiavimo įgyvendinimo ir veikia kaip informacijos apie ES nacionalinius parlamentus centras. Jis atstovauja Europos Parlamentui administraciniuose tarpparlamentinio bendradarbiavimo tinkluose. Direktoratas atsakingas už santykius su ES nacionaliniams parlamentams Briuselyje atstovaujančiais pareigūnais ir palaiko glaudžius ryšius su jų administracijomis.

Už nuolatinę paramą Direktoratas yra dėkingas generaliniam sekretoriui ir jo pavaduotojui, taip pat visoms Europos Parlamento generalinių direktoratų tarnyboms, su kuriomis jis bendradarbiauja. Ypač buvo reikalingos IT ir konferencijų paslaugos, jos buvo labai naudingos direktorato veiklai šiais metais.

Direktorė: **Katrin Ruhmann**

Direktoratą sudaro du skyriai.

- Tarpinstitucinio bendradarbiavimo skyrius

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo skyrius atsakingas už daugiašalį reguliuojamą bendradarbiavimą, t. y. ES parlamentų pirmininkų konferenciją, ES parlamentų generalinių sekretorių susitikimus ir COSAC. Be to, šis skyrius dirba su sukurtais tinklais, ypač IPEX ir Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centru (ECPRD), ir yra atsakingas už bendradarbiavimą su Išorės politikos GD bei Tarybai pirmininkaujančios šalies parlamento paramos programos ir gebėjimams stiprinti skirtų vizitų koordinavimą.

Skyriaus vadovas: **Pekka Nurminen**

- Teisėkūros dialogo skyrius

Pagrindinė Teisėkūros dialogo skyriaus užduotis – palaikyti politinį ir teisėkūros dialogą su nacionaliniais parlamentais. Jis planuoja, koordinuoja ir organizuoja tarpparlamentinius susitikimus komitetų lygmeniu, įskaitant tarpparlamentinius komitetų susitikimus (TKS), Europos parlamentų savaitę ir JPKG Europolo klausimais susitikimus. Be to, jis užtikrina subsidiarumo principo laikymosi kontrolės stebėseną ir – kartu su pranešėjais ir komitetais – Protokolo Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo įgyvendinimo stebėseną. Šis skyrius taip pat organizuoja teminius seminarus, kuriuose dalyvauja Europos Parlamentas ir nacionalinių parlamentų administracijų atstovai, ir yra atsakingas už duomenų bazes CONNECT ir „CorCom“.

Skyriaus vadovas: **Jesús Gómez**

Ataskaitą ir papildomą informaciją, susijusią su Europos Parlamento ryšiais su ES nacionaliniais parlamentais, galima rasti Europos Parlamento interneto svetainėje:

<https://europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/annual-reports>

PRIEDAS

I PRIEDAS. COSAC posėdžiai. Temos ir pagrindiniai pranešėjai 2020 m.

COSAC renginys	Vieta, data	Temos	Europos Parlamento pagrindiniai pranešėjai ir (arba) diskusijų dalyviai
Pirmininkų posėdis	Zagrebas, 2020 m. sausio 19–20 d.	I Kroatijos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetai II Europos Sąjunga, nacionaliniai parlamentai ir COSAC naujos institucinės kadencijos metu	Europos Parlamento pirmininko pirmoji pavaduotoja Mairead McGuinness
COSAC pirmininkaujantis trejetas	2020 m. gegužės 20 d. vaizdo konferencija	Pasirengimas 2020 m. birželio 16 d. neeiliniam COSAC pirmininkų posėdžiui	
Neeilinis COSAC pirmininkų posėdis (vietoj atšaukto LXIII COSAC plenarinio posėdžio)	2020 m. birželio 16 d. vaizdo konferencija	I Bendras Europos atsakas į koronaviruso protrūkį ir poveikis 2021–2027 m. daugiamečiai finansinei programai II Konferencija dėl Europos ateities	EP narys, bendrapranešėjis DFP klausimais Jan Olbrycht Europos Parlamento pirmininko pirmoji pavaduotoja Mairead McGuinness
Neoficialus keitimasis nuomonėmis su ES vyriausiuoju derybininku Micheliu BARNIERIU	2020 m. birželio 26 d. vaizdo konferencija	Derybų dėl ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo padėtis	
COSAC pirmininkaujantis trejetas	2020 m. liepos 13 d. vaizdo konferencija	Pasirengimas 2020 m. rugsėjo 14 d. neeiliniam COSAC pirmininkų posėdžiui	
Pirmininkų posėdis	2020 m. rugsėjo 14 d. vaizdo konferencija	I Vokietijos Federacinės Vyriausybės pranešimas dėl pirmininkaujančios Vokietijos prioritetų II COVID-19 pandemijos padarinių šalinimas ir įgyta patirtis	

Neoficialus keitimasis nuomonėmis su ES vyriausiuoju derybininku Micheliu BARNIERIU	2020 m. rugsėjo 17 d. vaizdo konferencija	Derybų dėl ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo padėtis	
Neoficialus keitimasis nuomonėmis su Komisijos pirmininko pavaduotoja Věra Jourová ir Komisijos nariu Didier REYNDERSU	2020 m. spalio 29 d. vaizdo konferencija	Komisijos pirmoji teisinės valstybės principo taikymo ataskaita	
Neoficialus keitimasis nuomonėmis su vykdomąja Komisijos pirmininko pavaduotoja Margrethe VESTAGER	2020 m. lapkričio 23 d. vaizdo konferencija	Konkurencijos politikos, pramonės strategijos ir skaitmeninės pertvarkos peržiūra	
COSAC pirmininkaujantis trejetas	2020 m. lapkričio 27 d. vaizdo konferencija	Pasirengimas 2020 m. lapkričio 30 d. – gruodžio 1 d. virtualiam COSAC posėdžiui	
Virtualus COSAC posėdis (vietoj LXIV COSAC plenarinio posėdžio)	2020 m. lapkričio 30 d. – gruodžio 1 d. vaizdo konferencija	I Ar iš naujo pradėti transatlantinius santykius? II Per koronaviruso krizę įgyta patirtis. Bendradarbiavimas ES pandemijos atveju ir sveikatos priežiūros srityje III ES pirmininkaujančios Vokietijos peržiūra IV Europos Sąjungos ateitis V Europos vaidmuo pasaulyje. Atsakinga partnerystė su Afrika	

Išsamesnės informacijos apie COSAC posėdžių darbotvarkes, kurią paskelbė pirmininkaujančios valstybės, rasite IPEX interneto svetainėje: www.ipex.eu

II PRIEDAS. 2020 m. Europos Parlamento Briuselyje surengti tarpparlamentiniai komitetų susitikimai ir tarpparlamentinės konferencijos

				Dalyvių skaičius:			
Data	EP komite- tas	Įvykis		Nacionaliniai parlamentai			EP
		Susitikimo tipas	Susitikimo pavadinimas	Nariai	Parlamentai	Parlamento rūmai	Nariai
2020 m. vasario 18–19 d.	ECON EMPL BUDG	Europos parlamentų savaitė: • Europos semestro konferencija	Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdysenos Europos Sąjungoje klausimais	111	28	34	1 plenarinės sesijos diena: 17 2 plenarinės sesijos diena: 12 ECON TKS: 12 BUDG TKS: 7 EMPL TKS: 30
2020 m. vasario 28–29 d.	LIBE	Jungtinė parlamentinės kontrolės grupė Europolo klausimais	7-oji jungtinė parlamentinės kontrolės grupė Europolo klausimais	72	25	36	Dalyvavo fiziškai: 6 Dalyvavo nuotoliniu būdu: 9
2020 m. spalio 27 d.	JURI	Tarpparlamentinis komiteto posėdis	Geresnė teisėkūra iš skaitmeninės perspektyvos	38	26	27	Dalyvavo fiziškai: 3 Dalyvavo nuotoliniu būdu: 4
2020 m. lapkričio 10 d.	LIBE	Tarpparlamentinis komiteto posėdis	Pirma metinė Komisijos teisinės valstybės principo taikymo ataskaita ir nacionalinių parlamentų vaidmuo	51	23	31	Dalyvavo fiziškai: 2 Dalyvavo nuotoliniu būdu: 18
2020 m. lapkričio 19 d.	LIBE DEVE	Aukšto lygio tarpparlamentinė konferencija	Migracija ir prieglobstis Europoje	71	24	32	Dalyvavo fiziškai: 4 Dalyvavo nuotoliniu būdu: 40
2020 m. gruodžio 1 d.	LIBE	Tarpparlamentinis komiteto posėdis	Eurojusto veiklos vertinimas	46	26	32	Dalyvavo fiziškai: 3 Dalyvavo nuotoliniu būdu: 20
2020 m. gruodžio 2 d.	AFET	Tarpparlamentinis komiteto posėdis	Vakarų Balkanai. 25 metai po Deitono susitarimų Bendras ES atsakas remiant demokratinis pokyčius Baltarusijoje	56	26	32	Dalyvavo fiziškai: 4 Dalyvavo nuotoliniu būdu: 45
Visas dalyvių skaičius				445			236

III PRIEDAS. ES nacionalinių parlamentų 2020 m. vizitai į Europos Parlamentą (įskaitant direktorato rengiamas vaizdo konferencijas)

Data (-os)	Šalis ir parlamento rūmai	Lankytojai	Asmenys, su kuriais lankytojai susitiko EP	Vizito tipas	Dalyvavusių parlamento narių skaičius	Dalyvavusių darbuotojų skaičius
08-09/01/2020	JUNGTINĖ KARALYSTĖ – Bendruomenių Rūmai	Darbuotojai	EP narė L. Nethsingha, EP darbuotojai	Darbuotojai	0	13
20/01/2020	NYDERLANDAI – Antrieji Rūmai	Nuolatinis socialinių reikalų ir užimtumo komitetas	EP nariai A. Jongerius, J. Lenaers, K. Van Sparrentak	Parlamento nariai	5	6
21/01/2020	PRANCŪZIJA – Nacionalinė Asamblėja	Nacionalinės Asamblėjos narė M. Crouzet	EP narys J. Decerle	Parlamento nariai	1	2
22-23/01/2020	JUNGTINĖ KARALYSTĖ – Bendruomenių Rūmai	Darbuotojai	EP darbuotojai	Darbuotojai	0	13
22/01/2020	PRANCŪZIJA – Nacionalinė Asamblėja	Nacionalinės Asamblėjos nariai F. Gouttefarde ir C. de Ganay	JURI komiteto pirmininkė, EP narė L. Nethsingha	Parlamento nariai	2	
23/01/2020	PRANCŪZIJA – Nacionalinė Asamblėja	Nacionalinės Asamblėjos narės A. Bono-Vandorme ir M. Deprez-Audebert	EP nariai S. Verheyen, M. Zver	Parlamento nariai	2	
28/01/2020	PRANCŪZIJA – Nacionalinė Asamblėja	Nacionalinės Asamblėjos nariai C. Janvier ir J. Pueyo	SEDE pakomitečio pirmininkas, EP narys Ph. Loiseau	Parlamento nariai	2	1
28-29/01/2020	JUNGTINĖ KARALYSTĖ – Bendruomenių Rūmai	Darbuotojai	SEDE pakomitečio pirmininkas, EP narys Ph. Loiseau, EP nariai D. Hannan, S. In 't Veld	Darbuotojai	0	10
29/01/2020	PRANCŪZIJA – Nacionalinė Asamblėja	Nacionalinės Asamblėjos nariai L. Vichnievsky ir Ph. Gosselin	EP narys G. Didier	Parlamento nariai	2	1
04/02/2020	VOKIETIJA – Bundestagas	ES reikalų komitetas	Europos Parlamento pirmininko pavaduotojas, EP narys R. Wieland, EP nariai P. Simon, G. Bischoff, D. Freund, N. Beer, H Scholz, G. Beck	Parlamento nariai	29	9

05-06/02/2020	NORVEGIJA – Stortingas (Storting)	Parlamento narių vizitas	EP nariai M. Aukeni, Fr. Federley, Ch. Schaldemose, Ł. Kohut, J. Danielsson	Parlamento nariai	12	3
06/02/2020	SUOMIJA – Eduskunta	Užsienio reikalų komitetas	AFET komiteto nariai	Parlamento nariai	8	1
11-13/02/2020	SUOMIJA – Eduskunta	Eduskuntos narys M. Kärnä	EP nariai M. Kumpula-Natri, M. Pekkarinen	Parlamento narys	1	1
17/02/2020	NYDERLANDAI – Antrieji Rūmai	Nuolatinis teisingumo ir saugumo komitetas	EP nariai M. Azmani, S. In 't Veld, J. Lenaers, B. Sippel	Parlamento nariai	4	4
17/02/2020	RUMUNIJA – Deputatų Rūmai	Pirmininkas	Pirmininkas D. Sassoli	Pirmininkas	1	4
20/02/2020	PRANCŪZIJA – Nacionalinė Asamblėja	Nacionalinės Asamblėjos narė T. Degois	ENVI komiteto pirmininkas, EP narys P. Canfin	Parlamento nariai	1	2
02-03/03/2020	SUOMIJA – Eduskunta	Parlamento narių pažintinis vizitas	EP nariai E. Katainen, E. Heinäluoma, T. Hakkarainen, N. Torvalds, H. Hautala ir EP darbuotojai	Parlamento nariai	10	7
20/11/2020	GRAIKIJA – Graikijos parlamentas	Nacionalinės gynybos ir užsienio reikalų komiteto pirmininkas (vaizdo konferencija)	SEDE pakomitečio pirmininkas, EP narys Ph. Loiseau	Parlamento narys	1	
01/12/2020	GRAIKIJA – Graikijos parlamentas	Nacionalinės gynybos ir užsienio reikalų komiteto pirmininkas (vaizdo konferencija)	AFET komiteto pirmininkas, EP narys D. McAllister	Parlamento narys	1	
15/12/2020	PORTUGALIJA – Respublikos Asamblėja	ES reikalų komiteto pirmininkas (vaizdo konferencija)	Pirmininko pavaduotoja, EP narė R. Metsola	Parlamento narys	1	
16/12/2020	LIETUVA – Seimas	Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (vaizdo konferencija)	AFET komiteto pirmininkas, EP narys D. McAllister	Parlamento nariai	1	
23/12/2020	LENKIJA – Senatas	ES reikalų komiteto pirmininkas (vaizdo konferencija)	Pirmininko pavaduotoja, EP narė R. Metsola	Parlamento narys	1	

IV PRIEDAS. Išankstinio įspėjimo mechanizmo duomenys

Teisės reikalų komitetas, kuris yra atsakingas už klausimus, susijusius su subsidiarumo principo laikymusi Europos Parlamente, pateikė šias nacionalinių parlamentų pateikiamų dokumentų apibrėžtis:

- „**Pagrįstos nuomonės**“ – tai pareiškimai, kuriuose nurodoma, kad teisės akto projekte nesilaikoma subsidiarumo principo ir kurie pateikiami Europos Parlamentui per aštuonių savaičių terminą, kuris nurodytas Sutarčių Protokolo Nr. 2 6 straipsnyje.
- „**Nuomonės**“ – tai visi kiti pareiškimai, kurie netenkina pirmiau nurodytų pagrįstos nuomonės kriterijų

Nacionalinių parlamentų 2020 m. pateikti dokumentai			
		Pagrįstos nuomonės	Nuomonės
Valstybė narė	Parlamentas / Rūmai	2020	2020
Austrija	Nacionalratas	0	0
Austrija	Bundesratas	1	1
Belgija	Atstovų Rūmai	0	0
Belgija	Senatas	0	0
Bulgarija	Nacionalinis Susirinkimas	0	0
Kroatija	Saboras	0	0
Kipras	Atstovų Taryba	0	0
Čekija	Atstovų Rūmai	1	3
Čekija	Senatas	0	7
Danija	Folketingas	1	0
Estija	Rygikogas	0	0
Suomija	Eduskunta	0	0
Prancūzija	Nacionalinė Asamblėja	0	8
Prancūzija	Senatas	1	1
Vokietija	Bundestagas	0	0
Vokietija	Bundesratas	0	5
Graikija	Parlamentas	0	4
Vengrija	Nacionalinė Asamblėja	5	0
Airija	Airijos Irachtas	0	0
Italija	Deputatų Rūmai	0	8
Italija	Senatas	0	5
Lietuva	Seimas	0	0
Liuksemburgas	Deputatų Rūmai	0	0
Latvija	Saeima	0	0
Malta	Atstovų Rūmai	1	0
Nyderlandai	Antrieji Rūmai	0	0
Nyderlandai	Pirmieji Rūmai	1	1
Lenkija	Seimas	0	0
Lenkija	Senatas	0	1
Portugalija	Respublikos Asamblėja	0	26

Rumunija	Deputatų Rūmai	0	0
Rumunija	Senatas	0	8
Ispanija	Kongresas / Senatas	0	32
Švedija	Riksdagas	2	0
Slovėnija	Valstybės Susirinkimas	0	0
Slovėnija	Valstybės Taryba	0	0
Slovakija	Nacionalinė Rada	0	1
Jungtinė Karalystė	Bendruomenių Rūmai	0	0
Jungtinė Karalystė	Lordų Rūmai	0	0
IŠ VISO		13	111

V PRIEDAS. Pagal Protokolą Nr. 1 pateikti dokumentai. Neformalus politinis dialogas

Šioje lentelėje išvardyti ES nacionalinių parlamentų atsiųsti dokumentai, kuriuose pateikiamos pastabos dėl ES išimtinai kompetencijai priskiriamų teisės aktų projektų ir dėl įvairių ne teisėkūros dokumentų, pavyzdžiui, žaliųjų ar baltųjų knygų arba Europos Komisijos komunikatų, kuriems taikomas Sutarčių Protokolas Nr. 1.

Nacionalinių parlamentų 2020 m. pateikti dokumentai		
Valstybė narė	Parlamentas / Rūmai	Nuomonės
Čekija	CZ – Senatas	26
Rumunija	RO – Senatas	24
Rumunija	RO – Deputatų Rūmai	23
Čekija	CZ – Atstovų Rūmai	19
Prancūzija	FR – Senatas	17
Vokietija	DE – Bundesratas	17
Italija	IT – Deputatų Rūmai	15
Portugalija	PT – Respublikos Asamblėja	12
Nyderlandai	NL – Pirmieji Rūmai	7
Prancūzija	FR – Nacionalinė Asamblėja	5
Vokietija	DE – Bundestagas	3
Lietuva	LT – Seimas	3
Austrija	AT – Nacionalratas	2
Belgija	BE – Senatas	2
Lenkija	PL – Seimas	2
Kroatija	HR – Susirinkimas	1
Danija	DK – Folketingas	1
IŠ VISO		179

VI PRIEDAS. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras (ECPRD)

A. Klausimai, dėl kurių Europos Parlamento politiniai organai ir administracinės tarnybos 2020 m. konsultavosi su ECPRD centru, pateikę lyginamąsias užklausas:

- Reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimas
- Valstybių narių numatomi konstituciniai reikalavimai patvirtinti Europos Parlamento rinkimų akto pakeitimus (SESV 224 straipsnis)
- Valstybių narių parlamentų dalyvavimas gebėjimų stiprinimo veikloje Vakarų Balkanų šalyse, Moldovoje, Sakartvele, Ukrainoje ir Tunise
- Parlamento narių kelionės išlaidos. Ispanijos parlamentas individuali taksi kortelė
- Administracinė pagalba komitetams, atsakingiems už biudžeto reikalus
- Kliūtys laisvam vaivorykštės šeimų judėjimui
- Klausimynas dėl ECPRD tinklo veiksmingumo
- Galimybė teikti peticijas ar prašymus Parlamentui gestų kalbomis
- Negalios politika nacionaliniuose parlamentuose
- ES reikalavimų dėl keitimosi informacija mokesčių klausimais įgyvendinimas
- Dėmesingo įsisamoninimo (angl. mindfulness) iniciatyvos nacionaliniuose parlamentuose
- Nacionalinių parlamentų lankytojų grupių finansų valdymas

B. Europos Parlamentas pateikė atsakymus į prašymus, gautus iš kitų ECPRD tinklo parlamentų, šiais klausimais:

- Elektroninis balsavimas praktikoje
- Politinių / viešųjų pareigų turėtojai: dalyvavimas slaptose arba „diskretinėse“ organizacijose
- Seksualinių mažumų teisės į tėvystės atostogas
- Kalbėjimo laiko paskirstymas plenarinėse sesijose
- Renginių valdymo sistema
- Kanalo „YouTube“ naudojimas Parlamente
- Parlamento narių atsistatydinimas
- Parlamentų finansinis savarankiškumas
- Fiskalinių taisyklių laikymasis
- Priesaikos ir gestai
- Atsargumo priemonės, kurių imtasi Parlamento patalpose siekiant užkirsti kelią COVID-19 plitimui
- Įsiterpimai stenogramose
- Plenarinių sesijų ir Parlamento komitetų protokolų transkripcija
- Viešai prieinamų mokslinių leidinių redagavimo procesas
- Nuotoliniai posėdžiai ir balsavimas
- Sakytinės kalbos pavertimo rašytine priemonių naudojimas
- Papildomos priemonės, kurių imtasi Parlamento patalpose siekiant užkirsti kelią COVID-19 plitimui
- Parlamento veiklos pritaikymas prie COVID-19 protrūkio
- Parlamento narių dalyvavimas posėdžiuose. Taisyklės, protokolai ir sankcijos už nedalyvavimą

- Kreipimasis į Pirmininką kalbėtojų kalbų parlamente pradžioje
- COVID-19: IRT parama parlamentams
- Darbo tvarkos taisyklių pakeitimai, susiję su COVID-19 protrūkiu
- COVID-19. Prevencinės nuostatos dėl parlamentinio darbo / darbuotojų
- Transporto priemonių, vežančių prekes į muitinę, dezinfekavimo procedūros
- Parlamentiniai klubai, rinkimų ribos ir priešrinkiminės koalicijos
- Teisinė tvarka, susijusi su ekstremaliąja sveikatos situacija Europoje
- Parama kultūrai ir apribojimai vidurinėms mokykloms dėl koronaviruso protrūkio
- Pagalbos filmuojant ir transliuojant paslaugas
- Skubios medicinos pagalbos paslaugų teikimas Parlamentui
- Parlamento narių ir Parlamento darbuotojų testavimas dėl COVID-19
- Vertimo žodžiu organizavimas per tarptautines / daugiakalbes vaizdo konferencijas
- Parlamento bibliotekos – spausdintų dokumentų ir skaitmeninių paslaugų naudojimas
- Parlamento biudžeto lyčių aspekto analizė
- Parlamento narių turto paskelbimas internete
- Parlamentinė veikla COVID-19 laikotarpiu
- Viešosios nuomonės tyrimų rinkimų metu standartai ir metodika
- Force majeure reguliavimo mokesčiai už gamtos išteklius
- Rinkimų teisės aktų pakeitimai dėl COVID-19 pandemijos
- Audiovizualinės žiniasklaidos teisė
- COVID-19 atsargumo priemonės ir parlamentiniai susitikimai
- Viešas informacijos apie sukčiavimą ir falsifikavimą maisto produktų srityje atskleidimas
- COVID-19 pandemijos poveikis subnacionalinėms vyriausybėms (savarankiškiems regionams, savivaldybėms ir kt.)
- Parlamentinių procesų ir atitinkamos techninės įrangos skaitmeninimas
- Apklausų garso ir vaizdo įrašai
- Žmogaus organų ir audinių donorystė ir jų transplantacija
- Vietos valdžios atstovų interesų konfliktai
- Oficiali Parlamento narių ar frakcijų profilių patikra socialiniuose tinkluose
- Sankcijos, kurias parlamentai gali taikyti parlamento nariams
- Parlamentų tyrimų komitetų įgaliojimai ir nepagarba
- Vyriausybės politika, susijusi su pabėgėliais ir šalies viduje perkeltais asmenimis jų kilmės regione nuo 2017 m.
- Teisės aktai ir praktika, susiję su abejonėmis dėl skiepijimosi
- Sveikatos turizmas
- Archyvai – patalpos ir pristatymas
- Veido kaukės parlamente – parlamento nariai, darbuotojai ir lankytojai
- Alkoholio pardavimas internetu
- Parlamentų įsteigtos institucijos
- Piliečių iniciatyvos programos, įskaitant intelektinės nuosavybės teisių klausimus
- Parlamento narių statusas
- Naujų darbuotojų mokymas ir orientavimas parlamento bibliotekoje ir mokslinių tyrimų tarnybose
- Plenariniai posėdžiai ir Parlamento darbas COVID-19 metu
- Baudžiamosios priemonės. Užsieniečiai, vaikai ir nepakaltinami asmenys
- Parlamento darbuotojų nuotolinis darbas
- Mokslinių tyrimų ryšiai su neparlamentinėmis mokslinių tyrimų įstaigomis

- Švaraus medžių kirtimo taisyklės
- Patekimas į plenarinių posėdžių salę
- Apleista žemės ūkio paskirties žemė
- Religinį pastatų triukšmo lygio reguliavimas
- Teisiniai reikalavimai, taikomi vykdant teisinę veiklą
- COVID-19 priemonių padėtis parlamente
- Užduočių ir dokumentų tvarkymo sistemos, skirtos mokslinių tyrimų tarnybai pateiktiems prašymams administruoti
- Parlamento narių telefonija
- Poveikio lytims vertinimas Parlamento dokumentuose
- Parlamento neliečiamumo mastas. Naujausi įvykiai
- Procedūra įtarus, kad orlaivis bus naudojamas kaip ginklas teroro išpuoliui sukelti
- Darnaus vystymosi tikslai ir Parlamentas
- Parlamento nariams skirti išteklių
- Parlamento administracijoje taikomos parlamento narių asmeninės informacijos teikimo žiniasklaidai vidaus procedūros
- Žmogiškieji išteklių ir parlamento mokslinių tyrimų skyriuose teikiamos paslaugos
- Pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų pateikimas Parlamente
- Nepriklausomi kandidatai ir jų teisė dalyvauti tam tikrų tipų rinkimuose
- Žmogiškieji išteklių ir parlamento mokslinių tyrimų skyriuose teikiamos paslaugos

C. ECPRD seminarai ir įstatuose numatyti posėdžiai 2020 m.

SEMINARAI		
Internetinis seminaras „Parlamento privilegija ir Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas“ (interesų sritis: parlamentinė praktika ir procedūra)	Viena (internetu)	2020 m. birželio 15 d.
Internetinis seminaras „Parlamentai ir konstitucinė teisė. Parlamentai ir konstituciniai teismai“ (interesų sritis: parlamentinė praktika ir procedūra)	Viena (internetu)	2020 m. lapkričio 12–13 d.
Internetinis seminaras „Parlamento moksliniai tyrimai. Korona, grįžimas, pasikeitimas“ (interesų sritis: bibliotekos, mokslinių tyrimų tarnybos ir archyvai)	Briuselis, Europos Parlamentas (internetu)	2020 m. lapkričio 12–13 d.
ĮSTATUOSE NUMATYTI POSĖDŽIAI		
<i>Virtualus</i> vykdomojo komiteto posėdis	Strasbūras, Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja (internetu)	2020 m. gegužės 26 d.
<i>Virtualus</i> vykdomojo komiteto posėdis	Strasbūras, Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja (internetu)	2020 m. liepos 1 d.
<i>Virtualus</i> vykdomojo komiteto posėdis	Helsinkis, Eduskunta (internetu)	2020 m. rugsėjo 25 d.
<i>Virtuali</i> metinė korespondentų konferencija	Skopjė, Susirinkimas (internetu)	2020 m. spalio 22 d.

Terminų ir santrumpų žodynėlis

AFCO: Europos Parlamento Konstitucinių reikalų komitetas

AFET: Europos Parlamento Užsienio reikalų komitetas

APS: Ankstyvojo perspėjimo sistema. Prie Sutarčių pridėtame Protokole Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo numatytas peržiūros mechanizmas. Pagal šį mechanizmą nacionaliniai parlamentai institucijų pirmininkams turi nusiųsti pagrįstą nuomonę

BUDG: Europos Parlamento Biudžeto komitetas

CORCOM: Komitetų atitikties katalogas. Tai informacinis leidinys apie Europos Parlamento komitetus atitinkančius nacionalinių parlamentų komitetus. Jame pateikiama informacija apie įvairių ES nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento komitetų sekretoriatų

COSAC: Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija. Sutartimis grindžiama Europos Parlamento narių ir nacionalinių parlamentų narių iš parlamentinių komitetų, atsakingų už Europos Sąjungos reikalus, konferencija

COSAC PA: COSAC pusmečio ataskaita. Išplėstinis dokumentas, pagrįstas klausimynu, išsiųstu visiems ES nacionaliniams parlamentams ir Europos Parlamentui aktualiais ES reikalų klausimais

DEVE: Europos Parlamento Vystymosi komitetas

DFP: Daugiametė finansinė programa. Septynerių metų programa, kuria reglamentuojamas metinis Europos Sąjungos biudžetas

EBCG: Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos

ECON: Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas

ECPRD: Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras. Europos parlamentų administracijų keitimosi informacija tinklas, veikiantis remiantis lyginamosiomis užklausomis

EMPL: Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

EP: Europos Parlamentas

EP nariai: Europos Parlamento nariai

EPS: Europos parlamentų savaitė. Tarpparlamentinėje konferencijoje stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdysenos Europos Sąjungoje klausimais ir Europos semestro konferencijoje dalyvauja parlamentarai iš visos Europos Sąjungos. Jie aptaria ekonomikos, biudžeto ir socialinius klausimus

ESPPK: Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencija. Metinis ES valstybių narių parlamentų pirmininkų susitikimas, kurį rengia ankstesnio rudens ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės parlamentas

ES sutartis: Europos Sąjungos sutartis.

Eurojustas: Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra

Europolas: Europos Sąjungos teisėsaugos agentūra

IPEX: Tarpparlamentinių ES informacijos mainų sistema. Nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento abipusio keitimosi su ES susijusiais dokumentais ir informacija platforma

Išorės politikos GD: Europos Parlamento sekretoriato Išorės politikos generalinis direktoratas

Išsamiau: leidiniai, susiję su Parlamento procedūrų ar praktikos santraukomis ir pagrįsti atsakymais į ECPRD tinklui atsiųstus prašymus

JPKG: Jungtinė parlamentinės kontrolės grupė Europolo klausimais. Tarpparlamentinės kontrolės grupė, kuri užtikrina, kad Europolas būtų visiškai atskaitingas ir skaidrus. JPKG kasmet surengia du posėdžius: vieną – Tarybai pirmininkaujančios šalies parlamente ir vieną – Europos Parlamente.

JURI: Europos Parlamento Teisės reikalų komitetas

LIBE: Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

NPD: neformalus politinis dialogas. ES nacionalinių parlamentų indėliai pagal prie Sutarčių pridėtą Protokolą Nr. 1, kuriuose pateikiamos pastabos dėl teisėkūros dokumentų, priklausančių išimtinai ES kompetencijai, taip pat dėl ne teisėkūros dokumentų, pavyzdžiui, baltųjų knygų ar Europos Komisijos komunikatų

parlamento nariai: nacionalinio parlamento nariai

PESCO: nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityje, nustatytas 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimu, su 25 valstybėmis narėmis. Jis suteikia teisinį pagrindą bendriems pajėgumų projektams bendrai planuoti, plėtoti ir į juos investuoti, taip pat stiprinti ginkluotųjų pajėgų operatyvinę parengtį ir įnašą

PPVNP: Paramos pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui programa. Specialiai pritaikyta programa, skirta ES pirmininkausiančių valstybių narių parlamentinio aspekto organizavimui ir keitimuisi geriausios praktikos pavyzdžiais su jų parlamentais

SESV: Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo

Tarpparlamentinė konferencija BUSP ir BSGP klausimais: Tarpparlamentinė konferencija bendros užsienio ir saugumo politikos ir bendros saugumo ir gynybos politikos klausimais. Tarpparlamentinė diskusijų ES užsienio, saugumo ir gynybos politikos klausimais platforma. Ją dukart per metus rengia Parlamentas ir ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės parlamentas, glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos Parlamentu

TKS: tarpparlamentinis komitetų susitikimas. Posėdžiai, kuriuos kartu organizuoja komiteto (ų) sekretoriatas (-ai) ir Europos Parlamento Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorato Teisėkūros dialogo skyrius. TKS veikia kaip nacionalinių parlamentų narių ir EP narių ir EP narių dialogo forumas

ES VALSTYBIŲ NARIŲ NACIONALINIAI PARLAMENTAI

2020 m. gruodžio mėn.

išrinkti tiesiogiai

išrinkti netiesiogiai / paskirti / kita

Belgique/België/ Belgien BELGIJA Kamer van volksvertegenwoordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordnetenversammlung 150 Senaat/ Sénat/ Senat 60	България BULGARIJA Народно събрание (Narodno sabranie) 240	Česká republika ČEKIJA Poslanecká sněmovna 200 Senát 81	Danmark DANIJA Folketinget 179
Deutschland VOKIETIJA Deutscher Bundestag 709 Bundesrat 69	Eesti ESTIJA Riigikogu 101	Éire/Ireland AIRIJA Dáil Éireann 160 Seanad Éireann 60	Ελλάδα GRAIKIJA Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300
España ISPANIJA Congreso de los Diputados 350 Senado 208 57	France PRANCŪZIJA Assemblée nationale 577 Sénat 348	Hrvatska KROATIJA Hrvatski sabor 151	Italia ITALIJA Camera dei Deputati 629 Senato della Repubblica 315 6
Κύπρος KIPRAS Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56	Latvija LATVIJA Saeima 100	Lietuva LIETUVA Seimas 141	Luxembourg LIUKSEMBURGAS Chambre des Députés 60
Magyarország VENGRIJA Országgyűlés 199	Malta MALTA Il-Kamra Tad-Deputati 67	Nederland NYDERLANDAI Tweede Kamer 150 Eerste Kamer 75	Österreich AUSTRIJA Nationalrat 183 Bundesrat 61
Polska LENKIJA Sejm 460 Senat 100	Portugal PORTUGALIJA Assembleia da República 230	România RUMUNIJA Camera Deputatilor 330 Senat 136	Slovenija SLOVĒNIJA Državni zbor 90 Državni svet 40
Slovensko SLOVAKIJA Národná Rada 150	Suomi/ Finland SUOMIJA Eduskunta 200	Sverige ŠVEDIJA Riksdagen 349	

RELNATPARL@EP.EUROPA.EU
WWW.EUROPARL.EUROPA.EU/RELNATPARL/EN/HOME.HTML

